

วาสุเทพ โฆษฐวิไล
พื้นที่จัดแสดง ความคิด ความสามารถด้านศิลปะ
หอศิลป์ร่วมสมัยฉะเชิงเทรา
SPACE TO IDEAS AND ARTISTIC TALENTS SHOWCASE
CHACHOENGSAO CONTEMPORARY ART MUSEUM
ARCHITECTURAL THESIS 2021
SCHOOL OF ARCHITECTURE
SRIPATUM UNIVERSITY

WASUTEP AOTWILAI
CHACHOENGSAO CONTEMPORARY ART MUSEUM
ARCHITECTURAL THESIS 2021
SCHOOL OF ARCHITECTURE
SRIPATUM UNIVERSITY

พื้นที่จัดแสดง ความคิด ความสามารถด้านศิลปะ
หอศิลป์ร่วมสมัยจะเชิงเทรา

วาสุเทพ โฆษณวิไล

วิทยานิพนธ์หลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา 2564

SPACE TO IDEAS AND ARTISTIC TALENTS SHOWCASE
CHACHOENGSAO CONTEMPORARY ART MUSEUM

WASUTEP AOTWILAI

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF BACHELOR OF
ARCHITECTURE

DEPARTMENT OF ARCHITECTURE

SCHOOL OF ARCHITECTURE

SRIPATUM UNIVERSITY

ACADEMIC YEAR 2021

หัวข้อวิทยานิพนธ์ พื้นที่จัดแสดง ความคิด ความสามารถด้านศิลปะ : หอศิลป์ร่วมสมัยฉะเชิงเทรา
SPACE TO IDEAS AND ARTISTIC TALENTS SHOWCASE : CHACHOENGSAO
CONTEMPORARY ART MUSEUM

ชื่อนักศึกษา วาสุเทพ โอษฐ์วิไล
หลักสูตร สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต
ปีการศึกษา 2564

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ทนงค์ศักดิ์ รัตสุคนธ์

คณะกรรมการดำเนินงานวิทยานิพนธ์

ประธานคณะกรรมการ อาจารย์ธีรบุลย์ พิศาลอภิพงศ์

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

คณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปิยะ ไล่หลักपाल

อาจารย์ ทนงค์ศักดิ์ รัตสุคนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ญัฐวุฒิ อัสวโกวิทวงศ์

อาจารย์ มนต์ทวี จิระวัฒน์ทวี

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

อาจารย์ กายย์ บุญทวี

อาจารย์ พิราม บรรพบุตร

อาจารย์ กำธร กันธิวงศ์

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบและผ่านการสอบแล้ว

วันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2564

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์รับรองแล้ว

.....

(อาจารย์ธีรบุลย์ พิศาลอภิพงศ์)

คณบดี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

บทคัดย่อ

ABSTRACT

ความหลากหลายทางสังคม เป็นประเด็นที่ถูกพูดถึงมากขึ้นในปัจจุบัน เกิดเป็นกระแสเพื่อ สื่อสาร ให้ เกิดการยอมรับความแตกต่างหรือเกิดเป็นการเคลื่อนไหวทางสังคม ศิลปะร่วมสมัย เป็นหนึ่ง เครื่องมือที่มีความสามารถในการสื่อสารสถานการณ์ หรือสภาพสังคมตามยุคสมัย ส่งผลให้ ศิลปิน ผู้สร้างงานศิลปะหยิบเอาประเด็นเรื่องความหลากหลายทางสังคม มาเป็นแรงบันดาลใจใน การสื่อสารผ่านงานศิลปะมีโอกาสดำเนินการจัดแสดงเผยแพร่สู่ผู้ที่สนใจ ในสวนภูมิภาค สถานที่ให้ เสรีภาพในการแสดงออกและเรียนรู้ความแตกต่างผ่านสื่อกลางทางศิลปะบนพื้นที่ที่มีความ หลากหลายทางสังคมเปิดโอกาสให้กลุ่มศิลปิน และนักเรียน นักศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้มี พื้นที่แสดงงานศิลปะที่มีความพร้อมด้านเทคนิคการจัดแสดง

ในการออกแบบโครงการนี้มีปัญหา คือ เนื่องจากเป็นโครงการที่เป็นส่วนหนึ่งของจังหวัด จึงต้อง สำรองความคิดเห็นของคนในพื้นที่ แต่เนื่องด้วยสถานการณ์โควิด-19 จึงยากแก่การเก็บรวบรวม ข้อมูลในปริมาณมาก จึงกำหนดแนวคิดให้ความสำคัญกับ โดยมีวิธีการออกแบบแนวความคิด โครงการด้านหน้าที่ใช้สอยเป็นส่วนที่แสดงถึงรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมที่เกิดขึ้น ภายในโครงการกับรูปแบบการใช้พื้นที่ โดยจัดได้ว่าเป็นความสัมพันธ์ในหลายปัจจัยของข้อมูล พื้นฐาน ดังนั้นในการกำหนดแนวความคิดด้านนี้จึงแยกออกมาที่ละองค์ประกอบโดยแทรก พฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในแต่ละองค์ประกอบให้เห็นอย่างชัดเจน

กิตติกรรมประกาศ

ACKNOWLEDGEMENTS

ความสำเร็จของการศึกษาวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ข้าพเจ้าได้รับการสนับสนุนและความช่วยเหลือในการดำเนินงานวิทยานิพนธ์ ทั้งในส่วนภาคการศึกษาข้อมูลและภาคออกแบบจากบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งข้าพเจ้าขอขอบคุณในความเมตตากรุณา ความเสียสละที่มีต่อข้าพเจ้าตลอดเวลาในการศึกษาออกแบบวิทยานิพนธ์ทางสถาปัตยกรรม จนสำเร็จลุล่วง เป็นผลงานวิทยานิพนธ์การออกแบบทางสถาปัตยกรรมที่สมบูรณ์ได้แก่

นาง เสาวลักษณ์ กุลมาศ (มารดา)

นาย วิโรจน์ โอษฐ์วิไล (บิดา)

นาย คมจักร สิมะขจรบุญสัมพันธ์

สารบัญ CONTENT

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ	1
วัตถุประสงค์โครงการ	4
วัตถุประสงค์การศึกษา	5
แผนการดำเนินงานวิทยานิพนธ์ทางสถาปัตยกรรม	6
ขอบเขตโครงการ	7
ที่ตั้งโครงการ	8

บทที่ 2 หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและกรณีศึกษา

หลักการและเทคนิคในการจัดแสดงงานศิลปะ

รูปแบบผังห้องจัดแสดง ผังแบบ Open Plan	10
ผังแบบ Core and Satellites/ Enfilade	12
ผังแบบ Linear Procession	13
ผังแบบ Loop	14
ผังแบบ Complex	15

การติดตั้งงานศิลปะ

การติดตั้งงานศิลปะที่มีลักษณะสองมิติ	16
การติดตั้งงานศิลปะที่มีลักษณะสามมิติ	19
การติดตั้งงานศิลปะที่มีการจัดแสดงแบบพิเศษ	20
ฉากและแผงกั้น	21
ระยะและทิศทาง (Distance and Direction)	22

การมองเห็น

พื้นที่ในการมองเห็น พื้นที่ในการมองเห็นของผู้เข้าชม	25
มุมที่แสงมีผลกระทบต่อมองเห็น	25

สภาพแวดล้อมของพื้นที่จัดแสดงที่มีผลต่อการรับรู้ของมนุษย์	26
อุณหภูมิ	26
สี	27
สีและผลกระทบจิตวิทยาของมนุษย์	27
ความรู้สึกรู้สึกของมนุษย์ต่อสีต่างๆ	28
การใช้สีภายในการจัดแสดง	29
เสียง	
เสียงเบื้องหลัง	30
เสียงสะท้อนกลับ	30
การกระจายเสียงไปในที่ว่าง	30
แสง	
ลักษณะของแสงภายในสถานที่จัดแสดงงานศิลปะ	31
ประเภทของแสงสว่าง	33
แสงธรรมชาติ	34
แสงประดิษฐ์	34
แสงผสม	35
ข้อคำนึงเกี่ยวกับการให้แสงสว่าง	36
การดูแลรักษางานศิลปะ	39
แนวคิดเกี่ยวกับพื้นที่สาธารณะ	41
ความสำคัญของพื้นที่สาธารณะของชุมชนเมือง	41
ความหมายของพื้นที่สาธารณะและลานสาธารณะ	42
ลักษณะของพื้นที่สาธารณะ	44
รูปร่างและบริเวณของพื้นที่สาธารณะ	44
ขอบเขตของพื้นที่สาธารณะ	45
ตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่สาธารณะ	46

ประเภทพื้นที่ว่างสาธารณะ	47
พื้นที่ว่างสาธารณะประเภทพื้นที่ (space)	47
พื้นที่สาธารณะประเภทถนนหรือบาทวิถี	49
พื้นที่ว่างสาธารณะประเภทสวน	49
ปัจจัยในการเกิดพื้นที่สาธารณะ	51
ปัจจัยทางธรรมชาติหรือกายภาพ	51
ปัจจัยทางเศรษฐกิจและการเมือง	51
กิจกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่สาธารณะ	52
ความรู้สึกต่อสถานที่ (Sense of Place)	54
ความรู้สึกต่อสถานที่ที่เกิดขึ้นโดยไม่รู้ตัว (Unselfconscious sense of place)	55
ความรู้สึกต่อสถานที่ที่เกิดขึ้นโดยรู้ตัว (Self conscious sense of place)	56

บทที่ 3 รายละเอียดและการวิเคราะห์โครงการ

การวิเคราะห์ผู้ใช้โครงการ	57
การวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยโครงการ	63
การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของพื้นที่ใช้สอยในโครงการ	68
การวิเคราะห์ทำเลที่ตั้งโครงการ	72
สรุปรายละเอียดโครงการเพื่อการออกแบบ	80

บทที่ 4 การออกแบบสถาปัตยกรรม

การวิเคราะห์ที่ตั้ง	81
ประเด็นปัญหาของที่ตั้ง	84
แนวความคิดในการออกแบบ	122
การออกแบบร่างขั้นต้น	123
การพัฒนาแบบร่าง	127
การพัฒนาแบบขั้นสุดท้าย	128

บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะโครงการ

บทสรุปประเด็นปัญหาในการออกแบบ	157
ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข	159

1

INTRODUCTION

บทนำ

แต่จากการศึกษาประวัติการจัดแสดงงาน
นิทรรศการทางศิลปะ พบว่างานศิลปะประเภทนี้มักถูก
จัดแสดงขึ้น ที่หอศิลป์ในกรุงเทพ ในขณะที่งานประเภท
นี้กระจายสู่ต่างจังหวัดน้อยมาก

จึงเกิดแนวคิดที่อยากจะกระจายโอกาสให้
ผู้ที่สนใจงานด้านศิลปะและต้องการเรียนรู้ด้านศิลปะ
ในส่วนภูมิภาคหรือต่างจังหวัด ได้เข้าถึงงานศิลปะทาง
สังคม เพื่อเรียนรู้ความแตกต่างทางสังคม
และมีพื้นที่ที่ให้เสรีภาพในการแสดงออกถึงความ
หลากหลายทางสังคมผ่าน สื่อกลางทางศิลปะ โดยมี
พื้นที่ที่เป็นอาคารประเภทหอศิลป์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้
และรองรับการจัดแสดงงานที่เหมาะสม
ในการจัดนิทรรศการทางศิลปะด้วยเทคนิคการจัดแสดง
ที่มีความพร้อมในพื้นที่ต่างจังหวัดที่มีกลุ่มคนที่สนใจ
และมีความเคลื่อนไหวทางศิลปะ

รูปที่ 2 นิทรรศการทางศิลปะ

รูปที่ 3 นิทรรศการทางศิลปะ

พื้นที่ที่เหมาะสมในการจัดตั้งหอศิลป์
จึงพิจารณาไปที่กลุ่มคนที่ตื่นตัวกับศิลปะและมีกิจกรรมที่
ส่งเสริมด้าน ศิลปะนอกจากนี้ยังพิจารณาไปถึงความเป็น
พื้นที่ที่แสดงให้เห็น

ความหลากหลายทางสังคมในทุกด้าน
ไม่ว่าจะเป็น ด้านเชื้อชาติ เพศ สถานะทางสังคม อายุ
สภาพร่างกาย ศาสนา และความเชื่อ ซึ่งจะมีผลต่อ
แนวความคิดของโครงการ

ที่ต้องการให้หอศิลป์ เป็นพื้นที่กลางใน
การแสดงออกและเรียนรู้ความแตกต่างทางสังคม ที่ทุกคน
ในพื้นที่สามารถเข้า มามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นได้
ผ่านการสื่อสารออกทางศิลปะร่วมสมัย
ที่มีบทบาทและความสามารถในการ สื่อสารสภาพสังคมใน
แต่ละยุคสมัยได้

วัตถุประสงค์โครงการ

- 1) เพื่อให้งานศิลปะทางสังคมมีโอกาสได้จัดแสดงเผยแพร่สู่ผู้ที่สนใจในส่วนภูมิภาค
- 2) เพื่อเป็นสถานที่ให้เสรีภาพในการแสดงออกและเรียนรู้ความแตกต่าง ผ่านสื่อกลางทางศิลปะบนพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางสังคม
- 3) เพื่อเปิดโอกาสให้กลุ่มศิลปิน และนักเรียนนักศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้มีพื้นที่แสดงงานศิลปะที่มีความพร้อมด้านเทคนิคการจัดแสดง
- 4) เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศิลปะในจังหวัดฉะเชิงเทรา

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) ศึกษาเทคนิคการจัดแสดงที่ส่งเสริมงานศิลปะประเภทต่างๆ
- 2) ศึกษาการออกแบบพื้นที่สาธารณะเพื่อรองรับกิจกรรมที่สอดคล้องกับสภาพทางสังคมและพฤติกรรม ของมนุษย์
- 3) ศึกษาการใช้แสงและสี ที่ส่งผลต่อการรับรู้ของมนุษย์ให้รู้สึกคล้อยตามกับเนื้อหาที่จัดแสดงในโครงการ
- 4) ศึกษารูปแบบสถาปัตยกรรมในเขตเมืองเก่าฉะเชิงเทราเพื่อนำมาออกแบบให้ออกมาในรูปแบบร่วมสมัย

แผนการดำเนินงานวิทยานิพนธ์ทางสถาปัตยกรรม

- 1) ศึกษาและค้นคว้าทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับโครงการ สรุปลงให้เกิดความเข้าใจภาพรวมของ โครงการ เพื่อถึงพฤติกรรม ลักษณะกิจกรรม และพื้นที่ใช้สอยต่าง ๆ เพื่อนำมาออกแบบพื้นที่ให้สอดคล้องและรองรับกิจกรรมที่เกิดขึ้น
- 2) วิเคราะห์ข้อมูลจากทฤษฎีที่ค้นคว้ามาเพื่อ วิเคราะห์เป็นประเด็น เพื่อหาประโยชน์ทาง สถาปัตยกรรม และเกณฑ์ความต้องการต่าง ๆที่ต้องศึกษาให้ได้คุณลักษณะและแนวคิด หรือ ข้อเสนอในการนำไปประกอบกับการออกแบบ
- 3) เปรียบเทียบความสัมพันธ์ ตามประเด็นที่ศึกษากับปัจจัยอื่น ๆที่เกี่ยวข้อง ที่มีผลต่องาน สถาปัตยกรรม สรุปลงเป็นแนวคิดและเกณฑ์ในการออกแบบ
- 4) สรุปลงเนื้อหา ข้อมูลทั้งหมดที่ศึกษานำมาใช้ประกอบวิเคราะห์ออกแบบทางเลือกและทำการ ประเมิน เปรียบเทียบข้อดีข้อเสียต่าง ๆระหว่างรูปแบบทางเลือก เพื่อตัดสินใจและนำไปพัฒนาแบบในงาน สถาปัตยกรรมต่อไป
- 5) กำหนดที่ตั้ง โปรแกรม และการใช้สอยที่เหมาะสมกับประเด็นที่ศึกษา โดยสรุปโปรแกรมที่ เพื่อนำมาศึกษาออกแบบตามกระบวนการในภาคออกแบบ

ขอบเขตโครงการ

โครงการมีองค์ประกอบแยกตามประเภทการบริการดังนี้

1) ส่วนจัดแสดง	
- ส่วนจัดแสดง จิตรกรรม	(Painting Exhibition)
- ส่วนจัดแสดง ประติมากรรม	(Sculpture Exhibition)
- ส่วนจัดแสดง สาธารณะ	(Public Exhibition)
- ส่วนจัดแสดง พิเศษ	(Happening Exhibition)
- ลานจัดกิจกรรม	(Event Ground)
2) ส่วนบริการสาธารณะ	
- ส่วนต้อนรับ	(Lobby)
- ร้านอาหารและคาเฟ่	(Cafe)
- ห้องทำงานศิลปะ	(Studio)
- ร้านขายของที่ระลึก	(Shop)
3) ส่วนสนับสนุนโครงการ	
- ส่วนงานบริหาร	(Office)
- ห้องเครื่องงานระบบ	(Building System Room)
- คลังพิพิธภัณฑ์	(Storage)
- ห้องน้ำในส่วนต่างๆ	(WC)
- ที่จอดรถ	(Parking)

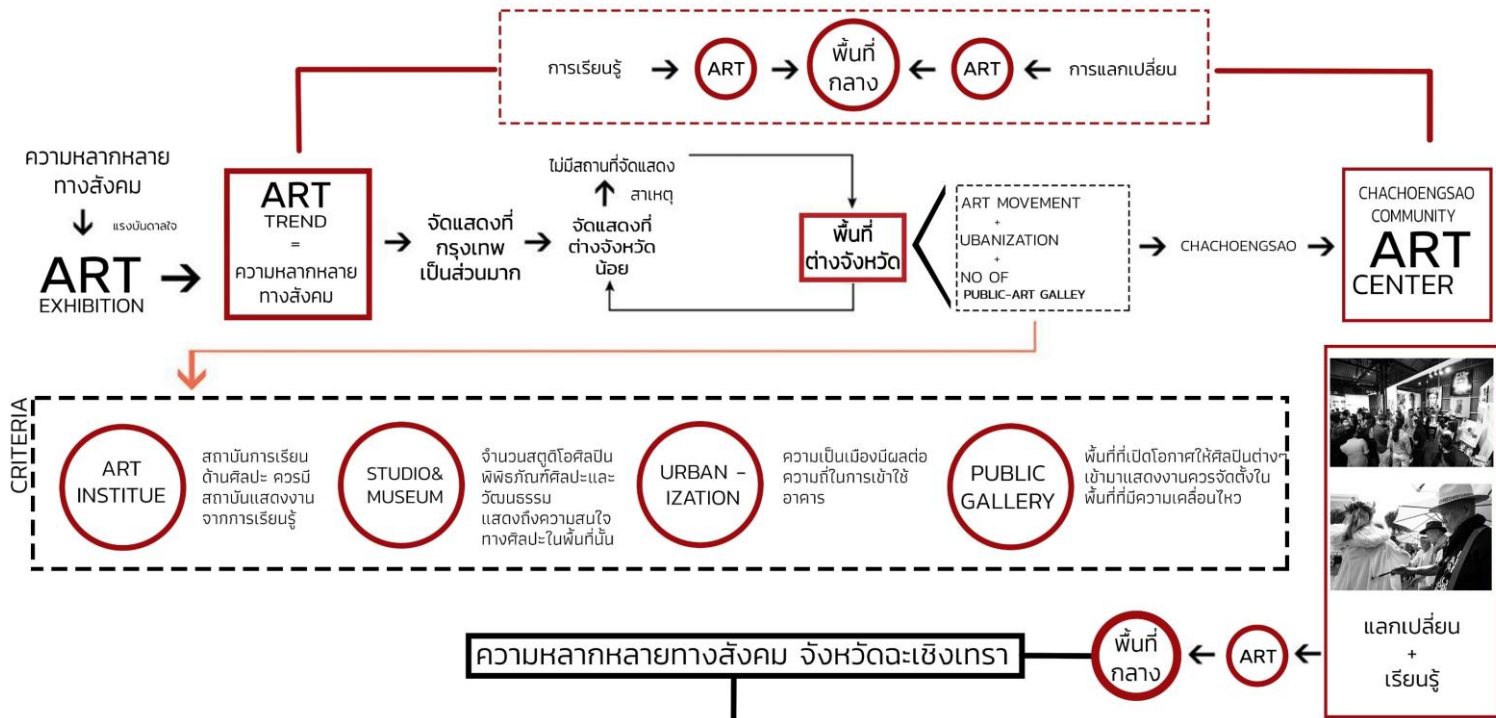
รูปที่ 4 โครงการมีองค์ประกอบ

ที่ตั้งโครงการ

พิจารณา จังหวัดฉะเชิงเทรา เพราะมีความเหมาะสมกับเกณฑ์ทั้ง 4 อย่างในการเลือกที่ตั้ง คือ

1. **Art Institute** สถาบันการเรียนการสอนเกี่ยวกับศิลปะ ที่ควรมีสถานที่เพื่อเรียนรู้และจัดแสดงผลงาน เกี่ยวกับศิลปะ
2. **Studio and Museum** จำนวนสตูดิโอของศิลปินในพื้นที่ และพิพิธภัณฑ์ทางวัฒนธรรม แสดงความ สนใจและความเคลื่อนไหวทางศิลปะในพื้นที่
3. **Urbanization** ความเป็นเมือง ทั้งความหนาแน่นและความหลากหลายของประชากร มีผลต่อความถี่ ในการเข้าใช้งานหอศิลป์
4. **Public Gallery** พิจารณาถึงการมีอยู่ของหอศิลป์ประเภทที่เปิดโอกาสให้ผู้สร้างผลงานศิลปะเข้ามาจัด แสดงงาน ซึ่งโครงการเหมาะกับพื้นที่ที่ยังไม่มีโครงการประเภทนี้ตั้งอยู่

เมื่อพิจารณาแล้ว จังหวัดฉะเชิงเทรา มีความเหมาะสมที่สอดคล้องไปด้วยกันครบทั้ง 4 ข้อ นอกจากนี้ จังหวัดฉะเชิงเทรา ยังมีลักษณะทางสังคมที่มีความหลากหลาย สอดคล้องกับที่มาและความสำคัญของโครงการ ที่หยิบเอาเรื่องความหลากหลายทางสังคมเข้ามาเกี่ยวข้อง

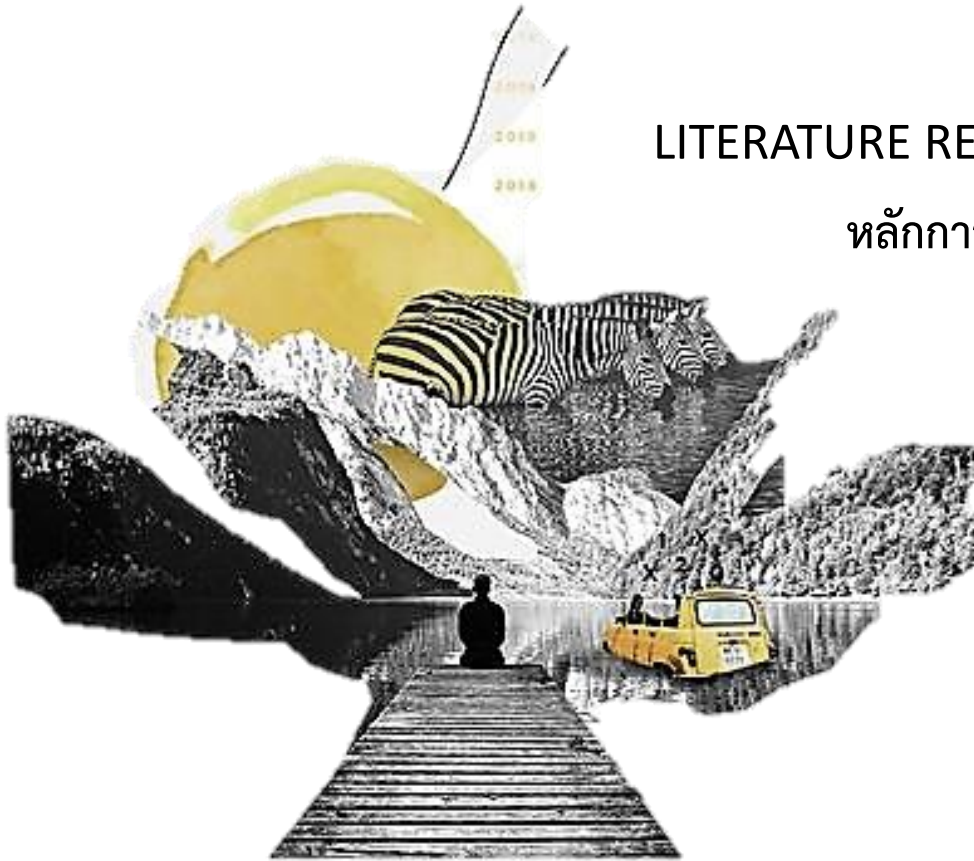

2

LITERATURE REVIEW AND CASE STUDIES

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและกรณีศึกษา

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและกรณีศึกษา

โครงการออกแบบ หอศิลป์ร่วมสมัยฉะเชิงเทรา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับ เทคนิคการจัดแสดงที่ ส่งเสริมงานศิลปะ ทฤษฎีของแสงและสีที่ส่งผลต่อการรับรู้ของมนุษย์ แนวคิดการออกแบบพื้นที่สาธารณะเพื่อรองรับ กิจกรรมที่สอดคล้องกับสภาพทางสังคมและพฤติกรรมของมนุษย์และศึกษารูปแบบสถาปัตยกรรมในเขตเมืองเก่า ฉะเชิงเทราเพื่อนำมาออกแบบให้ออกมาในรูปแบบร่วมสมัย ดังนั้นจึงมีการศึกษาและอ้างอิงหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ดังต่อไปนี้

- 1) หลักการและเทคนิคในการจัดแสดงงานศิลปะ
- 2) สภาพแวดล้อมของพื้นที่จัดแสดงที่มีผลต่อการรับรู้ของมนุษย์
- 3) แนวคิดเกี่ยวกับพื้นที่สาธารณะ
- 4) ตัวอย่างโครงการและกรณีศึกษา
- 5) ประโยชน์ที่มีต่องานสถาปัตยกรรม

รูปที่ 6 การจัดแสดงงานศิลปะ

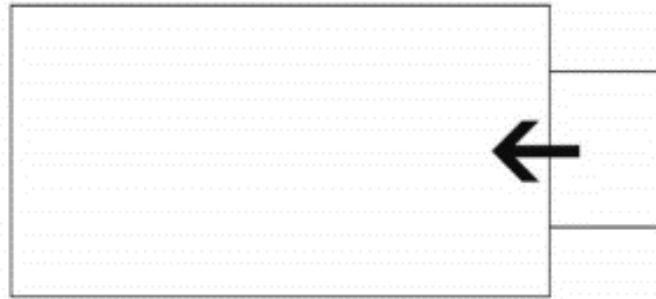
รูปที่ 7 การจัดแสดงงานศิลปะ

หลักการและเทคนิคในการจัดแสดงงานศิลปะ

รูปแบบผังห้องจัดแสดง ผังแบบ Open Plan

รูปที่ 8 แสดงลักษณะผังแบบ Open Plan

ภาพที่2-1 แสดงลักษณะผังแบบ Open Plan

(ที่มา : การออกแบบพื้นที่ใช้งานภายในหอศิลป์ที่สอดคล้องกับหลักการออกแบบสากล, ฉัตรวิไล พุ่มสั้ม, 2557)

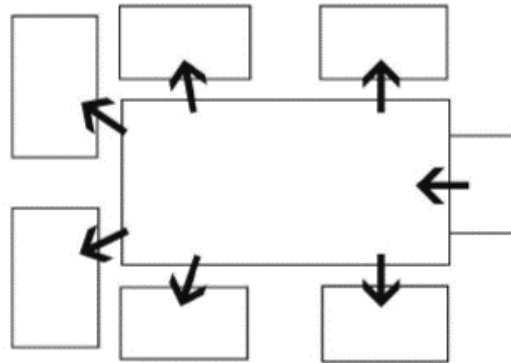
ได้แก่ ผังที่มีลักษณะเป็นห้องกว้าง มีทิศทางเดินชมแบบอิสระ (FreeCirculation)

และมีทางเข้ากับทางออกเป็นทางเดียวกัน ผังแบบ Open Plan เป็นผังที่เหมาะสมสำหรับการจัดแสดงในลักษณะทั่วไป

ผังแบบ Core and Satellites/ Enfilade

รูปที่ 9 แสดงลักษณะผังแบบ Core and Satellites/ Enfilade

ภาพที่ 2-2 แสดงลักษณะผังแบบ Core and satellites

(ที่มา : การออกแบบพื้นที่ใช้งานภายในหอศิลป์ที่สอดคล้องกับหลักการออกแบบสากล, ฉัตรวิไล พุ่มสั้ม, 2557)

ได้แก่ ผังที่มีห้องหลักอยู่ตรงกลาง และมีห้องย่อย ๆ หลายห้องรายล้อมและเชื่อมต่อกับห้องหลัก มีทิศทางการเดินชมแบบอิสระ (Free Circulation)

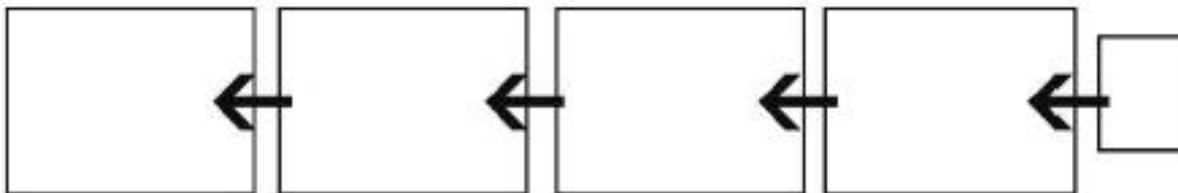
และแบบเดินชมจากห้องหลักแล้วแยกไปยังห้องย่อยแต่ละห้อง (Circulation Control Core to Specific Satellites)

มีทางเข้ากับทางออกเป็นทางเดียวกัน ผังแบบ Core and Satellites

เป็นผังที่เหมาะสมสำหรับการจัดแสดงนิทรรศการหลักในห้องกลาง และ การจัดนิทรรศการหมุนเวียนหรือนิทรรศการพิเศษในห้องย่อยต่าง ๆ

ผังแบบ Linear Proccession

รูปที่ 10 แสดงลักษณะผังแบบ Linear Proccession

ภาพที่ 2-3 แสดงลักษณะผังแบบ Linear Proccession

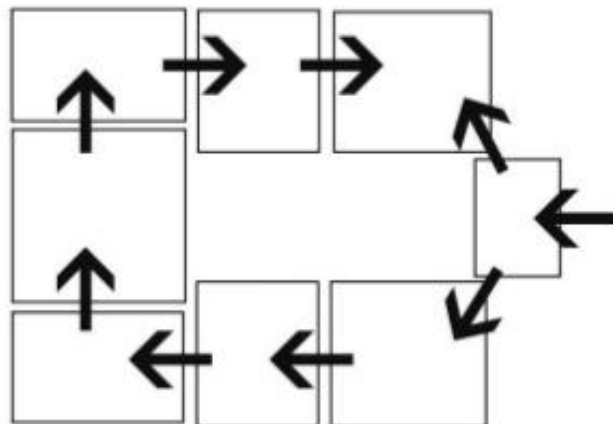
(ที่มา : การออกแบบพื้นที่ใช้งานภายในหอศิลป์ที่สอดคล้องกับหลักการออกแบบสากล, ฉัตรวิไล พุ่มสัมพันธ์, 2557)

ผังที่มีห้องหลายห้องเรียงรายและเชื่อมต่อกัน มีทิศทางการเดินชมแบบกำหนดได้ (Controlled Circulation) คือ การเดินชมจากห้องแรกไปยังห้องสุดท้าย และมีทางเข้ากับทางออกไม่ใช่ทางเดียวกัน

ผังแบบ Linear Proccession เป็นผังที่เหมาะสมสำหรับการจัดแสดงผลงานตามลำดับ หรือตามหัวข้อ เช่น ยุค สมัยของศิลปะ หรืองานศิลปะประเภทต่าง ๆ เป็นต้น

ผังแบบ Loop

รูปที่ 11 แสดงลักษณะผังแบบ Loop

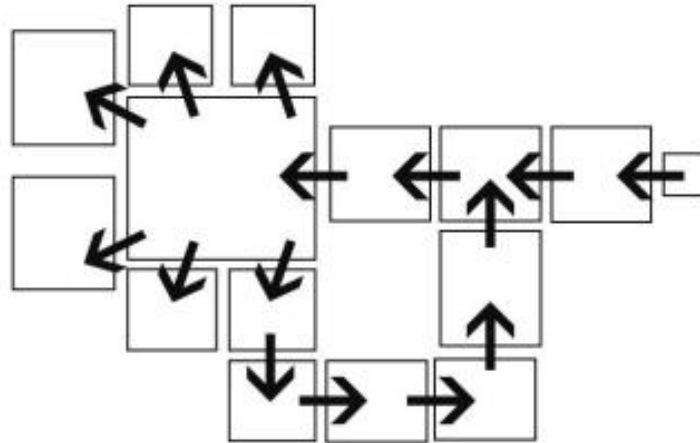
ภาพที่ 2-4 แสดงลักษณะผังแบบ Loop

(ที่มา : การออกแบบพื้นที่ใช้งานภายในหอศิลป์ที่สอดคล้องกับหลักการออกแบบสากล, ฉัตรวิไล พุ่มสั้ม, 2557)

ได้แก่ ผังที่มีห้องเรียงรายต่อกันเป็นกลุ่ม มีทิศทางเดินชมจากห้องหนึ่งไปยังอีกห้องหนึ่งจนครบ (Circulation Returns to Entrance) และมีทางเข้ากับทางออกเป็นทางเดียวกันกระจายไปยังห้องต่างๆ ผังแบบ Loop เป็นผังที่เหมาะสมสำหรับนิทรรศการต้องการเล่าเรื่องราว มีลำดับเหตุการณ์หรือลำดับประเภท งานที่แสดง

ผังแบบ Complex

รูปที่ 12 แสดงลักษณะผังแบบ Complex

ภาพที่ 2-5 แสดงลักษณะผังแบบ Complex

(ที่มา : การออกแบบพื้นที่ใช้งานภายในหอศิลป์ที่สอดคล้องกับหลักการออกแบบสากล, ฉัตรวิไล พุ่มสั้ม, 2557)

ได้แก่ ผังที่มีห้องหลายห้องเรียงรายและเชื่อมต่อกันในหลายลักษณะ มีทิศทางการเดินชมขึ้นอยู่กับความต่อเนื่องของห้องต่าง ๆ และมีทางเข้ากับทางออกเป็นทางเดียวกัน ผังแบบ Complex เป็นผังที่เหมาะสมสำหรับการจัดแสดงที่มีความซับซ้อนหรือการจัดแสดงหลายหัวข้อ

การติดตั้งงานศิลปะ

การติดตั้งงานศิลปะที่มีลักษณะสองมิติ

งานศิลปะที่มีลักษณะสองมิติ ได้แก่ งานจิตรกรรม งานภาพพิมพ์และงานสื่อประสมบางชิ้น ลักษณะทางกายภาพของงานสองมิติ คือ งานที่มีลักษณะเป็นแนวราบ มีความกว้างและความยาวแต่ไม่มี ความหนาอีก วิธีการติดตั้งงานศิลปะประเภทนี้จึงมุ่งเน้นให้ดูงานจากด้านหน้าเท่านั้น การติดตั้งงานศิลปะที่มี ลักษณะสองมิติมักเป็นการแขวนไว้กับผนังอาคาร หรือแผงกัน (Partition) มีหลักพื้นฐานที่ควรคำนึงถึง คือ การพิจารณาขนาดและจำนวนของงานที่จะติดตั้งให้มีความเหมาะสมกับห้องหรือบริเวณที่จัดแสดงและการ ติดตั้งผลงานในแนวตั้งจะทำให้ ผนังห้องจัดแสดงดูสูงขึ้น ส่วนการติดตั้งผลงานในแนวนอนจะทำให้ห้องจัด แสดงดูกว้างขึ้นแนวทางการติดตั้งหรือการแขวนงานศิลปะที่มีลักษณะสองมิติที่สำคัญ (Gilliatt, 1992, p. 135 และ Hall, 1987, p. 188) มีดังนี้

รูปที่ 13 งานจิตรกรรม

รูปที่ 14 งานจิตรกรรม

1. การแหวนภาพแบบ (Eye Lining Style)

ลักษณะเป็นการแหวนภาพแบบที่มีแนวเส้นระนาบเป็น แถวกำหนดโดยจัดเรียงภาพตามระยะกึ่งกลางในแนวนอนของภาพ

2. การแหวนภาพแบบ (Top Lining Style)

ลักษณะเป็นการแหวนภาพแบบที่มีแนวเส้นระนาบเป็น แถวกำหนดโดยจัดเรียงภาพตามแนวขอบด้านบนของภาพ

3. การแหวนภาพแบบ (Straight Lining Style)

ลักษณะเป็นการแหวนภาพแบบมีภาพขนาดใหญ่ อยู่ตรงกลาง และขนาดข้างด้วยภาพขนาดเล็กทั้งสองด้าน

4. การแหวนภาพแบบ (Colonnading Style)

ลักษณะเป็นการแหวนภาพแบบที่มีเส้นในแนวตั้ง เป็นแนวกำหนด โดยจัดเรียงภาพตามระยะกึ่งกลางในแนวตั้งของภาพ

5. การแหวนภาพแบบ (Banding Style)

ลักษณะเป็นการแหวนภาพแบบที่มีแนวเส้นระนาบเป็น แถวกำหนด โดยจัดเรียงภาพตามแนวขอบบนและขอบล่างของภาพ

6. การแหวนภาพแบบ (Panelling Style)

เป็นการแหวนภาพแบบที่มีแนวเส้นระนาบเป็นแนว กำหนดทั้งแนวตั้งและแนวนอนโดยจัดเรียงภาพเป็นกลุ่มตามแนวขอบด้านบน ด้านล่างและด้านข้างของภาพ

7. การแขวนภาพแบบ (Classic Style)

ลักษณะเป็นการแขวนภาพขนาดใหญ่โดยมีภาพขนาดเล็ก สองภาพแขวนอยู่ด้านข้างอย่างสมดุลและการแขวนภาพสี่ภาพที่มีขนาดใกล้เคียงกันเป็นกลุ่ม

8. การแขวนภาพแบบ (Diagonal Lining Style)

ลักษณะเป็นการแขวนภาพที่มีหลายขนาดและ หลายลักษณะร่วมกัน

9. การแขวนภาพแบบ (Clustering Style)

ลักษณะเป็นการแขวนภาพเป็นกลุ่ม แทนการใช้แนว เส้นเป็นตัวกำหนด

10. การแขวนภาพแบบ (Triangle Style)

ลักษณะเป็นการแขวนภาพเป็นกลุ่มโดยมีลักษณะคล้าย สามเหลี่ยมตั้งขึ้น การแขวนภาพแบบนี้นิยมแขวนภาพที่มีขนาดเล็กไว้ด้านบนของภาพที่มีขนาดใหญ่กว่า

11. การแขวนภาพแบบ (Inverted Triangle Style)

เป็นการแขวนภาพเป็นกลุ่มคล้ายสามเหลี่ยม คว่ำลง การแขวนภาพแบบนี้นิยมแขวนภาพที่มีขนาดเล็กไว้ด้านข้างของภาพที่มีขนาดใหญ่กว่า

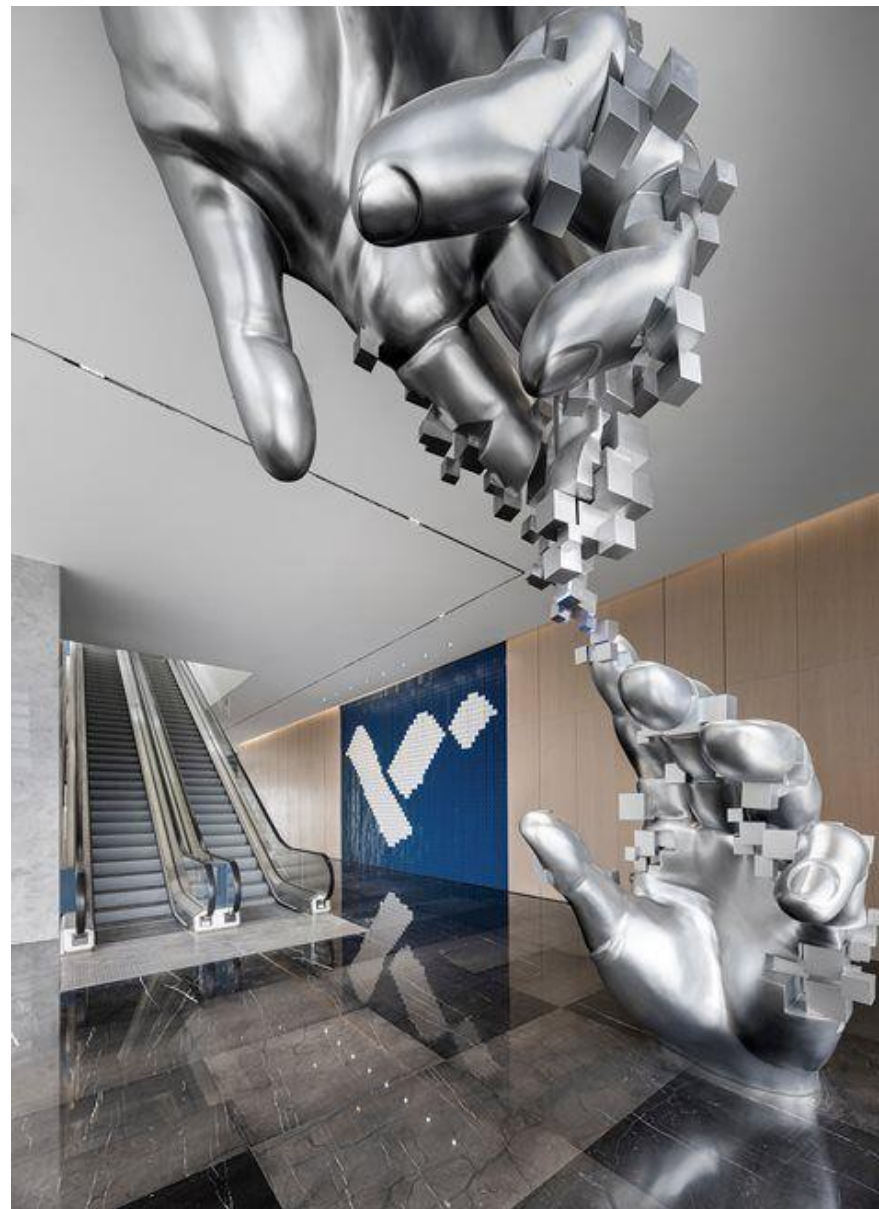
12. การแขวนภาพแบบ (Structural Style)

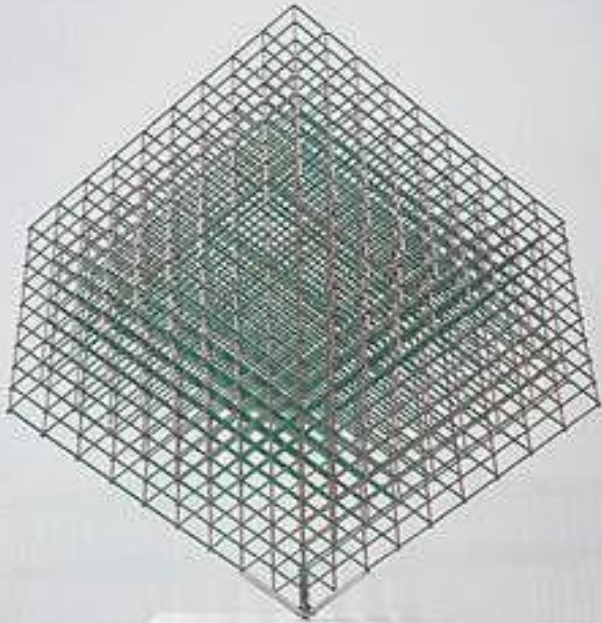
ลักษณะเป็นการแขวนภาพตามลักษณะโครงสร้าง ภายในของอาคารที่จัดแสดง

การติดตั้งงานศิลปะที่มีลักษณะสามมิติ

งานศิลปะที่มีลักษณะสามมิติ ได้แก่ งานประติมากรรม และงานสื่อประสมบางชิ้นลักษณะทางกายภาพของงานสามมิติ คือ มีความกว้าง ความสูงและความหนา (Hall, 1987,p. 199) ได้อธิบายถึงแนวทางการติดตั้งงานประติมากรรมไว้ว่า สิ่งที่ควรคำนึงถึงในการติดตั้งงานประติมากรรม คือ ขนาด น้ำหนัก วัสดุ และเนื้อหาของศิลปะ ทั้งนี้ เนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถบ่งบอกถึงวิธีการจัดแสดงประติมากรรม ขึ้นต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม หลักการพื้นฐานในการติดตั้งงานประติมากรรมส่วนมาก คือ การติดตั้งให้สามารถดูได้รอบทิศทางและมีพื้นที่จัดแสดงที่เหมาะสมกับผลงาน โดยมีทั้งการจัดแสดงภายในอาคาร อาทิ ในหอศิลปะ และการจัดแสดงภายนอกอาคาร เช่น บริเวณรอบหอศิลปะในสวนและอุทยานต่าง ๆ เป็นต้น

การติดตั้งงานศิลปะที่มีการจัดแสดงแบบพิเศษ

งานศิลปะที่มีการจัดแสดงแบบพิเศษ ได้แก่ งานประเภท Installation Art, Conceptual Art งานสื่อประสมบางชิ้น ฯลฯ วิธีการติดตั้งงานศิลปะที่มีการจัดแสดงแบบพิเศษเป็นการกำหนดโดยศิลปินที่สร้าง งานศิลปะแต่ละชิ้น ซึ่งมักมีความแตกต่างกันและในบางครั้งอาจมีการติดตั้งอุปกรณ์เพิ่มเติมประกอบการจัดแสดง เช่น แสง สี เสียง วัสดุต่างๆ และสื่อทัศนูปกรณ์อื่นๆ เป็นต้น

2.1.3) ฉากและแผงกั้น

ฉากและแผงกั้นเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งของการจัดแสดง มีประโยชน์ในการช่วยให้การออกแบบการจัดแสดงเป็นระเบียบ มีพื้นที่ใช้สอยอย่างเหมาะสมและดึงดูดความสนใจของผู้เข้าชม และยังใช้สำหรับติดตั้งงานศิลปะที่มีลักษณะสองมิติ รวมทั้งแสดงข้อมูลต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

ประเภทของฉากและแผงกั้น ฉากและแผงกั้นที่นิยมใช้สำหรับการจัดแสดงแบ่งออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ แผงเดี่ยวยึดกับผนัง แผงหลายแผงเป็นมุมเชื่อมต่อกัน แผงแขวนติดตั้งกับเพดาน แผงที่ติดตั้งกับพื้น เพดาน และแผงที่เลื่อนไปมาด้านข้าง

การติดตั้งฉากและแผงกั้น การติดตั้งฉากและแผงกั้นสำหรับการจัดแสดงแบ่งออกได้หลายลักษณะ แนวทางที่สำคัญในการออกแบบการติดตั้งฉากและแผงกั้น ได้แก่การติดตั้งแบบเป็นมุมฉากและแผงกั้นเชื่อมต่อกันเป็นมุมฉาก เป็นแนวทางการติดตั้งที่สะดวกต่อการออกแบบการจัดแสดง และช่วยสร้างความเป็นระเบียบ กับการจัดแสดงการติดตั้งแบบไม่เป็นมุมฉาก การติดตั้งฉากและแผงกั้นเชื่อมต่อกันแบบไม่เป็นมุมฉาก เป็นแนวทางการติดตั้งที่มีความยืดหยุ่น ดึงดูดความสนใจ และสามารถปรับเปลี่ยนได้เป็นหลายลักษณะ

รูปที่ 17 งานประติมากรรม

รูปที่ 18 งานประติมากรรม

2.1.4) ระยะและทิศทาง (Distance and Direction)

พื้นที่สำหรับจัดแสดงงานศิลปะมีอยู่ด้วยกันหลายลักษณะ สามารถจำแนกเป็นลักษณะใหญ่ ๆ ได้แก่ พื้นที่ซึ่งเป็นบริเวณโล่งกว้างและพื้นที่ภายในห้องจัดแสดง การจัดแสดงงานศิลปะในแต่ละพื้นที่จัดแสดงมองค์ ประกอบสำคัญที่ควรคำนึงถึงหลายประการ ดังนี้

1. **ขนาดของพื้นที่จัดแสดง** ขนาดของพื้นที่จัดแสดงเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการจัดแสดงในแต่ละพื้นที่ และมีความสัมพันธ์ต่อการกำหนดขนาดและจำนวนของงานที่นำมาจัดแสดง การจัดแสดงที่ดีจึงควรคำนึงถึงความเหมาะสมระหว่างพื้นที่จัดแสดง งานศิลปะที่จัดแสดงและพื้นที่สำหรับการดูและการเดินชมของผู้เข้าชม

2. **ระยะและตำแหน่งทิศทาง** พื้นที่ภายในหอศิลปะประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ มากมายสำหรับ ให้บริการแก่ผู้เข้าชม การจัดระยะและตำแหน่งทิศทางในการจัดแสดง ในการให้ข้อมูลอย่างเหมาะสมนับเป็นสิ่ง สำคัญที่ช่วยอำนวยความสะดวกสบายให้กับผู้เข้าชมหอศิลปะ การจัดระยะและตำแหน่งทิศทางในการจัดแสดงและในการให้ข้อมูลที่สำคัญของหอศิลปะ มีดังนี้

พื้นที่สำหรับจัดแสดงงานศิลปะมีอยู่ด้วยกันหลายลักษณะ สามารถจำแนกเป็นลักษณะใหญ่ ๆ ได้แก่ พื้นที่ซึ่งเป็นบริเวณโล่งกว้างและพื้นที่ภายในห้องจัดแสดง การจัดแสดงงานศิลปะในแต่ละพื้นที่จัดแสดงมองค์ ประกอบสำคัญที่ควรคำนึงถึงหลายประการ ดังนี้

ส่วนที่ 1 การบอกทิศทางภายในหอศิลปะ ซึ่งนิยมแสดงด้วยลูกศรและควรจัดให้อยู่ด้านบน ของป้ายเหนือระดับสายตา

ส่วนที่ 2 การให้ข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ ซึ่งควรจัดให้อยู่ด้านล่างของป้ายในระดับสายตาเพื่อ ความสะดวกในการอ่านของผู้เข้าชมการติดตั้งป้ายอธิบายงานศิลปะงานศิลปะและป้ายอธิบายเป็น องค์ประกอบสำคัญที่มีความสัมพันธ์ในการจัดแสดงศิลปะ การติดตั้งป้ายอธิบายอย่างถูกต้องเหมาะสม คือ การติดตั้งโดยคำนึงถึงความสัมพันธ์กับการจัดแสดงและขนาดของงานศิลปะที่จัดแสดงเป็นสำคัญ ดังนี้

ข้อที่ 1 การติดตั้งป้ายอธิบายงานศิลปะที่มีขนาดเล็ก ในการดูงานศิลปะที่มีขนาดเล็กของผู้เข้า ชม มีระยะในการดูที่ค่อนข้างใกล้กับงานศิลปะที่จัดแสดง ดังนั้น ป้ายอธิบายงานศิลปะที่มีขนาดเล็กจึง ควรติดตั้งไว้ใกล้ ๆ กับงานศิลปะที่จัดแสดง

ข้อที่ 2 การติดตั้งป้ายอธิบายงานศิลปะที่มีขนาดใหญ่ ในการดูงานศิลปะที่มีขนาดใหญ่ของผู้ เข้าชม มีระยะในการดูที่ค่อนข้างห่างจากงานศิลปะที่จัดแสดง ดังนั้น ป้ายอธิบายงานศิลปะที่มีขนาดใหญ่จึงควรติดตั้งไว้ในบริเวณที่ผู้เข้าชมสามารถดูประกอบบงานศิลปะได้อย่างชัดเจนหรือห่างจากงาน ศิลปะที่จัดแสดงประมาณ 1.5 เท่าของขนาดของงานศิลปะ

การติดตั้งป้ายที่มีความสำคัญการติดตั้งป้ายต่าง ๆ ภายในหอศิลปะเป็นช่องทางของการสื่อสารจาก หอศิลปะไปยังผู้เข้าชมที่สะดวกช่องทางหนึ่ง การติดตั้งป้ายที่มีความสำคัญต่อการเข้าชมหอศิลปะ อาทิ ป้าย ชื่อห้องจัดแสดงและป้ายชื่อนิทรรศการที่จัดแสดง ควรติดตั้งไว้ในบริเวณที่ผู้เข้าชมสามารถเห็นได้ชัดเจนและ อยู่ในตำแหน่งเหนือระดับสายตา

การลำดับการให้ข้อมูลภายในหอศิลปะมีความสัมพันธ์กับการเดินชมของผู้เข้าชม การเรียงลำดับ การให้ข้อมูลที่เหมาะสมและสะดวกต่อผู้เข้าชมส่วนมากเป็นการ เรียงลำดับจากซ้ายไปขวา

2.1.6) การมองเห็น

2. พื้นที่ในการมองเห็น พื้นที่ในการมองเห็นของผู้เข้าชม ประกอบด้วย การมองเห็นในแนวตั้งและการมองเห็นในแนวนอน ซึ่งมีความแตกต่างกันระหว่างผู้เข้าชมที่ไม่สวมแว่นตาและผู้เข้าชมที่สวมแว่นตา (Hall, 1987, p. 68) ดังนี้

ผู้เข้าชมที่ไม่สวมแว่นตา การมองเห็นในแนวตั้งของผู้เข้าชมที่ไม่สวมแว่นตา มีพื้นที่ของการมองเห็น ตั้งแต่ระดับที่สูงกว่าระดับสายตาประมาณ 27 องศา จนถึงระดับที่ต่ำกว่าระดับสายตาประมาณ 10 องศา การมองเห็นในแนวนอนของผู้เข้าชมที่ไม่สวมแว่นตา มีพื้นที่ของการมองเห็นในระดับสายตา กว้างประมาณ 54 องศา

ผู้เข้าชมที่สวมแว่นตา การมองเห็นในแนวตั้งของผู้เข้าชมที่สวมแว่นตามีพื้นที่ของการมองเห็น เช่นเดียวกับผู้เข้าชมที่ไม่สวมแว่นตา คือ มีพื้นที่การมองเห็นตั้งแต่ระดับที่สูงกว่าระดับสายตาประมาณ 27 องศา จนถึงระดับที่ต่ำกว่าระดับสายตาประมาณ 10 องศา การมองเห็นในแนวนอนของผู้เข้าชมที่สวมแว่นตา มีพื้นที่ของการมองเห็นในระดับสายตาภายในกรอบแว่นตาประมาณข้างละ 5 องศา และกว้างจากกรอบแว่นตาทั้งสอง ข้าง ๆ ละประมาณ 15 องศา

รูปที่ 19 งานประติมากรรม

2.2 สภาพแวดล้อมของพื้นที่จัดแสดงที่มีผลต่อการรับรู้ของมนุษย์

2.2.1 อุณหภูมิ

สภาวะแวดล้อมและอุณหภูมิ ที่มีผลกระทบต่องานศิลปะและผู้ใช้งาน อากาศและอุณหภูมิจัดเป็น สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มักจะถูกกละเลย ในการออกแบบให้เหมาะสม การจัดการเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการของมนุษย์กับลักษณะของข้อจำกัดของสิ่งจัดแสดง เป็นเรื่อง ที่ละเอียดอ่อน บางครั้งก็มีการจัดการที่มาก เกินไป จากความต้องการซึ่ง เป็นการสิ้นเปลืองพลังงาน แต่บางครั้งก็จัดการน้อยเกินความต้องการของ บุคคล ในแต่ละ พื้นที่จะมีลักษณะของความต้องการของบุคคลแตกต่างกัน ออกไป จำเป็นจะต้องศึกษาลักษณะของข้อจำกัดในเรื่อง อุณหภูมิ ของสิ่ง จัดแสดงกับความต้องการภาวะความสบาย ในบรรยากาศของบุคคลที่เข้า ใช้พื้นที่ เพื่อหาค่ากลางที่สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับบุคคลใน ขณะเดียวกันก็ไม่เป็นอันตรายต่องานศิลปะที่จัดแสดง ทั้งนี้ภาวะอุณหภูมิ ความสบายของแต่ละช่วงฤดูยังมีความแตกต่างกันอีกด้วย ในประเทศแถบ ตะวันออกโดยรวมน่าจะอยู่ที่ 25 - 28 (Casser, 1994)

รูปที่ 20 สภาวะแวดล้อมและอุณหภูมิ

2.2.2) สี

สีจัดว่าเป็นสิ่งเร้าภายนอก (External Stimlas) อย่างหนึ่งที่มนุษย์สามารถรับรู้ได้ทางตาสัมผัสและก่อให้เกิด ความรู้สึกต่าง ๆ เช่น ตื่นเต้น กระทบกระชวย สดชื่น เศร้าหมอง เฉื่อยชา เป็นต้น สีมีอิทธิพลต่อมนุษย์มากในด้านจิตวิทยา (Padgham, 1985) เพราะอาจเป็นเหตุให้เกิดอารมณ์เปลี่ยนแปลงได้หลายอารมณ์สีหนึ่งอาจทำให้อาครแลดู หนักหรือเบา ร้อนหรือเย็น โกล่หรือโกล บางครั้งยังสามารถปิดบังส่วนที่น่าเกลียดของพื้นที่หรือเน้นส่วนที่ดึงดูดงามของ โครงสร้างได้อีกด้วย

1) สีและผลกระทบจิตวิทยาของมนุษย์

สีอบอุ่นเป็นสีที่มีช่วงคลื่นยาว คือสีแดงและเหลืองหรือสีเขียวย เขิงประกอบที่มีสีทั้งสองเจือปนอยู่ สี อบอุ่น เมื่อจ้องมองจะรู้สึก เหมือนคลื่นใกล้เข้ามาสีอุ่น (WARM COLOR) ได้แก่ สีเหลือง สีแสด สีแดง ทำให้ เกิดความรู้สึกพิเศษ ก้าวร้าว คึกคัก ก่อให้เกิดอารมณ์ตื่นเต้นเสมอ

สีเย็นเป็นสีที่มีช่วงคลื่นสั้น คือสีเขียวยและสีน้ำเงินและสีเขิงประกอบที่มีทั้งสองเจือปนอยู่สีเย็นเมื่อ จ้องมองจะรู้สึกเหมือนว่า เคลื่อนห่างออกไป สีเย็น เช่น สีฟ้า น้ำเงิน ที่ ทำให้รู้สึกถึงความสันโดษ ความนิ่ง เฉย ความสงบเงียบ

3) การใช้สีภายในการจัดแสดง

การใช้สีภายในการจัดแสดง จะต้องรู้จักคุณสมบัติต่าง ๆ ของสี

- 3.1) คุณสมบัติของสีที่แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของสี โดยไม่คำนึงถึงน้ำหนักอ่อนแก่และความ เข้มของสีแบ่งออกเป็น Chromatic Colors คือ สีที่สามารถจำแนกออกเป็นสีเขียว แดง เหลือง และ Achromatic Colors คือ สี เช่น สีขาว เทา ดำ
- 3.2) ความสดหรือความหม่น
- 3.3) น้ำหนักอ่อนแก่ คือ คุณสมบัติที่เกี่ยวกับน้ำหนักอ่อนแก่ เป็นค่าของสีที่แตกต่างกัน
- 3.4) คุณสมบัติของสีด้านการสะท้อน น้ำหนักของสีในการมองเห็นน้ำหนักของสีแต่ละสีต่างกัน ขึ้นอยู่กับการสะท้อนสีอ่อนจะสะท้อนแสงสว่างได้มาก ในขณะที่สีเข้มจะดูดแสงสว่างมาก

2.2.3) เสียง

เสียงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการแสดง จัดนิทรรศการ การจัดแสดงบางประเภทใช้เทคนิค เกี่ยวกับเสียงเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเนื้อหาที่จัดแสดง การจัดแสดงบางประเภทต้องใช้เทคนิคด้านเสียงเพื่อสร้างบรรยากาศ สร้างอารมณ์ให้กับผู้ชมแต่ในขณะเดียวกันการจัดแสดงบางประเภทเสียงกับการเป็นผลกระทบที่ก่อให้เกิดภาวะมลพิษทางเสียง ก่อให้เกิดความรำคาญและรบกวนสมาธิของผู้ชมงานแสดง เกี่ยวกับการเกิดเสียงที่ไม่พึงประสงค์นอกจากจะทำลายบรรยากาศแล้วยังก่อให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมกับ การชมงานแสดงอีกด้วย (Garry, 1960)

การศึกษาเกี่ยวกับปัญหาของเสียงที่มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม โดยศึกษาลักษณะของเสียงที่แตกต่างกัน (Garry, 1986)

- 1) **เสียงเบี่ยงหลัง** เกิดจากเสียงซึ่งลอดมาจากภายนอกห้องรวมทั้งเสียงซึ่งเกิดขึ้นในห้องด้วย
- 2) **เสียงสะท้อนกลับ** ต่อเนื่องกันหลายครั้งหลายหน การสะท้อนกลับของเสียงเราเรียกเสียงที่เกิดขึ้นว่า เสียงต่อเนื่อง การควบคุมเสียงต่อเนื่องคือการกันเสียงให้จางลงไปแม้ว่าจุดเสียงจะหยุดแล้ว ก็ยังมีเสียง สะท้อนชั่วระยะหนึ่ง เรียกว่า เวลาของเสียงสะท้อนต่อเนื่อง ห้องควรปราศจากจุดสะท้อน และจุดรวมเสียง สะท้อน และควรรวมเสียง สะท้อน ซึ่งทำให้เสียงรบกวนขึ้น เสียงสะท้อนอาจเกิดได้จากที่เพดานจากพื้นเกิด จากผนังและวัสดุที่นำมาใช้ในการตกแต่งภายใน
- 3) **การกระจายเสียงไปในที่ว่าง** การเกิดเสียงและป้องกันเสียงก้องเสียงสะท้อนเกิดจากต้นกำเนิดเสียง อยู่ห่างออกไปจากผนังออกไป 20 เมตรหรือ 65 ฟุต (Garry,1960) เสียงก้องเกิดจากการที่เสียงสะท้อน กลับไปกลับมาระหว่างผนังคู่ขนานและผนังตรงข้ามหรือผนังที่ผิวโค้งการป้องกันเสียงก้องจะต้องหลีกเลี่ยง การออกแบบผนังที่ขนานกัน จัดหาวัสดุดูดซึมเสียงให้มาใช้งาน จัดทำให้ผนังคู่ขนานนั้นมีการเจาะทะลุหรือ เปลี่ยนลักษณะผิวผนังให้มีความลึกต่างกันวัสดุมีคุณสมบัติในการดูดกลืนเสียง วัสดุก่อสร้างและวัสดุตกแต่ง ชนิดต่างๆ จะมีคุณสมบัติในการดูดกลืนเสียงได้แตกต่างกันซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะของพื้นผิวความหนา ตลอดจนความหนาแน่นของเนื้อวัสดุสำหรับวัสดุทั่วไป เช่น ผนังก่ออิฐฉาบปูน หน้าต่าง ฝ้าไม้ จะดูดเสียงได้ น้อยมากวัสดุที่ช่วยในการดูดเสียงได้ดี ได้แก่ วัสดุตกแต่ง (ส่วนใหญ่) เช่น ม่าน พรม เฟอร์นิเจอร์ ต้นไม้ ภายในอาคาร เป็นต้น

2.2.4) แสง

1) ลักษณะของแสงภายในสถานที่จัดแสดงงานศิลปะ

โดยทั่วไปแล้วการให้แสงสว่างในอาคารพิพิธภัณฑ์สถานก็เหมือนกับอาคารอื่น ๆ ยกเว้นแต่ห้องจัดแสดง เท่านั้น ซึ่งมีลักษณะพิเศษโดยเฉพาะ ปัญหาเรื่องแสงในห้องจัดแสดงเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องพิจารณา ในปัจจุบัน อาคารพิพิธภัณฑ์มีชื่อเรียกหลายแบบเช่น “Skylighted Museum” และ “Windowless Museum” ซึ่งเห็นได้ว่า แบบแรกใช้ระบบแสงธรรมชาติและแบบหลังใช้ระบบแสงประดิษฐ์ (Hall, 1987) เรื่องการใช้แสงสว่างเป็นเรื่องของรสนิยมและความนิยมของแต่ละยุคแต่ละสมัยด้วย ค.ศ. 1800 – 1900 คนไม่ค่อยนิยมแสงสว่างจ้าแต่นิยมแสงสลัว ๆ แม้ในสถานที่ซึ่งจัดแสดง ภาพเขียนก็มีแสงสลัว แต่ต่อมาพวกจิตรกร สกอลช่าง Impressionist เริ่มนิยมการเล่นเงา เล่นสีแสง นิยมแสงสว่างและความสดใส โดยเฉพาะอย่างยิ่งในศตวรรษที่ 20 เริ่มมาความนิยมของคนเริ่มเปลี่ยนมา นิยมความสว่างไสวและความสดใส

รูปที่ 23 ลักษณะของแสงภายในสถานที่จัดแสดงงานศิลปะ

เมื่อความนิยมของคนเปลี่ยนแปลงไปพิพิธภัณฑ์ก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย โดยเฉพาะ พิพิธภัณฑ์สาขาวิทยาศาสตร์นิยมแบบ Windowless และใช้แสงสว่างประดิษฐ์ทั้งอาคาร ในขณะที่พิพิธภัณฑ์สาขา ศิลปะ ยังนิยมแสงธรรมชาติอยู่ แต่โดยทั่วไปแล้วก็ใช้แสงประสม คือทั้งแสงธรรมชาติและประดิษฐ์ นอกจากนี้ความ นิยมในเรื่องทิศทางของแสง ก็เปลี่ยนไปด้วยในสมัยก่อนนิยมแสงสว่างธรรมชาติที่มาจากทิศเหนือ แต่ปัจจุบันนิยมแสง ที่มาจากทิศใต้แสงสว่างภายนอกอาคารเป็นส่วน สำคัญเพราะสามารถเน้นให้เห็นว่าอาคารดังกล่าวนี้เป็นอาคาร ประเภทใด ในฐานะที่เป็นการอำนวยความสะดวกแก่ชุมชนที่สำคัญ นอกจากนั้นเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญยิ่งในการ รักษาความปลอดภัยและให้ความปลอดภัยแก่ชุมชนที่อยู่นอกอาคาร

2) ประเภทของแสงสว่าง

แสงธรรมชาติ การศึกษาในอดีตแสงธรรมชาติเป็นแสงที่เหมาะสมเกี่ยวกับการจัดแสดงโดยเฉพาะการจัด แสดงงานศิลปะ เพราะแสงธรรมชาติให้ ปริมาตรที่นุ่มนวลและไม่เปลี่ยนแปลงสีของวัตถุ แต่แสงธรรมชาติไม่สามารถ ควบคุม ปริมาณความเข้มของแสงและแสงไม่มีความคงที่ แสงธรรมชาติเปลี่ยนไปตามฤดูกาล ตามทิศและตาม ธรรมชาติของอากาศ แสงจากทิศต่าง ๆ ก็ไม่เหมือนกันแสงจากทิศ เหนือมีสีน้ำเงินมาก เยือกเย็น เหมาะสำหรับ ภาพเขียน ส่วนแสงจากทิศใต้ มีสีเหลือง และแดงมากกว่าเหมาะสำหรับงานประติมากรรม แต่การศึกษาในปัจจุบันมี การวิจัย พบว่าในแสงธรรมชาติมีรังสี UV ซึ่งมีอันตรายต่อสีของภาพเขียนและยังพบว่า มี ผลกระทบต่อความรู้สึกของผู้ชมภาพเขียนเดียวกันในช่วงเวลาที่แตกต่างกันออกไป ผู้ชมจะมีความรู้สึกที่แตกต่างกัน ความไม่สามารถควบคุม ปริมาณความเข้มของแสง ธรรมชาตินั้นมีผลทำให้การเห็นสีของภาพเพี้ยนไป

แสงประดิษฐ์ แสงไฟฟ้าธรรมชาติและแสง Fluorescent แสงไฟฟ้าโดยทั่วไปมีความร้อนและสีแดงยิ่งกว่าแสง ธรรมชาติ ส่วนแสง Fluorescent นั้นใกล้เคียงกับแสงธรรมชาติมาก ในปัจจุบันมี Day Light Fluorescent ซึ่งนับว่า ดีที่สุดสำหรับแสงสว่างประดิษฐ์การใช้แสงสว่างประดิษฐ์ในพิพิธภัณฑ์สถานได้มี วิธีการหลายอย่าง เช่นใช้ไฟติดไว้บน เพดาน แทนแสงธรรมชาติแต่ดีกว่าเพราะแสงคงที่ และอาจสามารถใช้ Spot Light ส่องตรงไปยังวัสดุต้องการให้แสง สว่าง แผงรูปภาพ ภาพเขียนและงานประติมากรรมอื่น ในสหรัฐอเมริกามีการใช้ที่ METROPOLITANMUSEUM ใน New York ใช้ไฟฟ้าติดไว้ที่ข้างนอกส่องผ่านหน้าต่างที่บดที่แสงผ่านได้ ผลสะท้อนในทางเสื่อมของแสงอุลตราไวโอเล็ต ในแสงไฟฟ้าที่มีต่อวัสดุ เป็นปัญหาหนึ่งซึ่งหาทางแก้ไขลดความเสื่อมลงได้ มีกระจกโปร่งแสงมากมายที่นำมาใช้ประโยชน์ได้ อย่างกระจกฝ้าวางไว้ได้แสงหรือติดกับหลอดไฟฟ้าเพื่อดูแสงอุลตราไวโอเล็ตที่เป็นอันตรายนี้

แสงประดิษฐ์ นิยมใช้แสง Fluorescent เพราะมีความใกล้เคียงกับแสงธรรมชาติ และในปัจจุบันเลือกใช้แสง Day Light Fluorescent ใช้ติดบนหลังคาหรือผนัง แทนแสงธรรมชาติ ข้อดีคือสามารถควบคุมทิศทาง และปริมาณ ความเข้มของแสง

รูปที่ 27 ลักษณะของแสงภายในสถานที่ แสงผสม

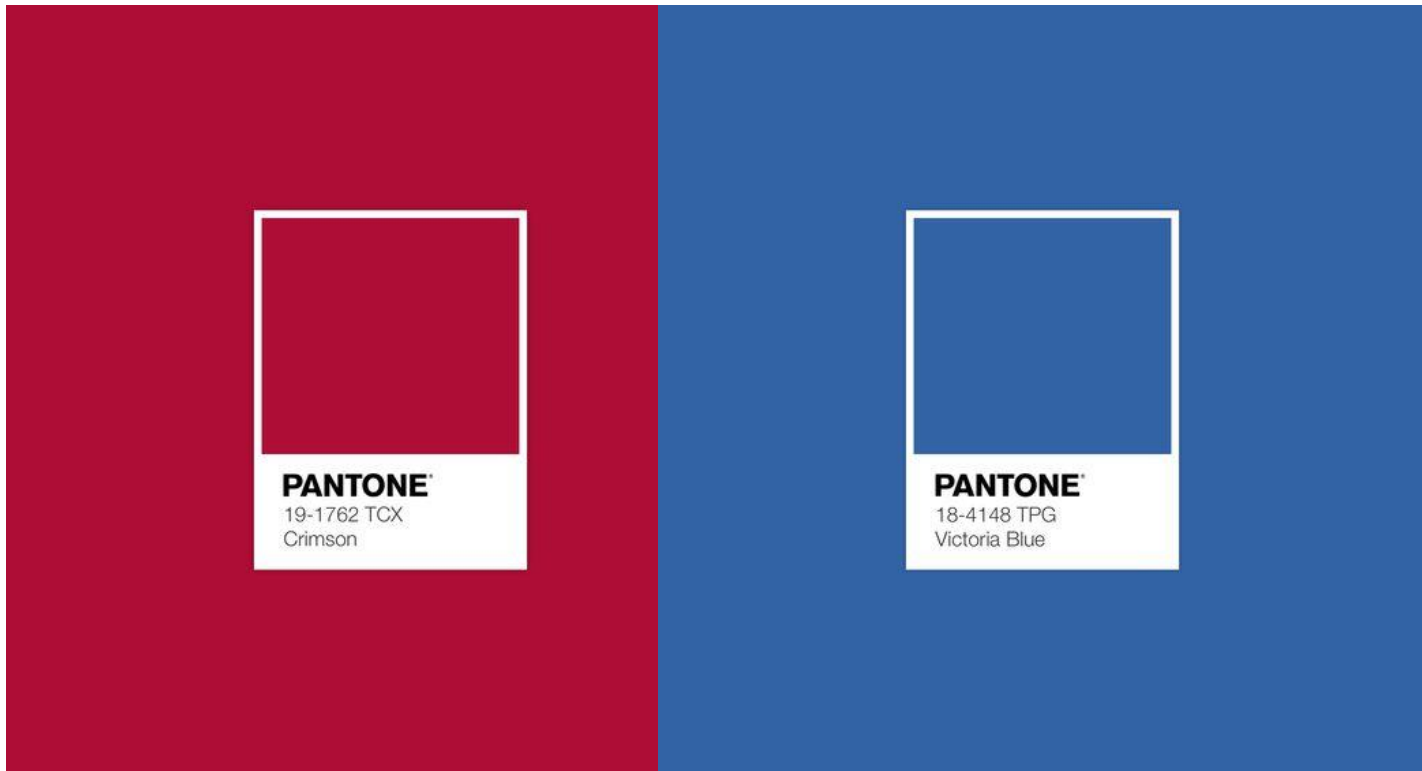

รูปที่ 28 ลักษณะของแสงภายในสถานที่ แสงผสม

แสงผสม การจัดแสงภายในโดยใช้แสงธรรมชาติ (Day Light)ผสมผสานกับแสงประดิษฐ์ (Electric Light) คือในช่วงเวลากลางวันใช้แสงธรรมชาติ ส่วนเวลากลางคืนใช้แสงประดิษฐ์และเลือกใช้แสงธรรมชาติในพื้นที่โดยรวม พื้นที่ทางเดิน เพราะสร้างบรรยากาศให้เกิดความนุ่มนวล เลือกใช้แสงประดิษฐ์ในพื้นที่ที่ต้องการเน้น เฉพาะเจาะจงและ สามารถควบคุมรูปแบบและความเข้มของแสงได้

3) ข้อคำนึงเกี่ยวกับการให้แสงสว่าง

ต้องรู้จักชนิดของแสง ที่นำมาใช้ภายในอาคารว่าเป็นแสงแบบใดเช่นชนิดของแสงสว่าง นั้นเป็นแสงสว่าง ธรรมชาติ แสงสว่างประดิษฐ์ แสงสว่างผสมระหว่างธรรมชาติและประดิษฐ์ต้องรู้จักคุณสมบัติของแสงสว่าง เช่น แสงสว่างธรรมชาติก่อให้เกิดบรรยากาศตามธรรมชาติและความรู้สึกมีชีวิตจิตใจแต่แสงธรรมชาตินั้นบังคับไม่ได้ ส่วน แสงสว่างประดิษฐ์ เป็นแสงคงที่ชวนให้เบื่อ แต่แก้ไขเปลี่ยนแปลงได้และคุณภาพคงที่ จากการค้นคว้าวิจัยหาความแตกต่างของ Fluorescent Spectrum ซึ่งให้เห็นว่าสามารถทำให้วัดขนาดหรือปริมาณขนาดของห้องได้ วัดสี และเด นี้ (Wastson & Dayne, 1968) พบว่า “แสงเย็นซึ่งมีสีฟ้าสามารถทำให้ห้องรู้สึกว่ามีขนาดกว้างขึ้น ในขณะที่แสง fluorescent ที่มีสีแดงจะทำให้มีความรู้สึกว่ามีขนาดเล็กลง”

รูปที่ 29 สีแดงจะทำให้มีความรู้สึกว่ามีขนาดเล็กลง

รูปที่ 30 สีฟ้าสามารถทำให้ห้องรู้สึกว่ามีขนาดกว้างขึ้น

รูปที่ 31 การกำหนดความแรงของแสงสว่าง

การกำหนดความแรงของแสงสว่าง ได้เคยทดลองกับพิพิธภัณฑ์ต่าง ๆ แต่ก็ไม่สามารถสร้างมาตรฐานได้ว่า ของชนิดใดต้องการแสงสว่างเท่าไร นอกจากนั้นในสภาพภูมิศาสตร์ของแต่ละแห่งก็ต่างกัน เช่น ที่ลอนดอนแสงสว่างใน อาคารต้องการประมาณ 6 - 7 % ของแสงภายนอก แต่ที่สเปนต้องการเพียง 2 % เท่านั้น เป็นต้น แต่โดยหลักเกณฑ์ แล้วพิพิธภัณฑ์ต้องการแสงสว่างเพียงให้เห็นแสงต่าง ๆ ชัดเจน แต่ไม่จ้าจนตาพล่า คือ ต้องการแสงที่อ่อนนุ่ม (Casser,1994)

ปรากฏการณ์ที่เกิดจากแสงสว่าง ตามธรรมชาติของแสงสว่างอาจทำให้ตาพล่าเกิดเงาสะทอน ฉะนั้นในด้าน เทคนิคต้องระวังและแก้ปัญหาในเรื่องแสงสะทอน และแสงสว่างในระดับสายตาที่ทำให้ตาพล่า

การตกกระทบของแสงสว่าง วัตถุที่จัดตั้งแสดงบางชนิดจะมีคุณค่าหรือเสียความงามไปขึ้นอยู่กับ การให้แสง สว่างเช่น สำหรับการจัดแสดงงาน ประติมากรรม การตกกระทบของแสงอยู่ระหว่าง 0 - 45 องศา ส่วนการจัดแสดง งานจิตรกรรม การตกกระทบของแสงอยู่ระหว่าง 45 - 70 องศา เป็นต้น

ทางเดินของแสงสว่าง ไม่ว่าจะใช้แสงธรรมชาติ หรือแสงประดิษฐ์ก็ตามต้องคำนึงถึงทิศทาง หรือทางเดินของ แสงในการจัดแสดงทางเดินของแสงจะต้องเดินมาที่วัตถุไม่ใช่แสงส่องมาจากคนดู หรือที่พื้นห้อง และแสงสว่างจะต้อง กระจายทั่วไปถึงพื้นห้องด้วย บางแห่งใช้แสงสว่างธรรมชาติสำหรับความสว่างของห้องและใช้แสงสว่างประดิษฐ์พุ่งไปที่วัตถุเป็นต้น

การศึกษาถึงผลกระทบของแสงกับความรู้สึกของมนุษย์ที่มีต่อภาวะอารมณ์ตกอยู่ภายใต้แสงนั้น ๆ การศึกษา ของคัตเทล (Cuttle, 1998) ได้แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของการรับรู้บรรยากาศในแสงต่าง ๆ ของมนุษย์ที่เกี่ยวกับ ความร้อน ความเย็นและส่งผลต่อระดับความพึงพอใจในสถานที่นั้น ซึ่งแสงมีผลกระทบต่อบุคคลทางด้านจิตใจด้วย ไม่ใช่แค่เพียงการส่องสว่างการจัดแสงภายในองค์ประกอบพื้นที่ภายในสถานที่จัดแสดงงานศิลปะ นอกจากจะมีความ แตกต่างกันในการใช้สอยพื้นที่แล้ว ยังมีผลต่อความรู้สึกและทัศนคติของผู้ใช้พื้นที่นั้น ๆ ด้วยซึ่งจะมีผลกระทบต่อ ตำแหน่งที่ตั้งขององค์ประกอบพื้นที่ภายในอาคาร ซึ่งมีความสามารถในการรับแสงธรรมชาติและติดตั้งแสงประดิษฐ์ที่ แตกต่างกัน

2.2.5) การดูแลรักษางานศิลปะ

การดูแลรักษางานศิลปะเป็นสิ่งที่ยุทธศิลป์ควรปฏิบัติไม่เฉพาะแต่ภายหลังการจัดแสดง หรือเมื่องานศิลปะ เกิดความชำรุดเสียหาย หอศิลป์ควรมีการดูแลรักษางานศิลปะให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์อยู่เสมอและมีการแวดล้อมจัด สภาวะที่เหมาะสมกับงานศิลปะทั้งขณะที่ยังจัดแสดง และขณะจัดเก็บในคลังวัสดุ ด้วยการควบคุมระดับความชื้นสัมพัทธ์ และความเข้มของแสง (กุลพินธาดา จันทรโพธิ์ศรี, 2542, หน้า 35)

ตาราง 2-1 : แสดงสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสมกับการจัดแสดงและการเก็บรักษางานศิลปะ

ชนิดของวัตถุ	ความชื้นสัมพัทธ์ (RH) %	ความเข้มของแสง (lux)
โลหะ	ต่ำกว่า 45	ไม่จำกัดขอบเขต
ภาพสีน้ำมัน , ไม้	50 - 65	150
ภาพสีน้ำ ภาพลายเส้น ภาพพิมพ์ ผ้า กระดาษ อินทรีย์วัตถุที่เขียนสี	50 - 60	50

(ที่มา: กรมศิลปากร. (2531). วิทยาศาสตร์กับการอนุรักษ์มรดกไทย.

นิทรรศการเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี: พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนคร.)

ความชื้นสัมพัทธ์ คือ อัตราส่วนระหว่างจำนวนความชื้นซึ่งมีอยู่จริงในอากาศของหนึ่งหน่วยปริมาตรกับ จำนวนความชื้นที่สามารถอิมตัวได้ในอากาศหนึ่งหน่วยปริมาตรเดียวกัน ณ อุณหภูมิหนึ่ง

$$\text{ความชื้นสัมพัทธ์ (RH)\%} = \frac{\text{จำนวนความชื้นที่มีอยู่จริงในอากาศต่อหนึ่งหน่วยปริมาตร} \times 100}{\text{จำนวนความชื้นที่สามารถอิมตัวอยู่ในอากาศต่อหนึ่งหน่วยปริมาตรเดียวกัน}}$$

ความเข้มของแสงไฟฟ้า มีหน่วยเป็น lux 1 ฟุตกำลังเทียน (Foot Candle) มีค่าเท่ากับ 10 lux ถ้างานศิลปะ ได้รับแสงที่มีความเข้มสูงย่อยอาจเกิดการ เสื่อมสภาพได้เร็ว เนื่องจากความร้อนที่เกิดจากพลังงานจากแสง (กรม ศิลปากร, 2531, หน้า 70)

(การออกแบบพื้นที่ใช้งานภายในหอศิลป์ที่สอดคล้องกับหลักการออกแบบสากล, ฉัตรวิไล พุ่มส้ม, 2557)

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับพื้นที่สาธารณะ

2.3.1) ความสำคัญของพื้นที่สาธารณะของชุมชนเมือง

เจ้าฟ้าชายชาร์ลแห่งเวลส์ และมณฑลราชกุมารแห่งประเทศสหราชอาณาจักร มีพระดำรัส ในหนังสือ The Vision of Britain ว่าจิตวิญญาณร่วมของชุมชนเมืองถูกสร้างขึ้นในพื้นที่ว่าง สาธารณะของเมือง (Square) หรือพื้นที่ ปิดล้อม (Courtyard) ที่มีการจัดสภาพแวดล้อมอย่างเหมาะสมได้ง่ายกว่าพื้นที่ที่มีการพัฒนาอย่างกระจัดกระจาย (Prince of Wales, 1989: 87)

พื้นที่สาธารณะในเมืองมีต้นกำเนิดมาจากประเทศตะวันตก ในสมัยกรีกโบราณนั้นวิถีชีวิต ของคน ตะวันตกมี วิถีที่ผูกพันรั้งลึกซึ้งกับลานสาธารณะในเมือง ทั้งในแง่เศรษฐกิจ สังคมและการเมือง แต่สำหรับ สังคมไทยหรือสังคมของ ประเทศตะวันออก พื้นที่สาธารณะในเมืองไม่ได้มีบทบาทเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนไทยมาก่อน แม้จะพบว่า กรุงเทพมหานครในปัจจุบันจะมีการเจริญเติบโตทาง ภายภาพของเมืองทั้งใน รูปแบบอาคาร บ้านเรือน ระบบขนส่งคมนาคมใกล้เคียงกับเมืองต่าง ๆ ทาง ตะวันตก รวมไปถึงการขาดแคลนพื้นที่ว่างสาธารณะและลานสาธารณะในเมือง ซึ่งถือเป็น ส่วนประกอบที่สำคัญที่สุดส่วนหนึ่งของสังคมเมืองของประเทศทางตะวันตก

(ที่มา : แนวทางการออกแบบพื้นที่สาธารณะที่ตอบรับกับพฤติกรรมของคนรุ่นใหม่, ธนกร จุฑาศรี, 2558)

2.3.2) ความหมายของพื้นที่สาธารณะและลานสาธารณะ

พื้นที่สาธารณะ หมายถึง สภาพแวดล้อมกลางแจ้ง ที่ถูกออกแบบขึ้นเพื่อลดบรรยากาศที่ รุนแรงจากการ ดำเนินชีวิตในสังคมเมืองใหญ่ องค์ประกอบของพื้นที่สาธารณะมีหลายรูปแบบ เช่น ทางสำหรับคนเดิน สวนสาธารณะ จัตุรัส ลานกลางแจ้ง ซึ่งเป็นสถานที่ที่คนในชุมชน วัฒนธรรม และกิจกรรมเชิงประเพณี ได้หลอมรวมเป็นหนึ่งเดียวกัน แสดงให้เห็นถึงการดำเนินชีวิตในพื้นที่สาธารณะ ที่เปิดโอกาสให้คนในชุมชน ได้ใช้เวลาและมีกิจกรรมร่วมกัน นอกจากนี้ยังมี ส่วนส่งเสริมบรรยากาศ ทางเศรษฐกิจและเพิ่มมูลค่าในแง่การใช้สอยที่ดินของแต่ละเมืองให้สูงขึ้น (PPS, 2000)

รูปที่ 35 พื้นที่สาธารณะของชุมชนเมือง

รูปที่ 36 พื้นที่สาธารณะของชุมชนเมือง

พื้นที่สาธารณะที่ถูกล้อมรอบด้วยร้านค้าหรืออยู่ในย่านธุรกิจ มีบทบาทสำคัญอย่างมากที่จะกำหนด บรรยากาศที่มีชีวิตชีวาของร้านค้าบริเวณนั้น กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่หลากหลายและ เข้มข้นจะดึงดูดให้ ผู้คนจำนวน มากเข้ามาในพื้นที่ซึ่งผู้คนและกิจกรรมทางเศรษฐกิจเหล่านี้จะทำให้ เกิดความมีชีวิตชีวา กับ ย่านธุรกิจ โดยที่เราจะ สามารถมองเห็นคนและกิจกรรมส่วนใหญ่ได้จากพื้นที่ สาธารณะที่ชัดเจนมากกว่ากิจกรรมภายในห้างร้าน พื้นที่ สาธารณะที่ดีกว่าจะทำให้เกิดสภาพแวดล้อม และบรรยากาศทางธุรกิจที่ดี ซึ่งจะส่งผลที่จะเกิดการดึงดูดให้มีการ ลงทุนที่เพิ่มสูงขึ้น จึงก่อให้เกิดการ พัฒนาเศรษฐกิจและทางสังคมได้ (Goldstein and Elliott, 1994: 1-2)

บทบาทความสำคัญของพื้นที่สาธารณะในย่านธุรกิจ กำลังเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง มากขึ้น โดยเมือง ต่าง ๆ ในประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น สหรัฐอเมริกาให้ความสำคัญต่อการพัฒนาและ วางแผนพื้นที่สาธารณะเพื่อเพิ่ม ความมีชีวิตชีวาแก่ย่านธุรกิจในเมือง ซึ่งหลายเมืองสำคัญใน สหรัฐอเมริกาได้แสดงให้เห็นว่าเมืองที่มีพัฒนาการด้าน กายภาพที่เป็นไปในลักษณะนี้นั้น จะทำให้มี การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างดีตามมา แต่ในทางกลับกันเมืองที่ ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการ พัฒนาพื้นที่สาธารณะ ก็จะมีส่งผลให้เกิดความเสื่อมโทรมแก่สภาพเศรษฐกิจและสังคมเมือง อีกด้วย (Hecksher, 1997: 1-2)

2.3.3) ลักษณะของพื้นที่สาธารณะ

พื้นที่สาธารณะจะมีลักษณะที่ขึ้นอยู่กับการนิยามและจุดประสงค์การศึกษาของผู้วิจัย ซึ่ง ลักษณะพื้นที่ สาธารณะที่มีผลต่อการเกิดและทำกิจกรรม (อภิศักดิ์ ใฝ่ทองคำ, 2543) ประกอบด้วย

1. **รูปร่างและบริเวณของพื้นที่สาธารณะ** รูปร่างของพื้นที่สาธารณะนั้นเกิดจากหน้าที่ใช้สอย พื้นที่รูปร่าง ของพื้นที่สาธารณะมี หลายชนิด ได้แก่ สีเหลี่ยมจัตุรัส สีเหลี่ยมผืนผ้า วงกลม หรือรูปร่างไม่แน่นอนแล้วแต่สภาวะการ เกิดขึ้นของพื้นที่และจุดประสงค์ของการสร้าง ซึ่งรูปร่างต่าง ๆ มาเชื่อมต่อกัน ดังนั้น ขอรปร่างของ พื้นที่สาธารณะจึงมี ผลมาจากระบบของเส้นทาง ถนน และทางเท้าด้วย

2. ขอบเขตของพื้นที่สาธารณะ ขอบเขตของพื้นที่สาธารณะเมืองมักถูกกำหนดด้วยองค์ประกอบในสามมิติ ได้แก่

- 2.1 ระนาบผนัง หรือ ระนาบตั้ง (The panel, Wall or Frame) ได้แก่ โครงสร้าง ต่าง ๆ ที่เรียง รายโดยรอบอาคาร กำแพง รั้ว แนวเสา และ หลังคาที่ยื่นออกมา ตัวอาคาร หรือแนว ต้นไม้
- 2.2 ระนาบพื้น หรือ ระนาบทางแนวนอน (The Floor) จะถูกกำหนด โดยแนวของ อาคาร แนว ของถนน ทางเท้า หรือ โดยลวดลายวัสดุที่ใช้
- 2.3 ระนาบเพดาน หรือ ระนาบเหนือศีรษะ (The Ceiling) ซึ่งมักจะมีขอบเขตไม่ แน่นนอนอาจเปิด โลงหรือมีหลังคาคลุม ได้แก่ ทางเดินที่มีหลังคาคลุม กิ่งพุ่มของต้นไม้

3. ตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่สาธารณะ ตำแหน่งพื้นที่สาธารณะจะทำให้เห็นถึงประโยชน์การใช้สอย หรือการใช้งานของ สถานที่อย่างชัดเจนมากขึ้น ซึ่งมาจากความต้องการของประชาชนและแนวคิดในการวางผัง ซึ่ง สามารถ สร้างตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่สาธารณะได้ดังนี้

- 3.1 บริเวณใจกลางเมือง จะดูเหมือนว่าเป็นจุดศูนย์กลางของถนนอาคาร หรือเป็น ศูนย์กลางของ การขยายตัวของเมืองทั้งหมด
- 3.2 บริเวณที่เป็นจุดตัดของถนน จะอยู่บริเวณถนนสายหลักทางร่วมทางแยกเกิดเป็นสี่แยกหรือวงเวียน บางครั้งอาจเกิดในจุดเดียวกับศูนย์กลางเมือง
- 3.3 บริเวณโดยรอบอาคารสาธารณะที่มีความสำคัญ เป็นเสมือนทางเข้าหลักไปสู่อาคารสาธารณะ นั้น ศาลากลาง โบสถ์ ศาลเจ้า ตลาดหรือบริเวณที่เป็นย่านธุรกิจ ความสำคัญของ พื้นที่สาธารณะ จะเห็น จากตำแหน่งสำคัญของอาคารสำคัญที่จะหันหน้าเข้าหาพื้นที่สาธารณะทั้งหมด
- 3.4 บริเวณที่เป็นประตูทางเข้า ส่วนมากมักเกิดในสมัยยุคกลางและที่มักมีพื้นที่ภายในตรง จุด ทางเข้า มักมีการใช้งานเป็นตลาดที่มีการซื้อขายสินค้ากัน หรือเป็นจุดเปลี่ยนสินค้าจาก ภายในเมือง และ นอกเมือง หรือเป็นจุดหยุดพัก พื้นที่สาธารณะเหล่านี้มักจะมียอดถนนแยกออกหลายสาย ไปสู่จุดต่าง ๆ

(ที่มา : แนวทางการออกแบบพื้นที่สาธารณะที่ตอบรับกับพฤติกรรมของคนรุ่นใหม่, ธนกร จูดาศรี, 2558)

2.3.4) ประเภทพื้นที่ว่างสาธารณะ

1. พื้นที่ว่างสาธารณะประเภทพื้นที่ (space)

1.1 จัตุรัส (Square) มิติด้านผังเมือง Zucker (1959, 1970: 75-111) เป็นผู้ศึกษา พื้นที่ว่าง สาธารณะในแบบแผนประเพณี ได้ให้ความหมายพื้นที่ว่างสาธารณะว่าเป็น “พื้นที่ว่างเมือง” ที่เกิดจากการ สร้างเมืองและการวางผังเมือง (city planning) Moughtin (1995) ได้ให้ความหมายจัตุรัสหรือพลาซ่า ว่า เป็นพื้นที่ที่ล้อมกรอบผนังอาคาร เพื่อใช้ประโยชน์หลายประการ และแยก ประเภทกลุ่มของพื้นที่ว่าง สาธารณะประเภทจัตุรัสออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้

1.1.1 จัตุรัสตลาด

1.1.2 จัตุรัสตลาดที่มีลักษณะขยายออกไปทั้งสองข้าง

1.1.3 จัตุรัสบริเวณประตูเมือง

1.1.4 จัตุรัสใจกลางเมือง

1.2 พลาซ่า (Plaza) พื้นที่ว่างสาธารณะประเภทพลาซ่า เป็นพื้นที่ว่างที่เชื่อมติดกับ ถนนและบาท วิถี บางแห่งทำบาทวิถีให้กว้างออกไปเชื่อมต่อกับพื้นที่ว่างหน้าอาคาร เป็นพื้นที่สำหรับ ใช้งานหรือกิจกรรมที่ เกิดขึ้นในระยะเวลานั้น ๆ เช่น นั่งคอย นัดพบ หรือมอง (Marcus and Francis, 1990: 15) พลาซ่ามีหลาย ลักษณะ สามารถแบ่งได้ดังนี้

1.2.1 พลาซ่าถนน (The Street Plaza) เป็นพลาซ่าชิดทางเดินมีกำแพงขอบอยู่ ชิดบาท วิถีสำหรับนั่ง หรือเป็นพลาซ่ากว้าง เป็นสถานที่พักคอยรถประจำทาง อาจจะมีที่นั่ง มีซุ้ม หลังคา พลาซ่าทำหน้าที่เป็นจุดเชื่อมของผู้เดินเท้าเป็นทางผ่านกลางแจ้งและทางเชื่อมระหว่างอาคาร

1.2.2 พลาซ่าโถงบริษัท (The Corporate Foyer) ตั้งอยู่หน้าองค์กรขนาดใหญ่ ที่มี ลักษณะเป็นอาคารสูง ใช้เพื่อสร้างความสง่างามและเสริมภาพลักษณ์อาคาร

1.2.3 พลาซ่าปอดสีเขียวของเมือง (The Urban Oasis) เป็นพลาซ่าที่มีต้นไม้มาก จัด พื้นที่ไม่ให้มีเสียงรบกวนและหลีกเลี่ยงกิจกรรมของเมือง เป็นพื้นที่รับประทานอาหารเที่ยงหรือ อ่าน หนังสือ

1.2.4 พลาซ่าหน้าท่า (The Transit Foyer) ทำหน้าที่เป็นโถงเปลี่ยนวิธีการ เดินทาง สร้างเพื่อการเข้าถึงอาคารผู้โดยสารของการขนส่งสาธารณะ

1.2.5 พลาซ่าพื้นที่สาธารณะ (The Ground Public Place) เป็นพลาซ่าที่ คล้ายกับ จัตุรัสของเมือง ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์อาคารอย่างหลากหลาย ดึงดูดผู้ใช้ด้วย ระยะเวลา และความหลากหลายของ อายุ เพศ และเชื้อชาติ มักจะเป็นพื้นที่ขนาดใหญ่และเป็นศูนย์ รวม กิจกรรม

1.3 พื้นที่ว่างเปล่า (Leftover Space) พื้นที่ว่างเปล่ามักจะเป็นพื้นที่ว่างที่รอการ พัฒนาหรือพื้นที่ ลักษณะเช่น พื้นที่ว่างสาธารณะกลางชุมชน พื้นที่รกร้างว่างเปล่าพื้นที่ว่างสาธารณะ ของภาครัฐ ลานว่างใน พื้นที่สาธารณะของรัฐบาลท้องถิ่น

2. **พื้นที่สาธารณะประเภทถนนหรือบาทวิถี** ถนนมีความหมายแตกต่างจากทางหลวง (Road) วัตถุประสงค์ ของทางหลวงนั้นมีไว้ เพื่อรองรับการสัญจรของรถ (Cohen, 1999: 191) อธิบายถึงข้อกำหนดทางกายของขนาด ความ กว้าง บาทวิถี มุมถนน และการเปลี่ยนแปลงความยาว เพื่อเชื่อมโยงระหว่างลำดับชั้น (Hierarchy) ของเมือง (Apple, 1981; Jacobs, 1961) กล่าวว่ ถนนในฐานะที่เป็นพื้นที่คุณภาพของการดำเนิน ชีวิตในพื้นที่ว่างสาธารณะ ถนนและบาทวิถีนั้นสามารถใช้เพื่อเป็นตัวเชื่อมของอาณาเขต พื้นที่สาธารณะของประชาชน

รูปที่ 39 พื้นที่สาธารณะ

3. พื้นที่ว่างสาธารณะประเภทสวน

3.1 พื้นที่เลียบริมแม่น้ำ (Water Front) ลักษณะของพื้นที่เลียบริมแม่น้ำเป็นพื้นที่ที่ เกิดขึ้นตาม ธรรมชาติ มีรูปทรงเป็นแนวยาวและแสดงขอบเขตอย่างชัดเจนของพื้นที่ ระหว่างพื้นดิน และแม่น้ำ มักเป็น พื้นที่ซึ่งมีโอกาของการใช้พื้นที่ว่างสาธารณะ เป็นสถานที่เพื่อการพักผ่อน การ ชมวิวทิวทัศน์

รูปที่ 40 พื้นที่สาธารณะ

3.2 สวนสาธารณะ (Park) ลำดับชั้นของสวนสาธารณะแสดงถึงคุณลักษณะและการ จัดอันดับ ซึ่ง ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวก ขอบเขตการ ให้บริการ ความถี่ของ การเข้ามาใช้บริการ และปัจจัยอื่น ๆ สวนสาธารณะสามารถแบ่งออกเป็นลำดับชั้นของสวนได้ ดังต่อไปนี้

3.2.1 สวนระดับภาค (Regional Park) สวนมักอยู่ในเมืองขนาดใหญ่ หรือพื้นที่ อนุรักษ์ และเป็นพื้นที่ขนาดใหญ่ มีลักษณะของสวนที่เลียนแบบธรรมชาติ เพื่อใช้ สำหรับศึกษา ธรรมชาติ หรือสงวนรักษาพันธุ์ไม้ มีขนาดของสวน มากกว่า 1,160,000 ตารางเมตร บริการ ประชาชนในเขต เมือง รอยเมอง และจังหวัดใกล้เคียง ความถี่ในการใช้ พื้นที่เป็นช่วงสุดสัปดาห์ ระยะเวลาที่ใช้เป็น เวลายาวนาน

3.2.2 สวนระดับเมือง (City Park) สวนที่ให้บริการระดับเมือง เป็นสวนที่มีสิ่ง อำนวยความสะดวก มีสิ่งสวยงาม เช่น สระน้ำ หรือน้ำพุ มีกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ มีขนาดของ สวน มากกว่า 160,000 ตารางเมตร บริการประชาชนในเขตเมืองและรอบเมือง ความถี่ในการใช้พื้นที่ เป็นช่วงสุดสัปดาห์ ระยะเวลาที่ใช้มีระยะเวลานาน

3.2.3 สวนระดับชุมชน (Community Park) หรือระดับย่าน (District Park) เป็นสวนที่ อุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับประชาชน รวมถึงการ เป็น ศูนย์กลางนันทนาการของย่าน มี ขนาดของสวนประมาณ 20,000 ตารางเมตร รัศมีการให้บริการ 1,500-2,500 เมตร บริการ ประชาชนราว 1,500 ครอบครัว ความถี่ในการใช้ บริการทุกวัน ระยะเวลา ที่ใช้ประมาณ 1 ชั่วโมง

3.2.4 สวนระดับชุมชนละแวกบ้าน (Neighborhood Park) เป็นพื้นที่ขนาดเล็ก เพื่อ สนับสนุนกิจกรรมนันทนาการของชุมชนละแวกบ้าน รัศมีการให้บริการ ประมาณ 800 เมตรหรือ เดินถึงภายใน 5-10 นาที บริการประชาชน 800-1,000 คน ความถี่ในการใช้บริการทุกวันและใช้ บริการในระยะเวลาสั้น ๆ

3.2.5 สวนขนาดเล็ก (Small Park, Pocket Park) เป็นพื้นที่ว่างขนาด 200 ตารางเมตร เพื่อเป็นสถานที่นั่งพักผ่อน นั่งชั่วคราว พบปะ คอยคนหรือนั่งดูผู้คนไปมา ระยะเวลา ให้บริการประ มาณ 500 เมตร ให้บริการประชาชนประมาณ 200-300 คน ความถี่ในการใช้บริการทุก วัน มี ระยะเวลาการใช้บริการสั้น ๆ

(ที่มา : แนวทางการออกแบบพื้นที่สาธารณะที่ตอบรับกับพฤติกรรมของคนรุ่นใหม่, ธนกร จตุาศรี, 2558)

2.3.5) ปัจจัยในการเกิดพื้นที่สาธารณะ

1. ปัจจัยทางธรรมชาติหรือกายภาพ (Natural or Physical Determination) ซึ่ง สามารถแบ่งออกเป็น

- 1.1 สภาพทางอากาศและอุณหภูมิมีอิทธิพลกับการเกิดพื้นที่สาธารณะเป็นอย่างมาก เช่น ในเมือง ที่มีอากาศร้อน คนออกมาทำกิจกรรมจึงทำให้เกิดพื้นที่สาธารณะภายนอกอาคาร ส่วน พื้นที่ที่มีอากาศหนาว เย็น พื้นที่สาธารณะมักเกิดในอาคาร
- 1.2 สภาพที่ดินหรือชนิดของดิน ซึ่งโครงสร้างของดินจะมีอิทธิพลต่อวัสดุก่อสร้าง การระบายน้ำ ของพื้นที่และความมั่นคงของโครงสร้าง เป็นต้น
- 1.3 สภาพภูมิอากาศ ซึ่งจะมีผลโดยตรงกับสภาพอากาศ นอกจากนี้ยังมีผลต่อมุมมอง ของ แสงอาทิตย์ที่ตกลงมา ช่วงเวลาที่มีแดด พื้นที่ส่วนที่อยู่กลางแจ้งควรจะมีส่วนที่ได้รับความร่มเงา ความเย็น ของอากาศ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะสัมพันธ์กับรูปร่างของผังและตำแหน่งพื้นที่โล่ง

2. ปัจจัยทางเศรษฐกิจและการเมือง (Economic or Political Determination) ซึ่งสามารถ แบ่งออกเป็น

- 2.1 สภาพเศรษฐกิจ เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการรวมกลุ่มทำการค้าขายก่อให้เกิดพื้นที่ สาธารณะ ซึ่ง จะมีผลต่อขนาด รูปร่าง และตำแหน่งของพื้นที่สาธารณะด้วย
- 2.2 สภาพทางการเมือง พื้นที่อาจถูกใช้เป็นที่รวมกลุ่มทางการเมืองทางการเมือง โดยเฉพาะในยุค ที่ระบอบประชาธิปไตยรุ่งเรือง เช่น ในยุคกรีก พื้นที่สาธารณะจึงมักจะมีขนาดใหญ่ เพื่อรับคนจำนวนมาก และเพื่อแสดงถึงความยิ่งใหญ่

(ที่มา : แนวทางการออกแบบพื้นที่สาธารณะที่ตอบรับกับพฤติกรรมของคนรุ่นใหม่, ธนกร จุฑาศรี, 2558)

2.3.6) กิจกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่สาธารณะ

มนุษย์จะทำกิจกรรมในหนึ่งวันเพื่อวัตถุประสงค์ 3 ด้านหลัก คือ ด้านความต้อง การของ ร่างกาย เช่น การ นอน การรับประทานอาหาร ประมาณ 10 ชั่วโมง ด้านเศรษฐกิจ ประมาณ 9 ชั่วโมง และด้านการพักผ่อนประมาณ 5 ชั่วโมง (Ratcliffe, 1975, อ้างถึงใน กฤติยา โชควัฒนชัย, 2544) และ การพักผ่อนสามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ กิจกรรมนันทนาการแบบกระฉับกระเฉง (Active Recreation) เช่น การเล่นกีฬา นันทนาการ และกิจกรรม นันทนาการแบบผ่อนคลาย (Passive Recreation) เช่น การนั่งเล่น พักผ่อน เล่นเกม พบปะพูดคุย

Jan Gehl (1987: 11) จำแนกกิจกรรมที่เกิดขึ้นในโครงข่ายพื้นที่โล่งของ เมืองไว้เป็น ประเภทหลัก ๆ ดังนี้

1. กิจกรรมจำเป็น (Necessary Activities) หมายถึง กิจกรรมหลักของกิจวัตรประจำ วันที่ไม่ สามารถหลีกเลี่ยงได้ในการทำกิจกรรมบนพื้นที่สาธารณะ เช่น การเดินไปโรงเรียน หรือ ทำงาน การรอรถ ประจำทาง ส่วนใหญ่เป็นเกี่ยวกับกิจกรรมการเดินทางต่าง ๆ อาจต้องการผู้ร่วมทำ กิจกรรมหรือไม่ต้องการ เป็นกิจกรรมที่มีความเสมอภาคกันในทุกสภาพแวดล้อม และไม่คอยมี ความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่จำเป็น
2. กิจกรรมทางเลือก หรือ กิจกรรมพักผ่อนหย่อนใจ (Optional or Recreational Activity) หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกับความต้องการของผู้ทำกิจกรรม และเกิดขึ้นเมื่อมี ช่วงเวลาและสถานที่ เอื้ออำนวย เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพักผ่อนหย่อนใจเป็นหลัก เช่น การ เดินเล่นรับลมหรือสูดอากาศ บริสุทธิ์ ยืน หรือนั่งเล่น เพื่อความเพลิดเพลิน ซึ่งมีความสัมพันธ์กับ สภาพแวดล้อมที่ต้องการดึงดูดและ เหมาะสมในการทำกิจกรรม

3. กิจกรรมผลลัพธ์ หรือ กิจกรรมทางสังคม (Resultant or Social Activity) หมายถึง กิจกรรมที่มีการพบปะ มีความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบกิจกรรมร่วมกัน เป็นกิจกรรมที่เกิดต่อเนื่อง กับกิจกรรมทั้ง สองข้างต้น คือต้องอาศัยการที่มีผู้ประกอบกิจกรรม ในพื้นที่โล่งนั้นเสียก่อน ได้แก่ การละเล่น การพักผ่อน การสนทนา กิจกรรมร่วมกันของชุมชน และรวมไปถึงปฏิสัมพันธ์ทางอ้อม (Passive Contact) เช่นการดู หรือฟังคนอื่น ๆ ที่อยู่ในบริเวณ เดียวกัน

Amos Rapoport และ Haryadi (อ้างถึงใน ปริดา หุตะจุฑะ, 2546: 35) แสดงให้เห็นว่า วิธีชีวิต การทำกิจกรรมและการใช้พื้นที่ที่ความสัมพันธ์กัน เริ่มจากการจำกัดความคำว่า “วัฒนธรรม” ว่าเป็นสิ่งที่ ส่งผลต่อความเชื่อด้านสภาพภูมิศาสตร์ สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม ฯลฯ สิ่งนั้นจะก่อให้เกิด โลกทัศน์ที่ มนุษย์สามารถตีคุณค่า แล้วเลือกเอาคุณค่านั้น ๆ มาเป็นค่านิยมในการดำเนินชีวิตที่แสดง ออกมาในรูปของ ระบบกิจกรรม ในที่สุดก็จะเกิดเป็นการใช้พื้นที่หรือระบบที่ตั้ง

ระบบกิจกรรมที่เกิดขึ้นบนพื้นที่ในระดับบุคคล (Individual Level) และระดับกลุ่ม (Group Level) จะประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ส่วนใหญ่ ๆ คือ (อ้างถึงใน คณิขยา, 2544) เวลา (The Time of An Activity) แบ่งเป็นช่วงเวลาของการทำกิจกรรม (Duration) และเวลาที่ทำกิจกรรม (Time of Occurrence) พื้นที่ที่จะถูกใช้ทำกิจกรรม (The Space Over Which The Activity Take Place) ชนิด ของกิจกรรม (The Type of Activity)

นอกจากนี้ระบบของกิจกรรมยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ ลักษณะทางเศรษฐกิจ ตำแหน่งที่ตั้ง ของบ้าน รสนิยมการเดินทาง หรือการเคลื่อนที่ (Mobility) ซึ่งจะเกี่ยวกับต้นทุน ที่ใช้ใน การเดินทาง การ เป็นเจ้าของยานพาหนะ วัตถุประสงค์ของการเดินทาง ประเภทของเที่ยวการเดินทาง เป็นต้น ช่วงชีวิต (Stage in life Course) รวมถึงโอกาสที่จะทำกิจกรรม

(ที่มา : แนวทางการออกแบบพื้นที่สาธารณะที่ตอบรับกับพฤติกรรมของคนรุ่นใหม่, ธนกร จุฑาศรี, 2558)

2.3.7) ความรู้สึกต่อสถานที่ (Sense of Place)

ความรู้สึกต่อสถานที่ที่มีความแตกต่างกันออกไปโดยขึ้นอยู่กับสถานที่นั้น ๆ หรือประโยชน์ ใช้สอยของสถานที่ นั้น ๆ ซึ่งความรู้สึกต่อสถานที่นั้น คือการให้ความสำคัญกับการปรับตัวเพื่อให้เข้ากับ สภาพแวดล้อม โดย Ian Nairn ได้ นิยามเกี่ยวกับความรู้สึกต่อสถานที่ไว้ดังนี้

พื้นที่หรือสถานที่ใดสถานที่หนึ่ง เมื่อมีคนเข้าไปใช้พื้นที่นั้นทุกคน จำเป็นที่จะต้องสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่าง ตนเองและสภาพแวดล้อม เหล่านั้นหรืออาจเป็นความรู้สึกสำนึกต่อ สถานที่ ซึ่งไม่ใช่ศิลปะที่ถูกสร้างขึ้นมา แต่มันเป็น ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นตามกระบวนการ ทางจิตวิทยาของ มนุษย์ (Nairn, 1965: 6)

ความรู้สึกต่อสถานที่ที่เกิดขึ้นเป็นผลมาจากความต้องการและความสนใจของมนุษย์ที่จะ รับรู้ ซึ่งจะเกิดจาก ส่วนลึกของจิตสำนึกที่มีต่อสถานที่ และก่อให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ของคน ใน รูปแบบที่แตกต่างกัน ทางด้าน จิตวิทยา ได้แบ่งความรู้สึกต่อสถานที่ออกเป็น 2 ลักษณะ (Edward, 1980: 65) ดังนี้

1. ความรู้สึกต่อสถานที่ที่เกิดขึ้นโดยไม่รู้ตัว
(Unselfconscious sense of place)

ความรู้สึกที่มีต่อสถานที่นั้นเป็นการสร้างความสัมพันธ์ต่อเอกลักษณ์เฉพาะตัวของสถานที่ กระบวนการนี้เป็นกระบวนการทางธรรมชาติที่ถูกสร้างขึ้น ทั้งนี้ยังมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการปรับตัวที่มีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม ซึ่งก็จะแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล โดยจะขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ เช่น ความรู้ ประสบการณ์ วัฒนธรรม ทักษะ เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตาม ทางด้านจิตวิทยา ยังไม่มีใครสามารถบอกได้ว่า ความรู้สึกต่อสถานที่ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ โดยที่ไม่ว่าผู้ใดจะเกิดขึ้นในช่วงเวลาใด และไม่สามารถกำหนดได้โดยตรง

(ที่มา : แนวทางการออกแบบพื้นที่สาธารณะที่ตอบรับกับพฤติกรรมของคนรุ่นใหม่, ธนกร จุฑาศรี, 2558)

2. ความรู้สึกต่อสถานที่ที่เกิดขึ้นโดยผู้ตัว (Self conscious sense of place)

ความรู้สึกต่อ สถานที่ที่เกิดขึ้นโดยผู้ตัวนั้น เป็นประสบการณ์การรับรู้ที่พัฒนามาจาก ความรู้สึกต่อสถานที่ที่เกิดขึ้นโดยไม่ ผู้ตัว ซึ่งสาเหตุของการรับรู้ความรู้สึกเหล่านี้ได้จะเกิดจากการสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างคนกับสถานที่ที่มี รูปธรรมมากขึ้น จึงจะเห็นได้ว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดความรู้สึกต่อ สถานที่นั้นเป็นสิ่งที่สามารถเข้าใจได้ง่ายและมี เหตุปัจจัยในการเกิดขึ้นอย่างชัดเจน เช่น อาจจะเกิดขึ้น จากการรับรู้รูปทรง (Form) หรือ รูปแบบ (Pattern) ซึ่งทั้งนี้ทั้งนั้นก็ขึ้นอยู่กับความสามารถในการ รับรู้ของแต่ละบุคคล รวมถึงแต่ละลักษณะทางวัฒนธรรมอีกด้วย

(ที่มา : แนวทางการออกแบบพื้นที่สาธารณะที่ตอบรับกับพฤติกรรมของคนรุ่นใหม่, ธนกร จุฑาศรี, 2558)

3

METHOLOGY

รายละเอียดและการวิเคราะห์โครงการ

3.1 ผู้ใช้โครงการ

1) ผู้ให้บริการ

1.1) ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ มีหน้าที่บริหารโครงการ ดูแล อำนวยความสะดวกแก่ผู้ให้บริการ ตาราง 3-1 จำนวนผู้บริหารและเจ้าหน้าที่

ผู้ให้บริการ		จำนวน
คณะกรรมการบริหาร	ผู้อำนวยการ	1
	เลขานุการ	1
งานธุรการและบัญชี	หัวหน้างานธุรการ	1
	พนักงานบัญชี	2
	พนักงานธุรการ	1
	เจ้าหน้าที่สารบรรณ	1
งานประชาสัมพันธ์และบริการ	เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์	1
	เจ้าหน้าที่ต้อนรับ	1
	เจ้าหน้าที่ขายของที่ระลึก	1
ฝ่ายปฏิบัติการ	เจ้าหน้าที่สตูดิโอ	1
	เจ้าหน้าที่บรรณารักษ์	1
	เจ้าหน้าที่ส่วนคอมพิวเตอร์	1
งานอาคารและสถานที่	เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย	2
	พนักงานห้องเครื่อง / นักการ	2
	ช่างเทคนิค	10
ฝ่ายเทคนิคและการจัดแสดง	หัวหน้าแผนก / หัวหน้าคลังวัสดุ	1
	เจ้าหน้าที่จำหน่ายบัตร	1
	เจ้าหน้าที่รับฝากของ	1
	เจ้าหน้าที่จัดแสดง	4
	เจ้าหน้าที่ซ่อมสงวน	4
	เจ้าหน้าที่โสตทัศนอุปกรณ์	2
รวม		40

1.2) ผู้ค้าขาย มีหน้าที่ให้บริการด้านการค้าขายในส่วนบริการสาธารณะต่างๆ ได้แก่ ร้านขายของที่ระลึก ร้านอาหารและเครื่องดื่ม และกาแฟ

2) ผู้ใช้บริการ

2.1) ผู้จัดนิทรรศการ

ตาราง 3-2 ผู้จัดนิทรรศการ

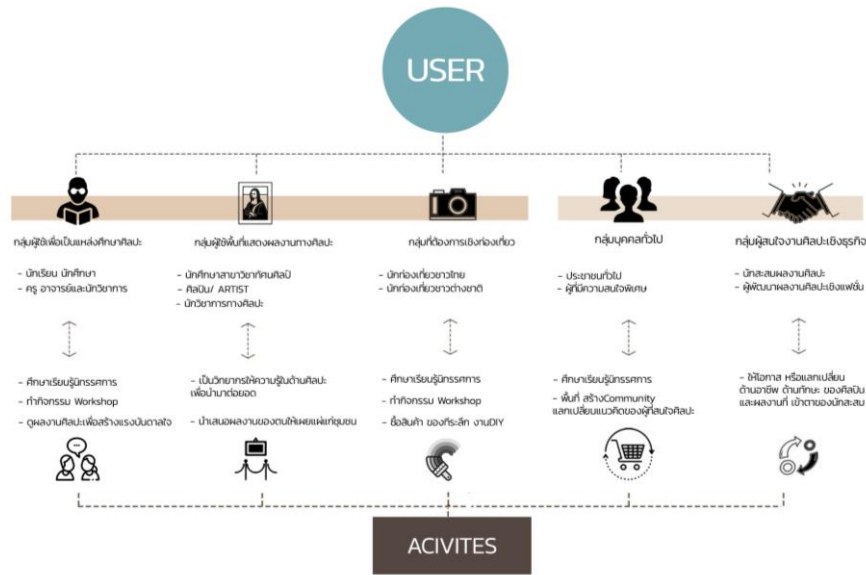
ผู้ใช้	ลักษณะ	กิจกรรม
ศิลปิน	เป็นผู้ที่ต้องการพื้นที่ในการจัดแสดงผลงานหรือต้องการแสดงออกทางวัฒนธรรมของตนเอง ซึ่งหมายความถึงทั้งศิลปินทั่วไปและศิลปินท้องถิ่น เช่น กลุ่ม Phuket Art Club กลุ่มศิลปินที่มีสตูดิโอ ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ศิลปินต่างจังหวัด	แสดงผลงานทางศิลปะ
		ร่วมวางแผนในการจัดกิจกรรมต่างๆ
นักเรียน นักศึกษา	เป็นผู้ที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับศิลปะ และความหลากหลายทางสังคม หรือเป็นผู้สนใจเข้าร่วมกิจกรรมและแสดงออกทางความคิด เช่น นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏฉะเชิงเทรา นักเรียนในจังหวัดฉะเชิงเทรา	แสดงผลงานทางศิลปะ
		ร่วมวางแผนในการจัดกิจกรรมต่างๆ
คนในพื้นที่	ของตนเอง และต้องการพื้นที่ในการแสดงออก เป็นชาวบ้านในชุมชนใกล้เคียงที่สนใจในเรื่องศิลปะและวัฒนธรรม	แสดงผลงานทางศิลปะ
		ร่วมวางแผนในการจัดกิจกรรมต่างๆ
		เข้ามามีการจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์

ตารางที่ 2 ผู้จัดนิทรรศการ

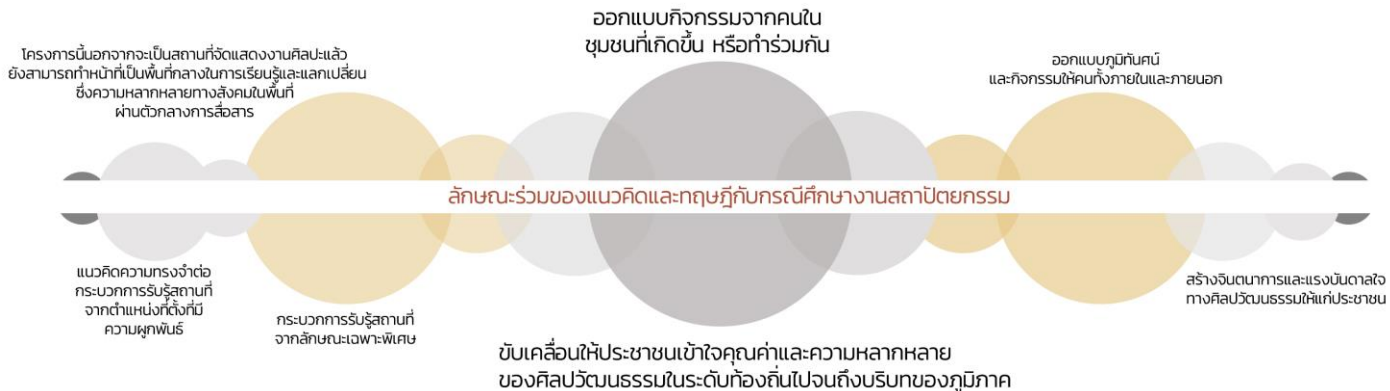
ตาราง 3-3 ผู้ชมนิทรรศการ

ผู้ใช้	ลักษณะ	กิจกรรม
นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างประเทศที่เข้ามาเข้าชมผลงานหรือมีส่วนในการร่วมแสดงออกในกิจกรรมที่จัดไว้	เข้าชมการจัดแสดง ใช้บริการร้านอาหาร ซื้อของที่ระลึก ร่วมกิจกรรมงานจัดแสดง
คนในพื้นที่	คนในพื้นที่ที่เข้ามา ชมผลงานหรือมีส่วนในการร่วมแสดงออกในกิจกรรมที่จัดไว้	เข้าชมการจัดแสดง ใช้บริการร้านอาหาร ซื้อของที่ระลึก ร่วมกิจกรรมงานจัดแสดง

ตารางที่ 3 ผู้จัดนิทรรศการ

RELATIONSHIP BETWEEN THEORY AND CASE STUDY

3.2 การวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ

3.2.1) การเลือกจังหวัด (Province)

ART INSTITUTE		MUSEUM / STUDIO			URBANIZATION				PUBLIC GALLERY
จังหวัด	ศิลปะ / องค์กรทางศิลปะ	พิพิธภัณฑ์ศิลปะ	พิพิธภัณฑ์วัฒนธรรม	สตูดิโอศิลปะ	ความหนาแน่นประชากร/ตร.กม. [2563]	รายได้เฉลี่ยครัวเรือนต่อเดือน [2563]	จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ [2560]	การคมนาคม สาธารณะ	
ปราจีนบุรี	โรงเรียนปราจีนกัลยาณี	-	2	1	103	25,843	793,301	รถไฟ / bus / van	-
สระแก้ว	โรงเรียนสระแก้ว	-	9	1	77	20,685	757,514	รถไฟ / bus / van	-
ระยอง	โรงเรียนนิคมวิทยา	-	3	3	208	24,299	4,171,188	รถไฟ / bus / van	-
จันทบุรี	สาขาทัศนศิลป์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	-	3	2	84	28,113	1,291,710	รถไฟ / bus / van	1
ตราด	โรงเรียน สตรี ประเสริฐ ศิลป์	-	5	-	81	24,173	1,770,554	รถไฟ / bus / van	-
ชลบุรี	คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา	7	2	2	359	28,705	10,002,914	รถไฟ / bus / van	3
ฉะเชิงเทรา	สาขาวิชาทัศนศิลป์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนินทร์	1	5	2	297	27,456	2,934,944	รถไฟ / bus / van	-

ตารางที่ 4 การเลือกจังหวัด

ART INSTITUTE		MUSEUM / STUDIO			URBANIZATION				PUBLIC	TOTAL
จังหวัด	ศิลปะ / องค์กรทางศิลปะ	พิพิธภัณฑ์ศิลปะ	พิพิธภัณฑ์วัฒนธรรม	สตูดิโอศิลปะ	ความหนาแน่นประชากร/ตร.กม. [2563]	รายได้เฉลี่ยครัวเรือนต่อเดือน [2563]	จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ [2560]	การคมนาคม สาธารณะ	GALLERY	
จันทบุรี	สาขาทัศนศิลป์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	7	8	8	84	7	6	8	1	59
ชลบุรี	คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา	9	8	8	359	7	8	8	3	64
ฉะเชิงเทรา	สาขาวิชาทัศนศิลป์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์	8	9	8	297	7	7	8	-	65

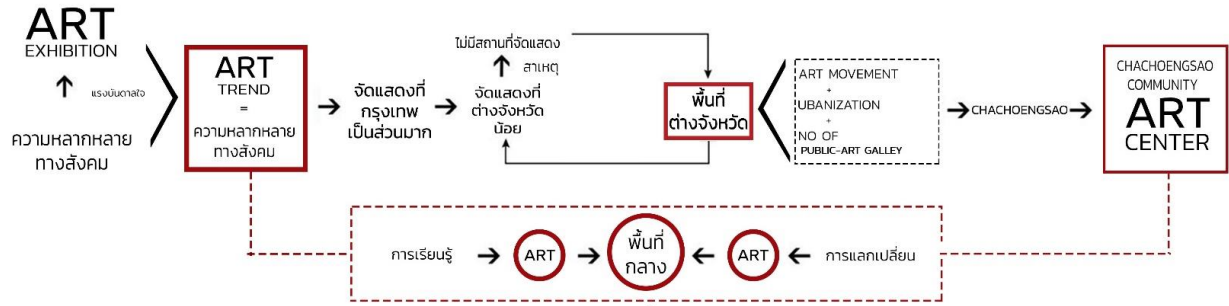
ตารางที่ 3-4 แสดงกระบวนการและเกณฑ์ในการเลือกจังหวัดที่ตั้งโครงการ

ตารางที่ 5 กระบวนการและเกณฑ์ในการเลือกจังหวัดที่ตั้งโครงการ

การเลือกจังหวัดที่ตั้ง ให้ความสำคัญไปที่ต่างจังหวัด เนื่องจากวัตถุประสงค์และความเป็นมาของ โครงการที่ต้องการขยายพื้นที่เรียนรู้ทางศิลปะไปยังส่วนภูมิภาค จึงพิจารณาจากจังหวัดที่มีสถาบันการเรียน การสอนทางศิลปะที่เป็นหลักในจังหวัดนั้นๆ จากนั้นนำทั้ง 3 จังหวัดมาพิจารณาควบคู่กับปัจจัยที่ส่งเสริมต่อการเกิดโครงการประเภทหอศิลป์ที่ จะทำให้หอศิลป์เกิดประโยชน์ต่อพื้นที่นั้น และมีแนวโน้มที่จะได้รับความนิยมและมีผู้เข้ามาใช้งาน ปัจจัย ดังกล่าว ได้แก่

1. **Art Institute** สถาบันการเรียนการสอนเกี่ยวกับศิลปะ ที่ควรมีสถานที่เพื่อเรียนรู้และจัด แสดงงานเกี่ยวกับศิลปะ
2. **Studio and Museum** จำนวนสตูดิโอของศิลปินในพื้นที่ และพิพิธภัณฑ์ทางวัฒนธรรม แสดงความสนใจและความเคลื่อนไหวทางศิลปะในพื้นที่
3. **Urbanization** ความเป็นเมือง ทั้งความหนาแน่นและความหลากหลายของประชากร มีผล ต่อความถี่ในการเข้าใช้งานหอศิลป์
4. **Public Gallery** พิจารณาถึงการมีอยู่ของหอศิลป์ประเภทที่เปิดโอกาสให้ผู้สร้างผลงานศิลปะ เข้ามาจัดแสดงงาน ซึ่งโครงการเหมาะกับพื้นที่ที่ยังไม่มีโครงการประเภทนี้ตั้งอยู่ เมื่อพิจารณาแล้ว จังหวัดฉะเชิงเทรา มีความเหมาะสมที่สุดคล้อยไปด้วยกันครบทั้ง 4 ข้อ นอกจากนี้ จังหวัดฉะเชิงเทรา ยังมีลักษณะทางสังคมที่มีความหลากหลาย สอดคล้องกับที่มาและความสำคัญของโครงการ ที่ หยิบเอาเรื่องความหลากหลายทางสังคมเข้ามาเกี่ยวข้อง

EXHIBITION REVIEW 2019

CHACHOENGSAO AND DIVERSITY

ETHNIC

OCCUPATION

GENDER

IDEOLOGY

รูปที่ 45 ความสัมพันธ์ของพื้นที่

การวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยโครงการ

ตารางรายละเอียดการใช้พื้นที่ใช้สอย								
พื้นที่ใช้สอย	วิธีคิดพื้นที่	พื้นที่/ หน่วย (ตร.ม.)	พื้นที่สัญจร		พื้นที่/ หน่วย +ทาง สัญจร (ตร.ม.)	จำนวน หน่วย	ขนาด พื้นที่รวม (ตร.ม.)	ที่มา
			%	ขนาด (ตรม)				
ส่วนจัดแสดง								
ส่วนจัดแสดงจิตรกรรม	370 ตรม. (รวมทางสัญจรแล้ว)	370	0	0	370	2	740	C
ส่วนจัดแสดงประติมากรรม	400 ตรม. (รวมทางสัญจรแล้ว)	400	0	0	400	2	800	C
ส่วนจัดแสดง Atrium และ Corridor	Atrium 224 ตรม. (รวมทางสัญจรแล้ว) Corridor 203 ตรม. (รวมทางสัญจรแล้ว)	427	0	0	427	1	427	C
ส่วนจัดแสดงแบบ Court	170 ตรม. (รวมทางสัญจรแล้ว)	170	0	0	170	1	170	C
ส่วนจัดแสดงสาธารณะ/ละคร ดนตรี (Public Exhibition)	พื้นที่ Semi-Outdoor ขนาด 340 ตรม. (รวมทางสัญจรแล้ว) ห้องเก็บอุปกรณ์ 30 ตรม.(รวมทางสัญจร) รวมพื้นที่ทั้งหมด 370 ตรม.(รวมทางสัญจร)	370	0	0	370	1	370	C
ส่วนจัดแสดงพิเศษ / ส่วนจัด แสดงประจำปี แบบหมุนเวียน (Happening Exhibition)	เป็นพื้นที่ Outdoor ผสม Semi-Outdoor ขนาด 540 ตรม. (รวมทางสัญจรแล้ว)	540	0	0	540	1	540	C
ลานกิจกรรม เอนกประสงค์ และพื้นที่พักผ่อน กลางแจ้ง (รองรับการจัดแสดงกลางแจ้ง)	ขนาดพื้นที่ / คน = 1 ตรม. ผู้เข้าชมเฉลี่ย / วัน = 450 คน ขนาดพื้นที่ลาน = 450x1 = 450 ขนาดพื้นที่ตั้งเวทีหรืออื่นๆ = 50 รวมพื้นที่ = 500 ตรม. พื้นที่พักผ่อนกลางแจ้ง = 500 ตรม. รวม 1000 ตรม	1000	30	300	1300	1	1300	C
ห้องน้ำชาย		1.5	30	0.45	1.95	22	43	C
ห้องน้ำหญิง		1.5	30	0.45	1.95	22	43	C
ห้องน้ำผู้พิการ	ขนาด 2x2.5 = 5 ตรม. (รวมทางสัญจรแล้ว)	5	0	0	5	3	15	C
รวมทั้งหมด [ส่วนจัดแสดง]							4448	

ส่วนบริการสาธารณะ									
ส่วนต้อนรับ									
โถงต้อนรับ	จากจำนวนผู้เข้าใช้เฉลี่ย = 450 คนผู้เข้าใช้เฉลี่ย / ชั่วโมง = 60 คนเวลาใช้โถงเฉลี่ย / คน = 15 นาทีระยะเวลา 15 นาทีมีคนอยู่ในโถงพร้อมกันเฉลี่ย = 15 คนจำนวนผู้เข้าชมเป็นหมู่คณะเฉลี่ย = 45 คนรวมคนในโถงสูงสุดพร้อมกัน = 60 คน1 คน ใช้พื้นที่ = 1 ตรม.รวมพื้นที่โถง = 60 ตรม.	60	30	18	78	1	78	C	
ติดต่อสอบถาม	เจ้าหน้าที่จำหน่ายบัตร 1 คน เจ้าหน้าที่ติดต่อสอบถาม 1 คน ใช้พื้นที่ / คน = 5 ตรม.[A]	5	30	1.5	6.5	1	6.5	A	
ส่วนจำหน่ายตั๋ว / ส่วนรับฝากของ	จำนวนคนเข้าใช้สูงสุดพร้อมกัน = 60 คน ตู้รับฝากของ 0.5x0.5 ซม. สูง 5 ชั้น ได้ตู้ละ 5 คน ดังนั้น จำนวนตู้รับฝากของ = 60/5 = 12ตู้ พื้นที่ตู้ที่สัมผัสพื้น = 6x0.5 = 3 ตรม. พื้นที่ทำงานพนักงาน 1 คน = 4.5 ตรม. พื้นที่ทำงานพนักงาน 3 คน = 13.5 ตรม. รวมพื้นที่รับฝากของ = 16.5 ตรม.	16.5	30	4.95	21.45	1	21	A	
รวมทั้งหมด							106		
ร้านอาหารและคาเฟ่									
ครัว	พื้นที่ครัว = 0.8 ตรม./ที่นั่ง = 0.8x25 = 20 ตรม. พื้นที่เก็บวัสดุถัง = 0.31 ตรม./ที่นั่ง = 0.31x25 = 7.71 ตรม. พื้นที่เก็บอุปกรณ์ = 0.08 ตรม./ที่นั่ง = 0.08x25 = 2 ตรม. รวมพื้นที่ครัว = 30 ตรม. พื้นที่ล้างจาน = 0.12 ตรม./ที่นั่ง = 0.12x25 = 3 ตรม. พื้นที่เก็บของเสีย = 0.21 ตรม./ที่นั่ง = 0.21x25 = 5.25 ตรม. รวมพื้นที่เก็บล้าง = 9 ตรม. รวมพื้นที่ทั้งหมด = 39 ตรม.	39	30	11.7	50.7	1	50.7	A	

พื้นที่ขายเครื่องดื่ม	เคาน์เตอร์ชงกาแฟ = $1 \times 3 = 3$ ตรม. เคาน์เตอร์วางอุปกรณ์/อ่างล้างจาน = $1 \times 3 = 3$ ตรม. พื้นที่ทำงานพนักงาน/คน = 5 ตรม.[A] พนักงาน 2 คน = $5 \times 2 = 10$ ตรม. พื้นที่ขายเครื่องดื่ม = $10 + 3 + 3 = 16$ ตรม	16	30	4.8	20.8	1	20.8	C
พื้นที่รับประทานอาหาร	จำนวนคนเข้าใช้สูงสุดพร้อมกัน = 60 คน จำนวนเจ้าหน้าที่ = 40 คน จำนวนผู้ใช้บริการศูนย์อาหาร = 100คน ช่วงเวลาผู้ใช้สูงสุด 11.30-13.30 = 2ชม. เวลารับประทานอาหารเฉลี่ยต่อคน = 30 นาที ในเวลา 2 ชม.แบ่งเป็น 4 ผลิต ผลิตละ 25คน จำนวนโต๊ะอาหาร 4 คน/โต๊ะ = 7 โต๊ะ ใช้พื้นที่ต่อโต๊ะ $2 \times 2 = 4$ ตรม. รวมพื้นที่ทานอาหาร = 28 ตรม.	28	30	8.4	36.4	1	36	A
รวมทั้งหมด							108	
พื้นที่ทำงานงานศิลปะ (Studio)								
พื้นที่ทำงาน	ขนาด = 130 ตรม. (รวมทางสัญจรแล้ว)	140	0	0	140	1	140	C
ห้องเก็บของ	ขนาด = 10 ตรม. (รวมทางสัญจรแล้ว)	10	0	0	10	1	10	C
ส่วนต้อนรับ	ขนาด = 60 ตรม. (รวมทางสัญจรแล้ว)	60	0	0	60	1	60	C
รวมทั้งหมด							210	
ร้านขายของที่ระลึก								
ร้านค้า	พื้นที่ขายของ + แคชเชียร์	40	30	12	52	1	52	B
ห้องเก็บของ		4	30	12	52	1	52	B
รวมทั้งหมด							104	
ร้านค้าให้เช่า								
ร้านค้า	พื้นที่ขายของ + แคชเชียร์	40	30	12	52	1	52	B
ห้องเก็บของ		4	30	12	52	1	52	B
รวมทั้งหมด							104	
ห้องน้ำ								
ห้องน้ำชาย		1.5	30	0.45	1.95	22	43	C
ห้องน้ำหญิง		1.5	30	0.45	1.95	22	43	C
ห้องน้ำผู้พิการ	ขนาด $2 \times 2.5 = 5$ ตรม. (รวมทางสัญจรแล้ว)	5	0	0	5	3	15	C
รวมทั้งหมด							101	
รวมทั้งหมด (ส่วนบริการสาธารณะ)							733	

ส่วนสนับสนุนโครงการ								
ส่วนงานบริหาร								
ห้องนั่งเล่น	9x8 = 72 ตรม. (รวมทางสัญจรแล้ว)	72	0	0	72	1	72	C
ห้องทำงานผู้บริหาร	พื้นที่ทำงานผู้บริหาร/คน = 6 ตรม.	6	40	2.4	8.4	2	17	C
ห้องทำงานพนักงาน ธุรการ	เจ้าหน้าที่ 12 คน ใช้พื้นที่/คน = 4.5 ตรม. รวม = 54 ตรม	54	30	16.2	70.2	1	70	C
ห้องประชุม	ที่นั่งประชุม/คน = 2 ตรม. พนักงาน+ผู้บริหาร 14 คน = 28 ตรม. พื้นที่เอนกประสงค์ 12 ตรม.	40	30	12	52	1	52	A
ห้องน้ำชาย		1.5	30	0.45	1.95	6	12	C
ห้องน้ำหญิง		1.5	30	0.45	1.95	6	12	C
รวมทั้งหมด							234	
ส่วนห้องเครื่องจากระบบ								
ห้องหม้อแปลงไฟฟ้า	หม้อแปลงไฟฟ้า 1 ตัว ขนาด = 4 ตรม. เว้นพื้นที่โดยรอบ = 8x6 = 48 ตรม.	52	30	15.6	67.6	1	68	A
ห้องเครื่องกำเนิดไฟฟ้า	ขนาดเครื่อง 1 ตัว ขนาด = 6 ตรม. ห้องเครื่อง+ทางสัญจร 6+1.8 = 7.8 ตรม.	7.8	30	2.34	10.14	1	10	A
ห้องเครื่องระบบ ปรับอากาศ (Chiller)	Chiller ขนาด 500 ตัน ใช้พื้นที่ตัวละ 40 ตรม.ใช้ Chiller 2 ตัว = 80 ตรม	80	30	24	104	1	104	A
พื้นที่วาง Cooling Tower	Cooling Tower 1 เครื่อง = 3.75x6.00 = 22.50 ตรม	22.5	30	6.75	29.25	1	29	A
ห้องจากระบบน้ำ	ใช้บิ๊บน้ำขนาด 30in x 36in สามารถบิ๊ น้ำได้สูง 300ft.- บิ๊น้ำปะปา 1 ตัว / บิ๊ น้ำดับเพลิง 1 ตัว / บิ๊น้ำกึ่ง 1 ตัวบิ๊น้ำ 1 เครื่อง มีขนาด 0.90x1.50 = 1.35 ตรม. ระยะระหว่างเครื่อง = 1 เมตรระยะ โดยรอบ = 1.5 เมตรรวมพื้นที่ห้องบิ๊น้ำ = 11.15 ตรม	11.15	30	3.35	14.50	1	14	A
ห้องเก็บขยะ		24	30	7.2	31.2	1	31	C
รวมทั้งหมด							257	

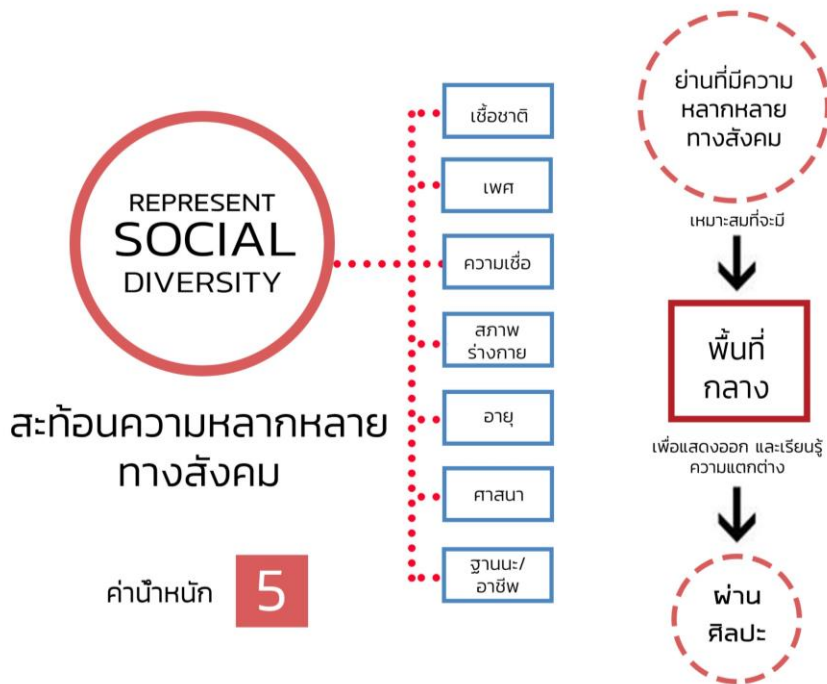
คลังพิพิธภัณฑ์								
คลังเก็บผลงาน	ชั้นที่ 1 พื้นที่ 220 ตรม. (รวมทางสัญจร)	320	0	0	320	1	320	C
	ชั้นที่ 2 พื้นที่ 100 ตรม. (รวมทางสัญจร)							
รวมทั้งหมด							320	
ที่จอดรถ								
ที่จอดรถยนต์	ที่จอดรถ 1 คัน / พื้นที่ใช้สอย 120 ตรม. พื้นที่ใช้สอยโครงการ 7155 ตรม. 60 คัน ขนาดที่จอดรถ 1 คัน = 15 ตรม.	15	10	15	30	60	1800	A
ที่จอดรถผู้พิการ	กำหนดที่จอดรถผู้พิการ 2 คัน (กฎหมาย กำหนดที่จอดรถ 10-50 คัน ต้องมีที่จอดรถผู้พิการอย่างน้อย 1 คัน) ขนาดที่จอดรถผู้พิการ 2.8x6=22.80 ตรม. รวมพื้นที่จอดรถผู้พิการ = 114 ตรม.	22.8	10	22.8	45.6	2	91	A
ที่จอดรถจักรยานยนต์	ที่จอดรถจักรยานยนต์คิดเป็น 10% ของผู้เข้า ชมโครงการ ผู้เข้าชมวันละ 450 คน ที่จอด รถจักรยานยนต์ 10% = 45 คัน ขนาดที่จอด รถจักรยานยนต์ 1 คัน = 2 ตรม. รวมพื้นที่จอด รถจักรยานยนต์ = 90 ตรม.	2	10	2	4	45	180	A
ที่จอดรถบัส	การเข้าขบวนเป็นหมู่คณะสูงสุด 45 คน รถบัส 1 คัน บรรจุคนได้ 50 คน ขนาดที่จอดรถบัส 1 คัน = 45 ตรม	45	10	45	90	1	90	A
รวมทั้งหมด							2161	
รวมทั้งหมด (ส่วนสนับสนุนโครงการ)							2972	
รวมพื้นที่ใช้สอยโครงการทั้งหมด							8153	

ตาราง 3-9 ตารางสรุปพื้นที่ใช้สอยโครงการ (Area Requirement)

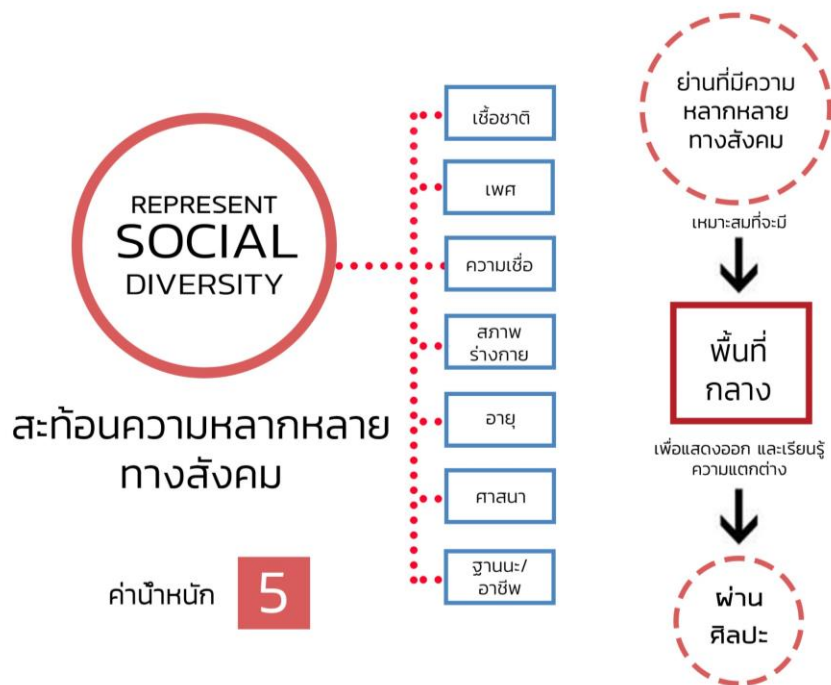
การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของพื้นที่ไฮสอยในโครงการ

ลักษณะของพื้นที่ทั้ง 4 โซน มีลักษณะทางกิจกรรมและสังคมที่แตกต่างกัน ซึ่งส่งผลต่อการเกิดกิจกรรมใน โครงการ และมีผลต่อการออกแบบพื้นที่ จึงทำการพิจารณาพื้นที่ทั้ง 3 โดยการใช้เกณฑ์ที่สอดคล้องกับกิจกรรมและ แนวคิดที่อยากให้เกิดขึ้นในโครงการตามวัตถุประสงค์โดยมี เกณฑ์การเลือกย่าน ดังนี้

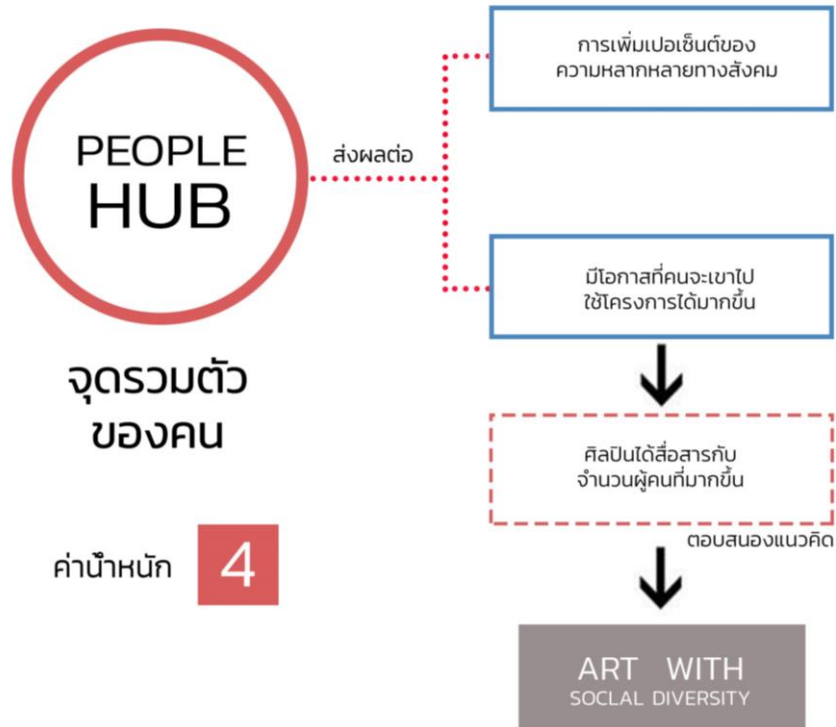
1. แหล่งกระจุกตัวของศิลปะ อยู่ในพื้นที่ที่ให้ความสนใจในด้านศิลปะและการเกิดอิเวนต์ทางศิลปะ

2. สะท้อนความหลากหลายทางสังคม เป็นพื้นที่ที่แสดงออกถึงความหลากหลายของผู้คนในพื้นที่

3. จุดรวมตัวของคน งานศิลปะทางสังคมจะนิยมไปจัดในจุดที่คนรวมตัว

4. ย่านการท่องเที่ยว การหมุนเวียนของนักท่องเที่ยวเป็นตัวแปรในการแลกเปลี่ยนสิ่งใหม่เข้ามา

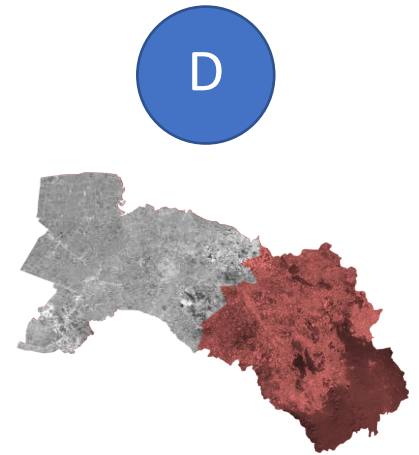
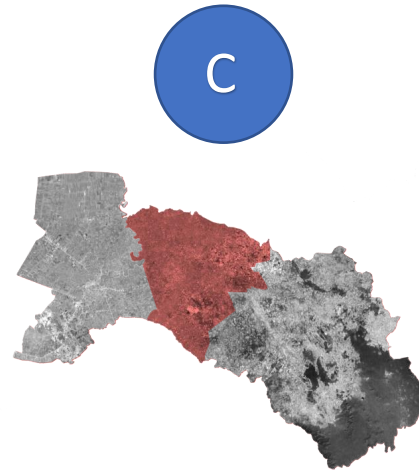
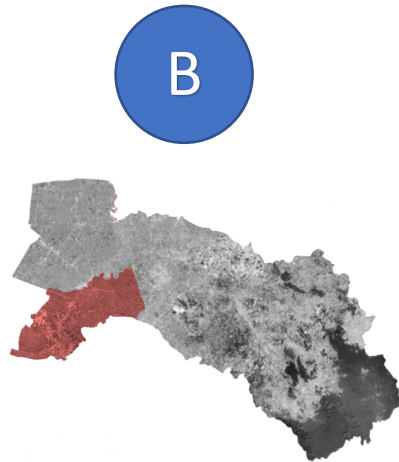
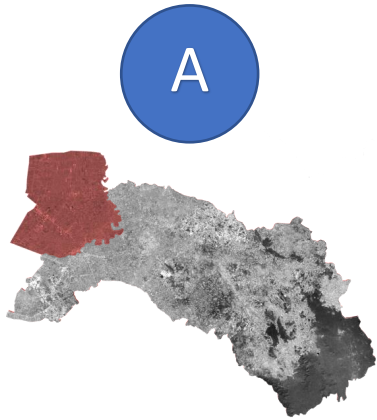

SITE

Chachoengsao

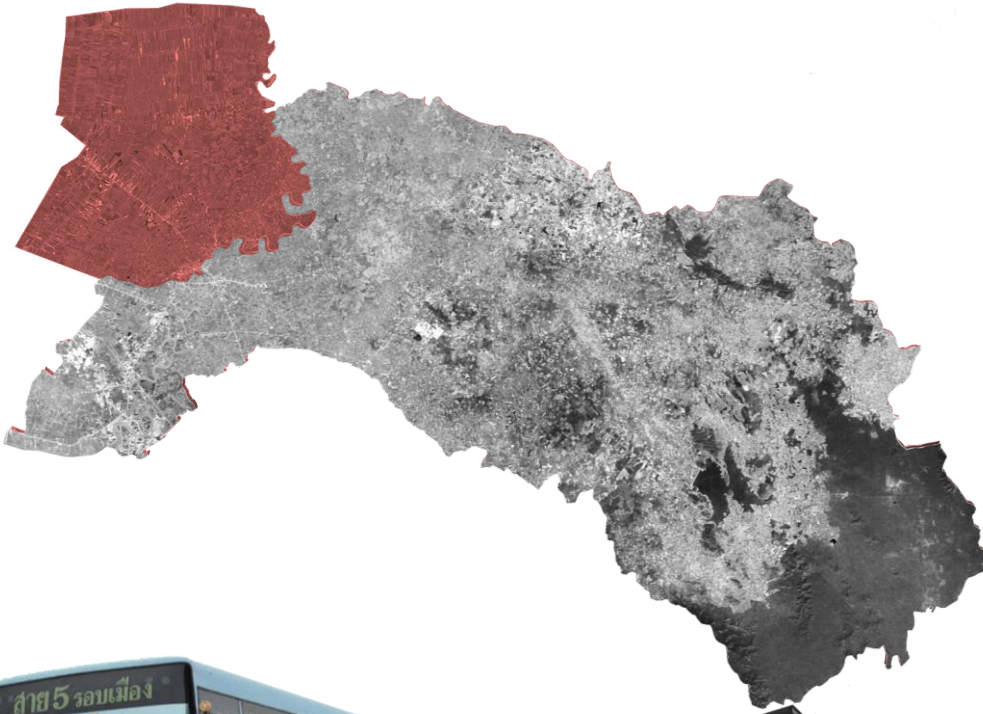
การวิเคราะห์ทำเลที่ตั้งโครงการ

พบว่าแต่ละพื้นที่มีลักษณะเด่นที่แตกต่างกัน จึงจำแนกเป็น 4 พื้นที่ใหญ่ จากลักษณะของกิจกรรมที่เกิดขึ้นตามสถานที่สำคัญต่างๆ

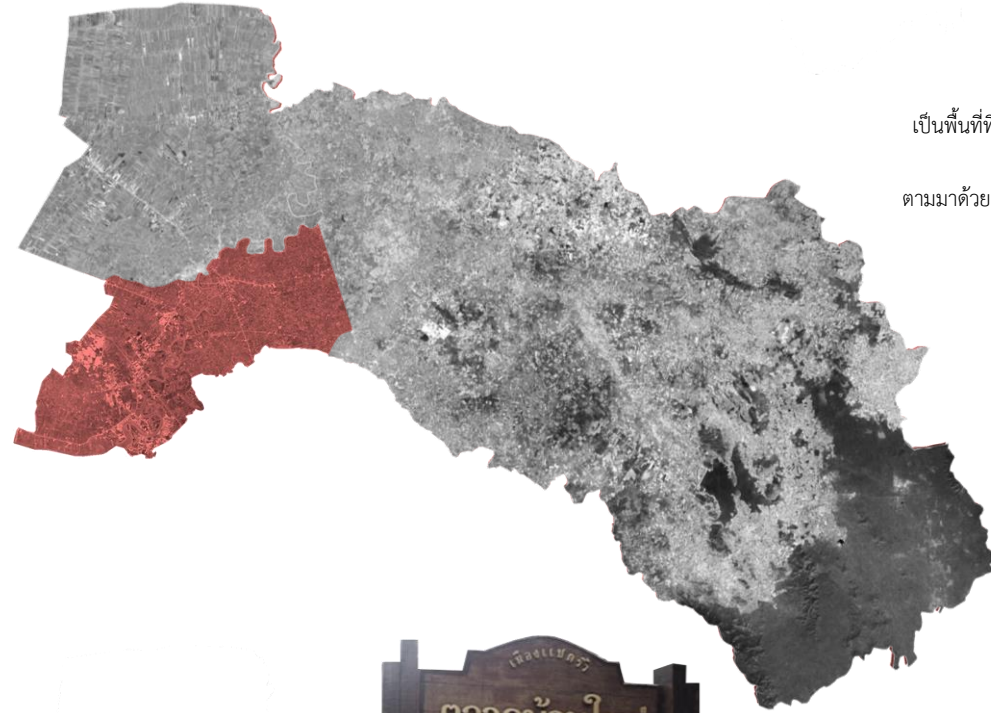
ZONE A

เป็นพื้นที่ในการเชื่อมต่อทางคมนาคมของจังหวัด เพราะมีสถานีขนส่งแห่งใหม่ และชุมชนทางะเชิงตราเป็นพื้นที่ที่รองรับการขยายตัวจากเมืองเก่า ส่วนมากเป็นพื้นที่การคมนาคม สาธารณะ จุดเด่นด้านวัฒนธรรมและสถานที่ท่องเที่ยวยังไม่โดดเด่นเท่าย่านอื่น

ZONE B

เป็นพื้นที่ที่โดดเด่นเรื่องการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม และสถานบันเทิง เพราะเป็นที่ตั้งวัดโสธรวรารามวรวิหาร เป็นแหล่งกระจุกตัวของนักท่องเที่ยวทั้งต่างชาติและชาวไทย ตามมาด้วยการประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยว จึงเป็นที่ตั้งของโรงแรม ร้านอาหาร และสถานบันเทิง นอกจากนี้ยังเป็นสถานที่ตั้งของหมู่บ้านพื้นถิ่น

รูปที่ 47 zone b

ZONE C

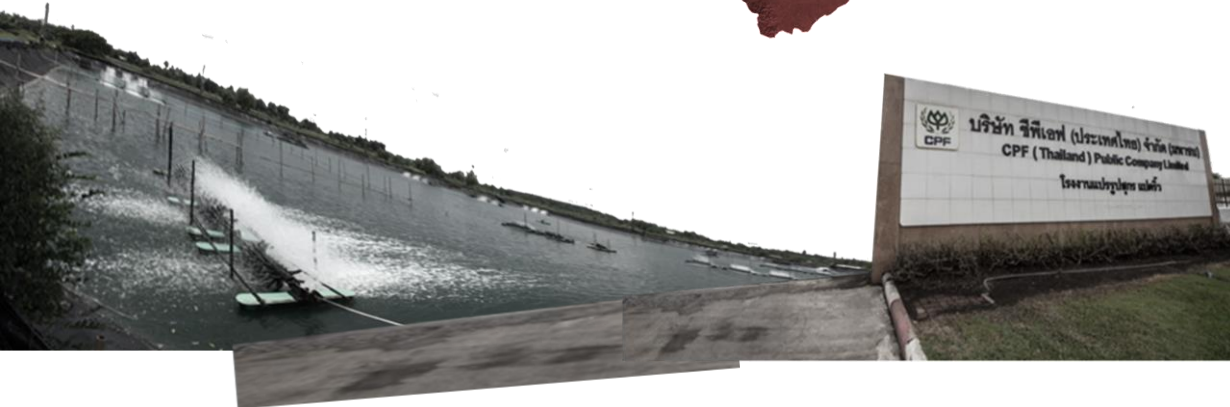
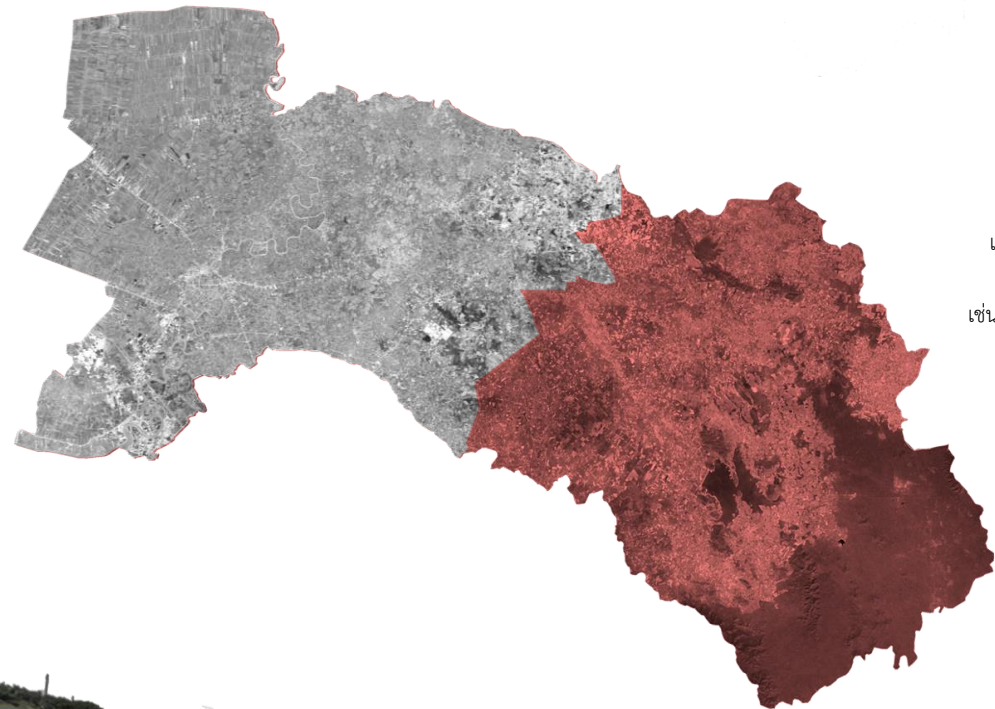
เป็นพื้นที่ที่เด่นเรื่องการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เพราะมีแหล่ง ชุมชนที่ผสมผสานความหลากหลายทาง วัฒนธรรมความเชื่อและเชื้อชาติต่างๆ เช่น เขตอนุรักษณ์เมืองฉะเชิงเทราที่โดดเด่นเรื่องวัฒนธรรม และยัง เป็นพื้นที่กระดูกตัวของสตูดิโอทางศิลปะและพิพิธภัณฑ์ทางวัฒนธรรมจึงเป็นพื้นที่ที่โดดเด่นและมีความ เคลื่อนไหวทางศิลปะ นอกจากนี้ยังเป็นพื้นที่ที่มีสถานศึกษาทั้งโรงเรียนและมหาวิทยาลัยที่มีกิจกรรมด้าน การศึกษาหลายๆแขนง รวมไปถึงแหล่งรวมตัวของคน เช่น ห้างสรรพสินค้า สวนสาธารณะ

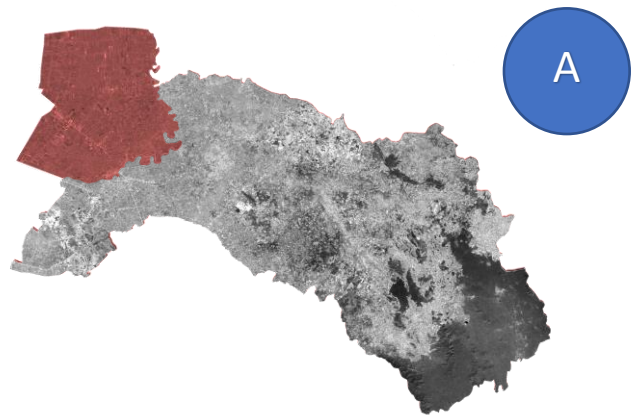
รูปที่ 48 zone c

ZONE D

เป็นพื้นที่การเกษตร และอุตสาหกรรม เพราะห่างไกลจากตัวเมืองมีแหล่งชุมชนที่ผสมผสานความหลากหลายทางอาชีพและวัย เช่น โรงงาน หรือฟาร์มเลี้ยงกุ้งและยังเป็นพื้นที่เศรษฐกิจของจังหวัดเป็นพื้นที่ที่เรื่องความโดดเด่นความเคลื่อนไหวทางศิลปะน้อย

ย่าน A : เป็นพื้นที่ในการเชื่อมต่อทางคมนาคมของจังหวัด เพราะมีสถานีขนส่งแห่งใหม่ และชุมชนทางฉะเชิงเทราเป็นพื้นที่ที่รองรับการขยายตัวจากเมืองเก่า ส่วนมากเป็นพื้นที่การคมนาคม สาธารณะ จุดเด่นด้านวัฒนธรรมและสถานที่ท่องเที่ยวยังไม่โดดเด่นเท่าย่านอื่น

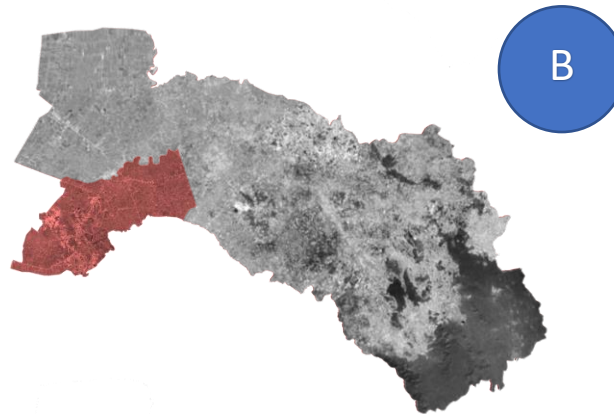
CRITERIA

- REPRESENT SOCIAL DIVERSITY**
สะท้อนความหลากหลายทางสังคม แสดงออกถึงถึงความหลากหลายของผู้คนในพื้นที่
- ART HUB**
แหล่งกระจุกตัวของศิลปะ อยู่ในพื้นที่ที่ให้ความสนใจในด้านศิลปะและการเกิดชีวิตทางศิลปะ
- PEOPLE HUB**
จุดรวมตัวของคน งานศิลปะทางสังคมจะนิยมไม่จัดในจุดที่คนรวมตัว
- TOURISM PLACE**
ย่านการท่องเที่ยว การหมุนเวียนของนักท่องเที่ยว เป็นตัวแปรในการแลกเปลี่ยนสิ่งใหม่เข้ามาเรื่อยๆ

ตารางที่ 6 แสดงการวิเคราะห์และค่าคะแนนย่าน A

ย่าน A :				
เกณฑ์	รายละเอียด	ค่าน้ำหนัก	คะแนน	รวม
สะท้อนความหลากหลายทางสังคม	ความหลากหลายไม่ชัดเจนเท่าย่านอื่นเพราะไม่ได้โดดเด่นเรื่องของวัฒนธรรมพื้นเมืองและการเป็นสถานที่ท่องเที่ยว แต่โดดเด่นเรื่องการเชื่อมต่อด้านการคมนาคม	5	4	20
แหล่งกระจุกตัวของศิลปะ	มีสตูดิโอของศิลปินอยู่บ้าง แต่ยังไม่ค่อยกว่าย่านอื่นๆ	5	2	10
จุดรวมตัวของคน	มีจุดรวมตัวของคนที่ขนส่ง และบริเวณหน้าเมืองส่วนมากเป็นที่อยู่อาศัยและค้าขาย	4	2	8
ย่านการท่องเที่ยว	เนื่องจากเป็นพื้นที่การเดินทาง เป็นทางผ่านส่วนมาก จึงมักไม่มีนักท่องเที่ยวสักเท่าไร	3	2	6
คะแนนรวม				44

ย่าน B : เป็นพื้นที่ที่โดดเด่นเรื่องการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม และสถานบันเทิง เพราะเป็นที่ตั้งวัดโสธรวรารามวรวิหาร เป็นแหล่งกระจุกตัวของนักท่องเที่ยวทั้งต่างชาติและชาวไทย ตามมาด้วยการประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยว จึงเป็นที่ตั้งของโรงแรม ร้านอาหาร และสถานบันเทิง นอกจากนี้ยังเป็นสถานที่ตั้งของหมู่บ้านพื้นถิ่น

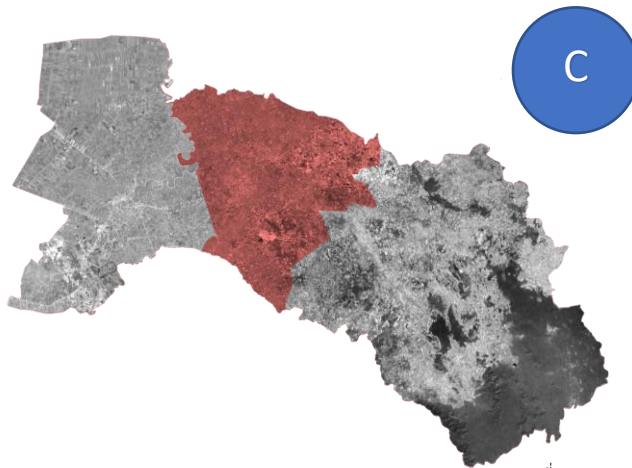
CRITERIA

- REPRESENT SOCIAL DIVERSITY**
สะท้อนความหลากหลายทางสังคม แสดงออกถึงถึงความหลากหลายของผู้คนในพื้นที่
- ART HUB**
แหล่งกระจุกตัวของศิลปะ อยู่ในพื้นที่ที่ให้ความสนใจในด้านศิลปะและการเกิดนิเวศน์ทางศิลปะ
- PEOPLE HUB**
จุดรวมตัวของคน จากศิลปะทางสังคมจะนิยมไม่จัดในจุดที่คนรวมตัว
- TOURISM PLACE**
ย่านการท่องเที่ยว การหมุนเวียนของนักท่องเที่ยว เป็นตัวแปรในการแลกเปลี่ยนสิ่งใหม่เข้ามาเรื่อยๆ

ตารางที่ 7 แสดงการวิเคราะห์และค่าคะแนนย่าน B

ย่าน B :				
เกณฑ์	รายละเอียด	น้ำหนัก	คะแนน	รวม
สะท้อนความหลากหลายทางสังคม	เชื้อชาติ : ไทย ฝรั่ง ที่เข้ามาทำธุรกิจท่องเที่ยว อาชีพ : ค้าขาย/บริการด้านการท่องเที่ยว เพศ : เพศที่หลากหลายจากการประกอบอาชีพเพื่อตอบสนองการท่องเที่ยว	5	4	20
แหล่งกระจุกตัวของศิลปะ	มีสตูดิโอของศิลปินอยู่มากกว่าย่านอื่นๆ / เป็นที่ตั้งของสถานที่ที่สอนด้านศิลปะ / มีการส่งเสริมกิจกรรมทางศิลปะของกลุ่ม PHUKET ART CLUB และศิลปินรุ่นใหม่ / เป็นจุดส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศิลปะ / เป็นพื้นที่อนุรักษ์ศิลปะและสถาปัตยกรรม	5	5	25
จุดรวมตัวของคน	เป็นจุดรวมสถานที่สำคัญของจังหวัดส่งผลให้คนเข้ามาทำธุรกิจและท่องเที่ยว / เป็นจุดรวมคนในพื้นที่หลากหลายอาชีพ	4	4	16
ย่านการท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวนิยม น้ำเสอเกี่ยวกับศิลปะ สถาปัตยกรรม และวัฒนธรรม / วัดหลวงพ่อโสธรที่เป็นที่นิยมของการท่องเที่ยว	3	5	15
คะแนนรวม				76

ย่าน C: เป็นพื้นที่ที่เด่นเรื่องการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เพราะมีแหล่ง ชุมชนที่ผสมผสานความหลากหลายทางวัฒนธรรมความเชื่อและเชื้อชาติต่างๆ เช่น เขตอนุรักษเมืองฉะเชิงเทราที่โดดเด่นเรื่องวัฒนธรรม และยังเป็นพื้นที่กระจุกตัวของสตูดิโอทางศิลปะและพิพิธภัณฑ์ทางวัฒนธรรมจึงเป็นพื้นที่ที่โดดเด่นและมีความเคลื่อนไหวทางศิลปะ นอกจากนี้ยังเป็นพื้นที่ที่มีสถานศึกษาทั้งโรงเรียนและมหาวิทยาลัยที่มีกิจกรรมด้าน การศึกษาหลายๆแขนง รวมไปถึงแหล่งรวมตัวของคน เช่น ห้างสรรพสินค้า สวนสาธารณะ

ตารางที่ 8 แสดงการวิเคราะห์และค่าคะแนนย่าน C

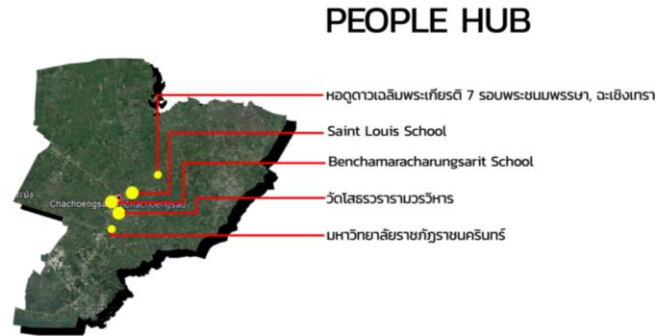
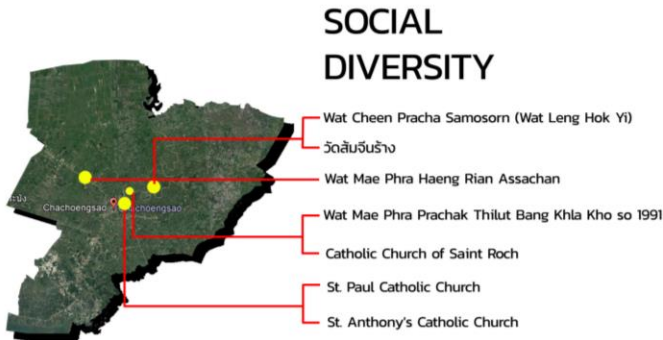
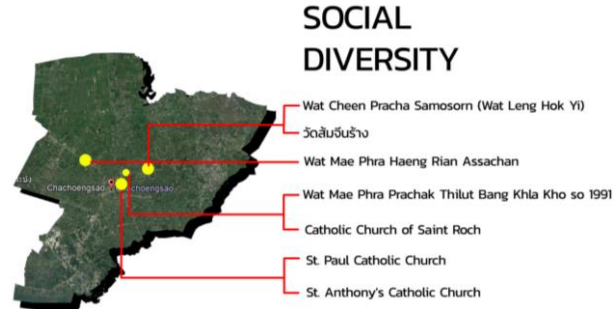
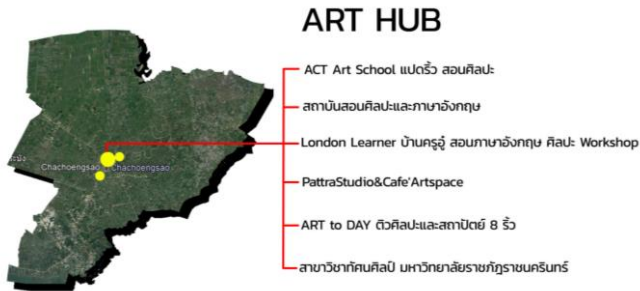

ย่าน C :				
เกณฑ์	รายละเอียด	ค่าน้ำหนัก	คะแนน	รวม
สะท้อนความหลากหลายทางสังคม	เชื้อชาติ : ไทย อาชีพ : คนเก่าแก่ที่ค้าขาย คนรุ่นใหม่ / ประกอบธุรกิจ นักเรียน พนักงานราชการ ศาสนา : อิสลาม คริสต์ พุทธจีน พุทธไทย / ประเพณี สะท้อนความเชื่อของชาวไทย	5	4	20
แหล่งกระจุกตัวของศิลปะ	มีสตูดิโอของศิลปินอยู่บ้างบริเวณหาดราไวย์/ ศิลปะที่เห็น ได้ชัดอีกอย่างคือศิลปะด้านการแสดงและความบันเทิง / ไม่เน้นท่องเที่ยวเชิงศิลปะแต่เน้นธรรมชาติและความบันเทิง	5	3	15
จุดรวมตัวของคน	เป็นจุดรวมคนในพื้นที่หลากหลายอาชีพ / จุดรวมตัวของ นักท่องเที่ยวต่างชาติ	4	3	12
ย่านการท่องเที่ยว	เป็นย่านโดดเด่นด้านการท่องเที่ยวด้านธรรมชาติ / เป็นแหล่งธุรกิจ โรงแรม	3	2	6
คะแนนรวม				53

สรุปรายละเอียดโครงการเพื่อการออกแบบ

B

ภาพที่ 3-7 แสดงการพิจารณาเลือกพื้นที่เพื่อนำไปสู่การเลือกที่ดินในย่าน B

การพิจารณาเลือกที่ดิน เพื่อเป็นที่ตั้งโครงการ ในย่าน B พิจารณาจากกิจกรรมและสถานที่ที่ส่งเสริมการใช้ งานของโครงการตามวัตถุประสงค์โครงการ จาก การศึกษาพบว่าพื้นที่ที่มีการกระจุกตัวของคนและการเกิดกิจกรรมที่ ส่งเสริมโครงการ คือ ย่านเขตอนุรักษเมืองเก่าและบริเวณรอบๆเขตอนุรักษเมืองเก่า ที่มีปัจจัยทั้ง 4 อย่าง ที่ส่งเสริม กิจกรรมในโครงการ ได้แก่ แหล่งชุมชนของศิลปะ พื้นที่ที่สะท้อนความหลากหลายทางสังคม แหล่งชุมนุมของคน และ การเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยว หมุนเวียนเป็นจำนวนมาก จึงเลือกพื้นที่บริเวณนี้ในการพิจารณาที่ดินเพื่อเป็น ที่ตั้งของโครงการ

4

ARCHITECTURAL DESIGN

การออกแบบสถาปัตยกรรม

การวิเคราะห์ที่ตั้ง

ตั้งอยู่ด้านหน้าโรงเรียนเซนต์หลุยส์
อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา ตำบลหน้าเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา เนื้อที่ **4 ไร่ 3 งาน 81.68 ตารางวา**

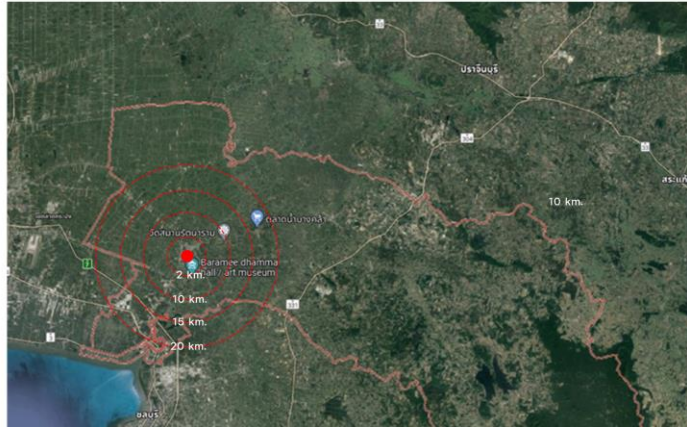
รูปที่ 50 ทำเลที่ตั้ง

ข้อมูลแปลงที่ดิน

เลขโฉนดที่ดิน	29270
หน้าสำรวจ	141
เลขที่ดิน	5
ระวาง	5236 III 2412-13 (1000)
ตำบล	หน้าเมือง
อำเภอ	เมืองฉะเชิงเทรา
จังหวัด	ฉะเชิงเทรา
เนื้อที่	4 ไร่ 3 งาน 81.68 ตารางวา
ราคาประเมินที่ดิน (กรมธนารักษ์)	6,000 บาทต่อตารางวา หรือตรวจสอบข้อมูลผ่าน ทาง เว็บไซต์กรมธนารักษ์ หรือติดต่อสำนักงานที่ดิน
ค่าพิกัดแปลง	13.69387435,101.08555814

Location

Location of the city in the state or region

รูปที่ 51 ทำเลที่ตั้ง

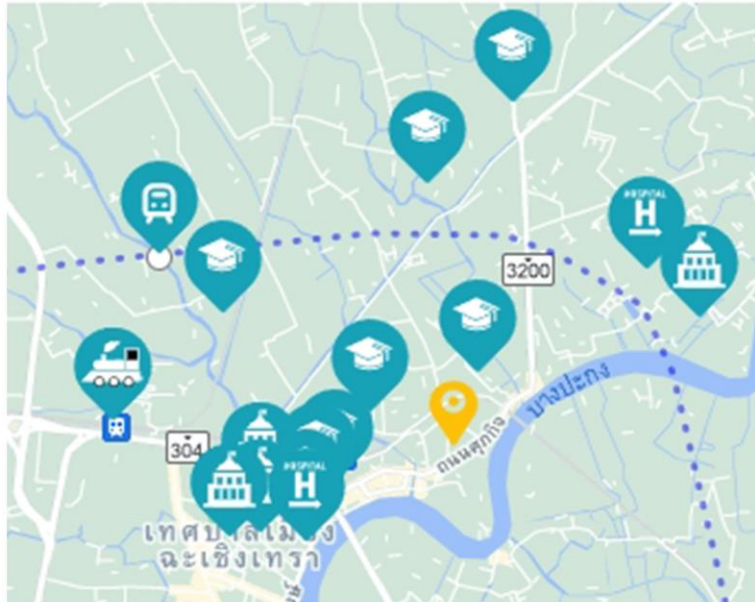
Location of the neighborhood in the city
ที่ตั้งของพื้นที่ใกล้เคียงในเมือง

Scale
1:1000
2 km

รูปที่ 52 ทำเลที่ตั้ง

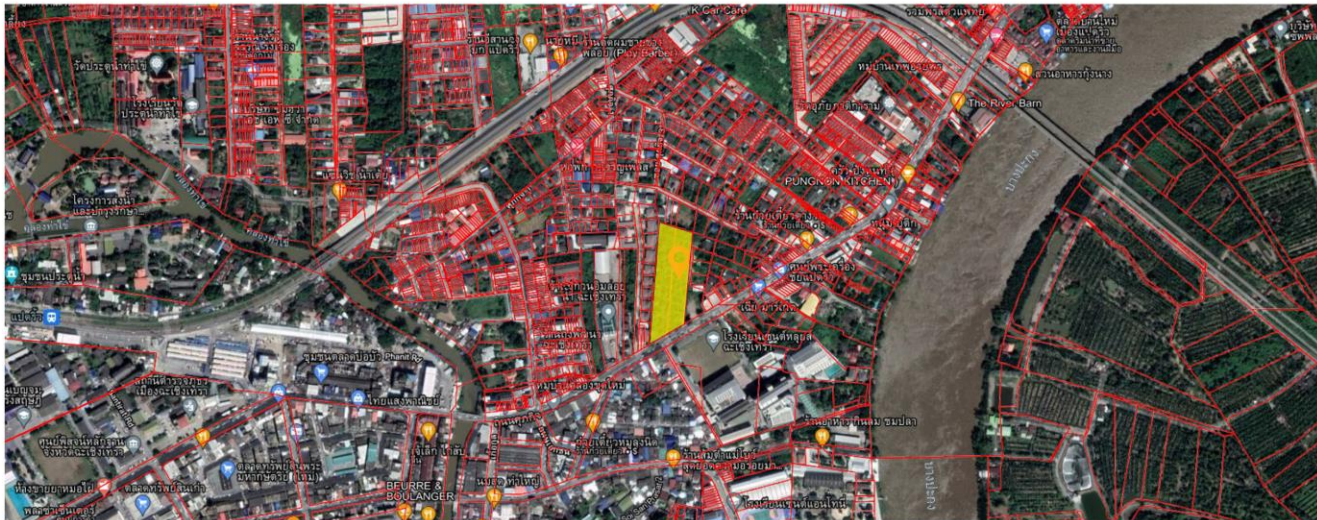
Distances and travel times between site and related locations
 ระยะทางและเวลาเดินทางระหว่างไซต์งานและสถานที่ที่เกี่ยวข้อง

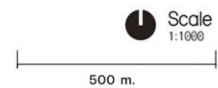
- ศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา 10 นาที
- โรงพยาบาลพุทธโสธร จังหวัดฉะเชิงเทรา 13 นาที
- ร. อนุบาลวัดปิตุลาธิราชรังสฤษฎ์ สพป.ฉะเชิงเทรา เขต 1 15 นาที
- โรงเรียนดัดดรุณี สพม.เขต 6 15 นาที
- โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ สพม.เขต 6 14 นาที
- สถานีชุมทางฉะเชิงเทรา 18 นาที
- องค์การบริหารส่วนตำบลบางต้นเปิด อ. เมืองฉะเชิงเทรา จ.ฉะเชิงเทรา 16 นาที
- โรงเรียนพุทธโสธร สพม.เขต 6 3 นาที

รูปที่ 53 ทำเลที่ตั้ง

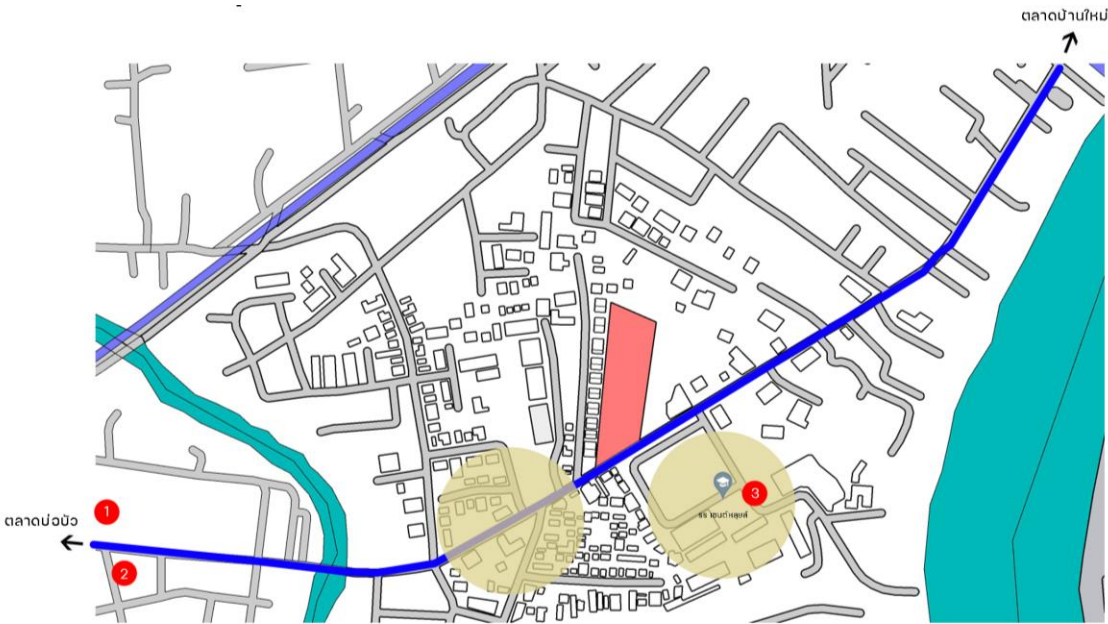
Location of the site in the neighborhood
ที่ตั้งของพื้นที่ใกล้เคียง

รูปที่ 54 ทำเลที่ตั้ง

ประเด็นปัญหาของที่ตั้ง

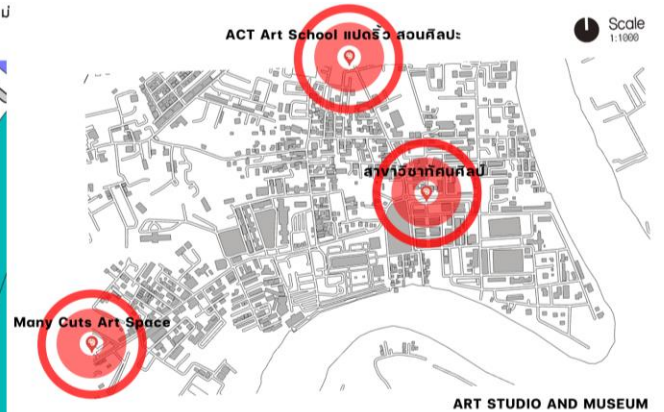
ตลาดปวงบัว

ตลาดบ้านใหม่

site ● ถนนเส้นหลัก — อาคาร

รูปที่ 55 บริบทชุมชน

Scale 1:1000

Many Cuts Art Space

ACT Art School แดงริ้ว สอนศิลปะ:

สาขาวิชาทัศนศิลป์

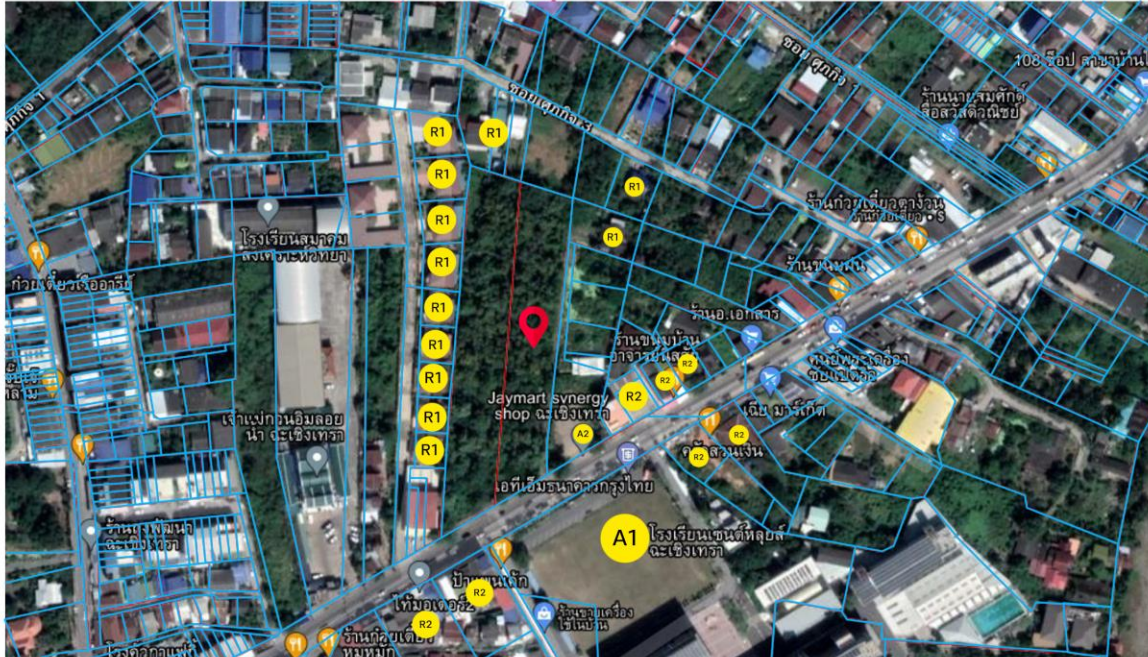
รูปที่ 56 บริบทชุมชน

Neighborhood Context

Existing zoning

(See City of Tallahassee Zoning Ordinance for details)

- █ Footpath
- A1 ss. เซนต์หลุยส์
- A2 Jaymart Svnergy Shop
- R1 บ้านพักอาศัย 2 ชั้น
- R2 บ้านพักอาศัย ที่มีการประกอบอาชีพ

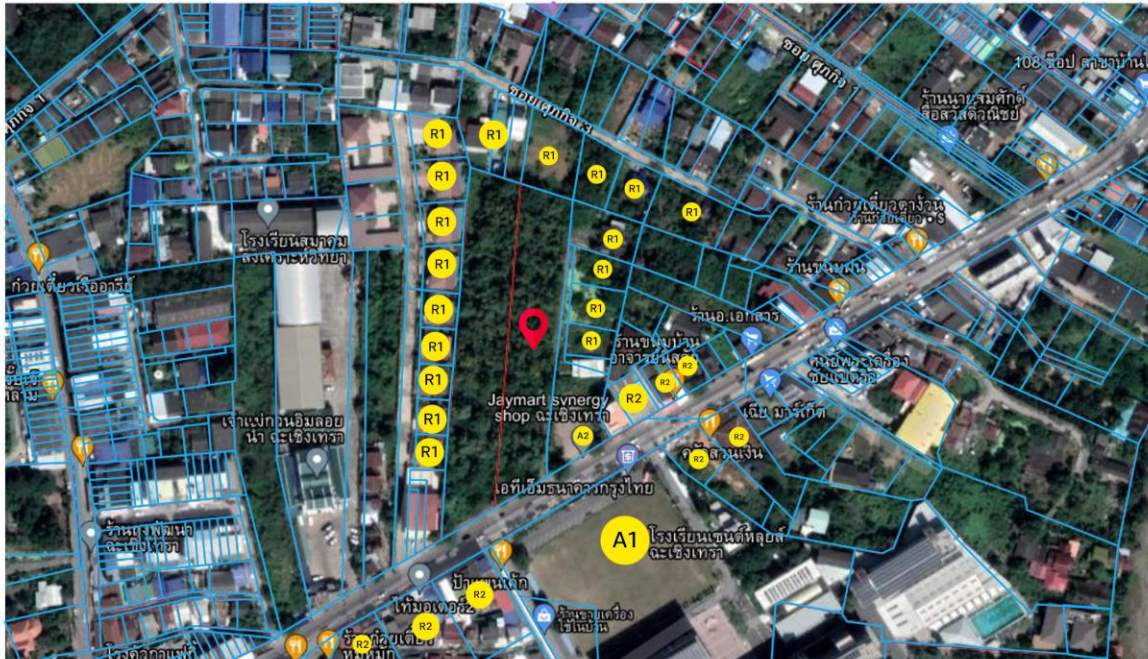
Scale
1:1000

รูปที่ 57 บริบทชุมชน

Projected future zoning

10 Y

- A1 ss. เซนต์หลุยส์
- A2 Jaymart Svnergy Shop
- R1 บ้านพักอาศัย 2 ชั้น
- R2 บ้านพักอาศัย ที่มีการประกอบอาชีพ

Scale
1:1000

รูปที่ 58 บริบทชุมชน

Projected future zoning

20 Y

- A1 ss. เซนต์หลุยส์
- A2 Jaymart Svnergy Shop
- R1 บ้านพักอาศัย 2 ชั้น
- R2 บ้านพักอาศัย ที่มีการประกอบอาชีพ

Projected future zoning

30 Y

- A1 ss. เซนต์หลุยส์
- A2 Jaymart Svnergy Shop
- R1 บ้านพักอาศัย 2 ชั้น
- R2 บ้านพักอาศัย ที่มีการประกอบอาชีพ

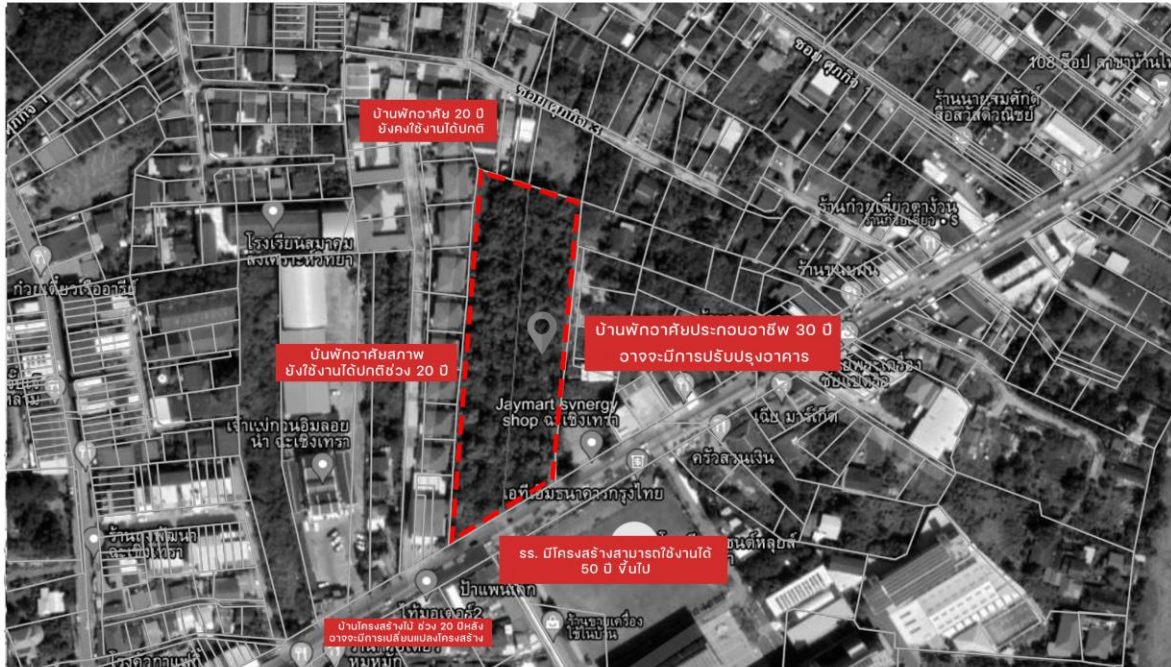
Scale
1:1000

รูปที่ 60 บริบทชุมชน

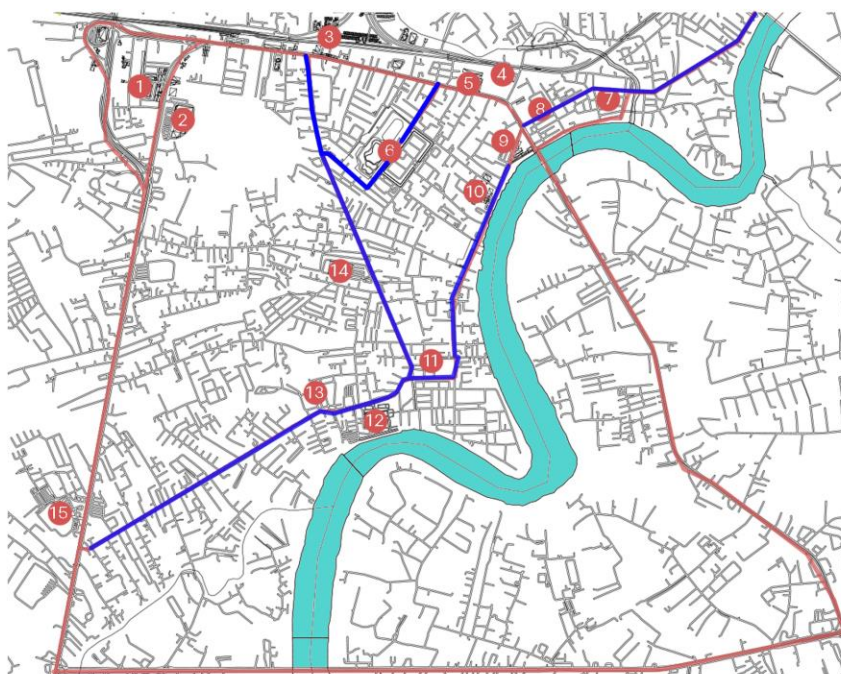
Age or condition of existing buildings

อายุหรือสภาพของอาคารที่มีอยู่

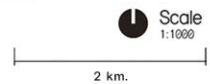
Pedestrian and vehicular traffic generators

- 1 สำนักงานขนส่งจังหวัดฉะเชิงเทรา
- 2 big c
- 3 ชุมทางฉะเชิงเทรา
- 4 KCC
- 5 วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา
- 6 ศาลากลางฉะเชิงเทรา
- 7 รร. เซนต์หลุยส์ ฉะเชิงเทรา
- 8 รร. เบนจุมราชสังศุกัญ์
- 9 รร. ดัดดุณี
- 10 โรงเรียนเมืองฉะเชิงเทรา
- 11 มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
- 12 วัดโสธรวราราม วรวิหาร
- 13 รร วัดโสธรวรารามวรวิหาร
- 14 Big C
- 15 ห้างโรบินสันฉะเชิงเทรา

— การจราจรใช้เวลามากกว่าปกติถึง 10 นาที ในช่วงวันหยุด

— การจราจรใช้เวลามากปกติ นอกจากขนาดของเลนถนน มีความกว้าง 12 เมตร

รูปที่ 63 บริเวณชุมชน

Vehicular circulation patterns

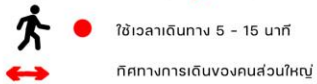
	รถโดยสารประจำทาง		ใช้เวลาเดินทาง 5 - 7 นาที
	รถสองล้อ		ใช้เวลาเดินทาง 3 - 4 นาที
	รถจักรยานยนต์		ใช้เวลาเดินทาง 3 - 4 นาที

Scale
1:1000
500 m.

รูปที่ 64 บริบทชุมชน

Pedestrian circulation patterns

รูปที่ 65 บริบทชุมชน

Exterior lighting patterns

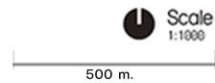
ระยะของเสาไฟฟ้าส่องสว่างจะห่างกันประมาณ 25 เมตร

Nearby buildings of particvlar value or significance

รูปที่ 67 บริบทชุมชน

การออกแบบพระอุโบสถนั้น ผู้ออกแบบได้ออกแบบประยุกตซึ่งไม่ได้เรียงตามแบบแผนของเวศพุทราวาสที่พบเห็นกันทั่วไป แต่ได้ออกแบบอย่างพิเศษ โดยนำพระอุโบสถ จัดวางร่วมกับสถานที่ต่างๆของวัด เพื่อการใช้สอย ให้เป็นหลังเดียวกัน ซึ่งถือเป็นสถาปัตยกรรมใหม่ที่เกิดในรัชกาลที่ ๙ และมีความลักษณะตามพระราชวินิจฉัย คือ มีความสวยงาม ประณีต และทรงคุณค่าทางวัฒนธรรม รวมไปถึงตามพระราชดำริคือ เป็นอาคารที่สร้างอย่างสมเกียรติของหลวงพ่อดุสิต

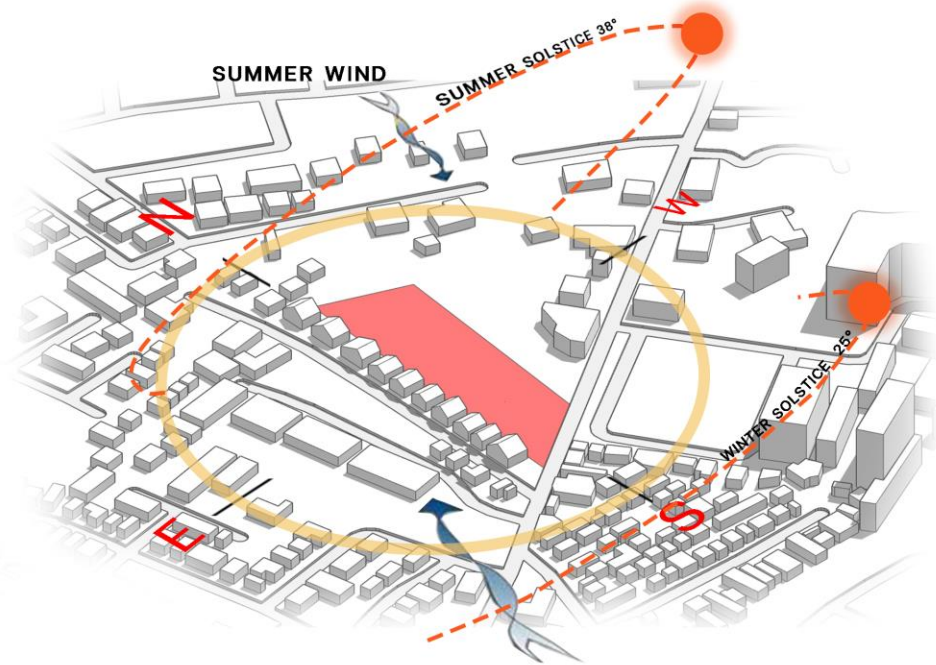

รูปที่ 68 วัดหลวงพ่อดุสิต

โหนดด้านทางเดินเข้า ประตู
กระเบื้องคอนกรีต ตลอดจนวงแหวน

Sun - Shadow Patterns

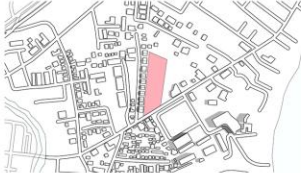

รูปที่ 69 sun - shadow patterns

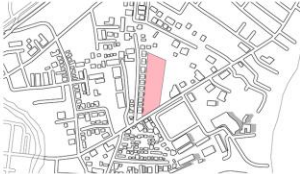
SUMMER SOLSTICE 38°

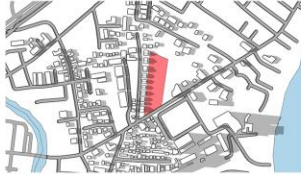
07.00 u.
SUMMER

10.00 u.
SUMMER

14.00 u.
SUMMER

17.00 u.
SUMMER

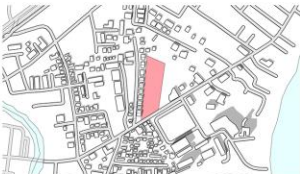
WINTER SOLSTICE 25°

07.00 u.
WINTER

10.00 u.
WINTER

14.00 u.
WINTER

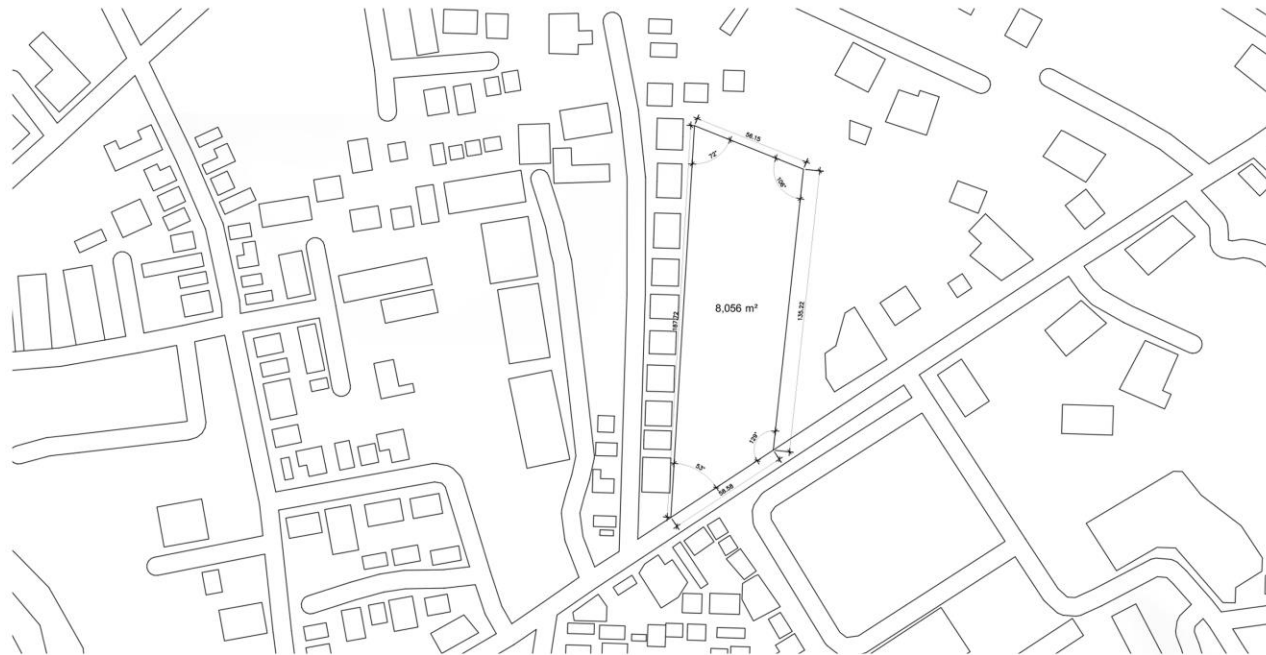

17.00 u.
WINTER

รูปที่ 70 sun - shadow patterns

Size and Zoning

Boundries and site area

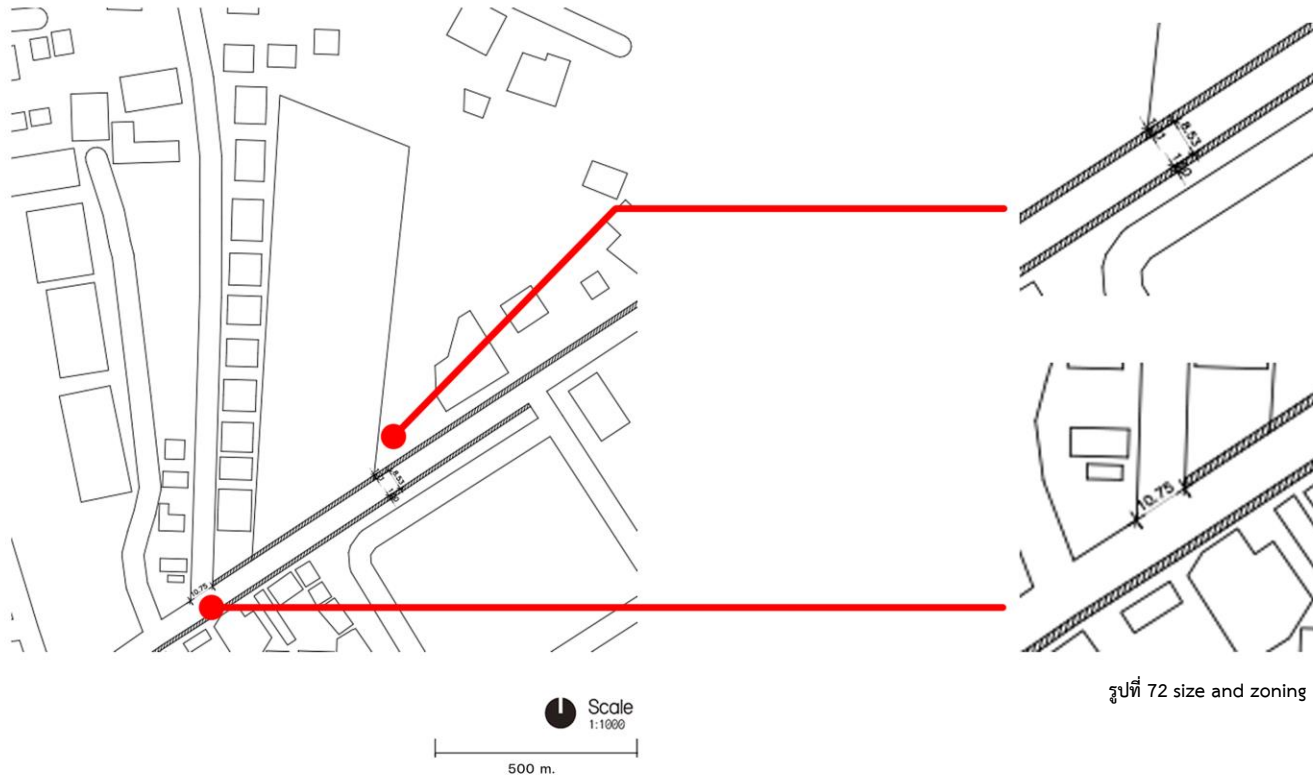

ផ្លូវលេខ 71 size and zoning

Scale
1:1000

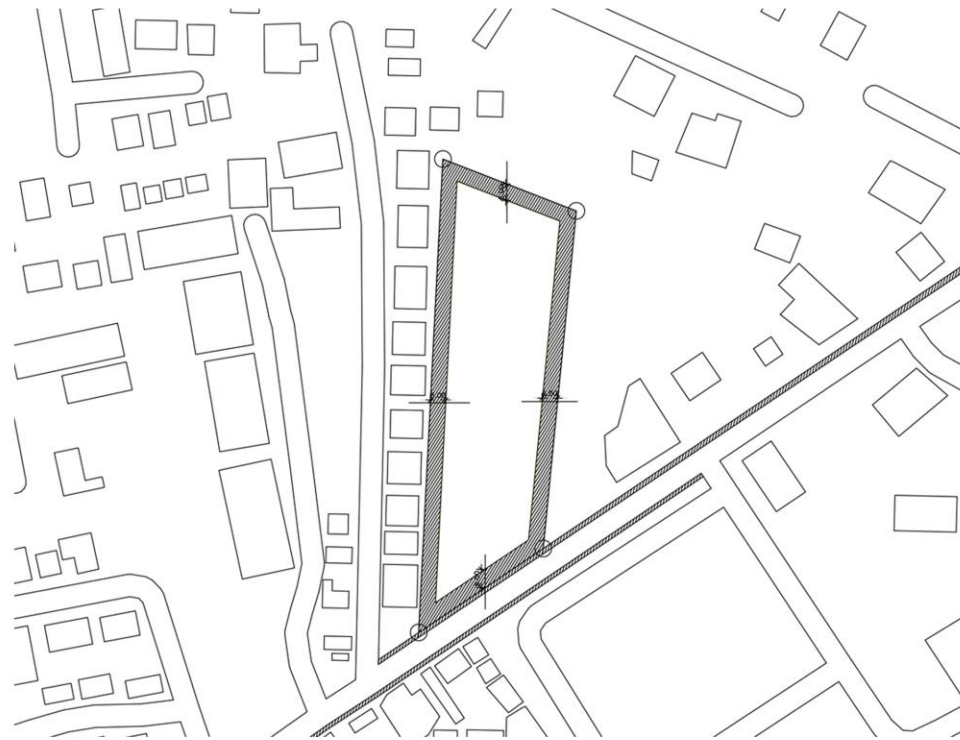

Street rights of way

รูปที่ 72 size and zoning

Zoning and setbacks

Scale
1:1000

รูปที่ 73 size and zoning

Buildable area

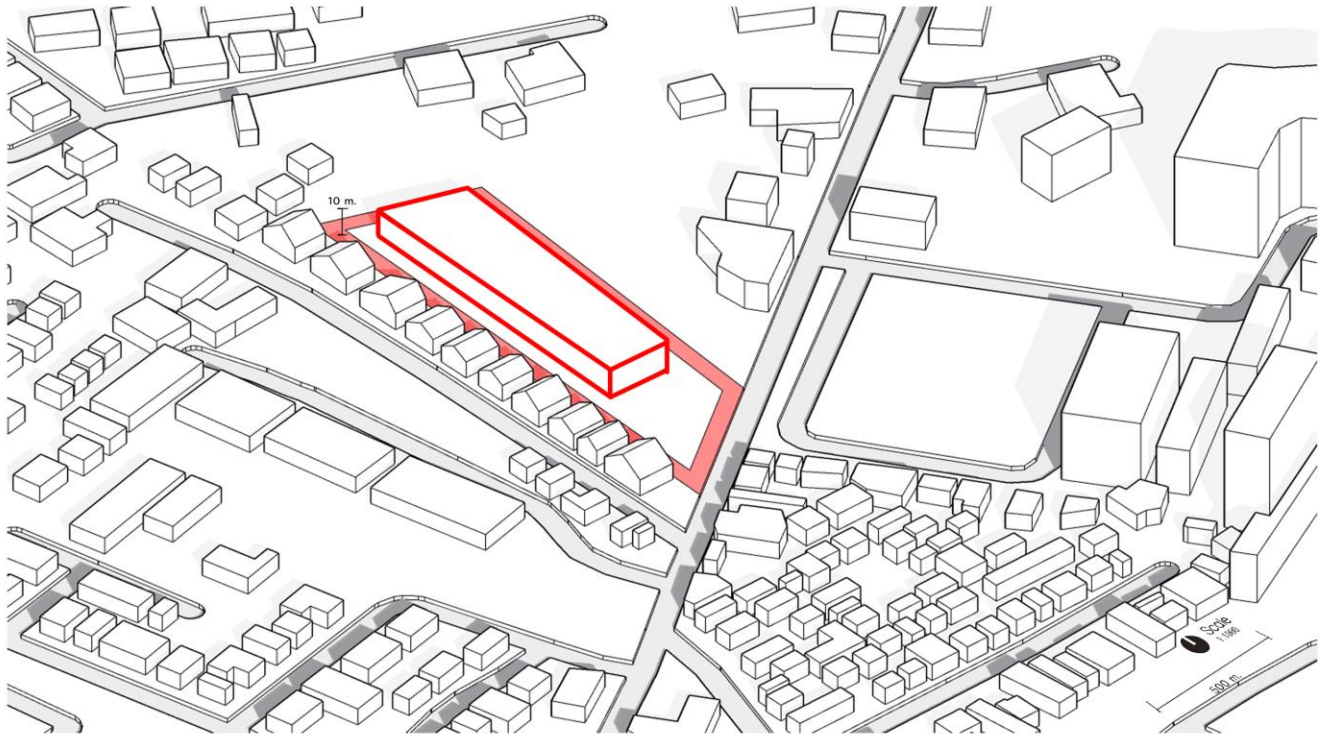
Scale
1:1000

รูปที่ 74 size and zoning

Site coverage and building height limit

รูปที่ 75 size and zoning

ประกาศกรมโยธาธิการและผังเมือง

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินเพื่อประโยชน์การวางและจัดทำผังเมืองรวมในท้องที่จังหวัดฉะเชิงเทรา พ.ศ. 2555

1. มีอัตราส่วนของพื้นที่อาคารคลุมดินต่อพื้นที่ของแปลงที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้ง อาคารไม่เกิน 0.2
พื้นที่อาคารคลุมดิน $8,068 \times 0.2 = 1,613.6$ ตร.ม.
2. มีอัตราส่วนของพื้นที่ใช้สอยรวมของอาคารต่อพื้นที่ของแปลงที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งอาคารไม่เกิน 1.5
จำนวนพื้นที่ $8,056$ ตร.ม. $\times 1.5 = 12,084$ ตร.ม.
3. มีอัตราส่วนของพื้นที่ว่างที่จัดให้เป็นสวนหรือบริเวณปลูกต้นไม้ หรือการนันทนาการ ต่อพื้นที่ของแปลงที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งอาคารไม่น้อยกว่าร้อยละ 20
4. มีที่ว่างด้านหน้าของอาคาร ห่างจากเขตทางของถนนสาธารณะไม่น้อยกว่า 40 เมตร โดยวัดระยะจากขอบนอกสุดของอาคารถึงริมเขตทางด้านที่ติดกับแปลงที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งอาคาร
5. ที่พักมูลฝอย ต้องมีระยะห่างจากเขตที่ดินของผู้อื่นหรือถนนสาธารณะไม่น้อยกว่า 10 เมตร และต้องมีระยะห่างจากสถานที่ประกอบอาหารและสถานที่เก็บอาหารไม่น้อยกว่า 4 เมตร แต่ถ้าที่พักมูลฝอย มีขนาดความจุเกิน 3 ลูกบาศก์เมตร ต้องมีระยะห่างจากสถานที่ดังกล่าว ไม่น้อยกว่า 10 เมตร และสามารถขนย้ายมูลฝอยได้โดยสะดวก

ประกาศคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
เรื่อง แผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน และแผนผังการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและ
ระบบสาธารณูปโภค เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

พ.ศ. ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง (๗) มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เรื่อง แผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน และแผนผังการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ให้ใช้บังคับแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน และแผนผังการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ในท้องที่จังหวัดฉะเชิงเทรา กรุงเทพมหานคร จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง ภายในแนวเขตตามแผนที่แสดงท้ายประกาศนี้ เว้นแต่พื้นที่ที่อยู่ในแนวเขตดังต่อไปนี้ ให้ใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของที่ดินนั้น ๆ ตามที่มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้ โดยไม่อยู่ในบังคับการใช้ประโยชน์ในที่ดินที่กำหนดในประกาศนี้

- (๑) เขตพระราชฐาน
- (๒) พื้นที่ที่ได้ใช้หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ในราชการทหาร

ข้อ ๓ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป และให้สิ้นสุดระยะเวลาการใช้บังคับเมื่อมีประกาศกระทรวงมหาดไทยให้ใช้บังคับผังเมืองรวมในท้องที่ตามข้อ ๒

หมวด ๑

หลักการในการวางและจัดทำแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน และแผนผังการพัฒนา
โครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค

ข้อ ๔ การวางและจัดทำแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน และแผนผังการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกนี้ ได้ดำเนินการตามหลักวิชาการผังเมือง มีความสอดคล้องกับแผนภาพรวมเพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก คำนึงถึงความต่อเนื่องและเชื่อมโยงกับโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคของพื้นที่ต่อเนื่องกับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกด้วย และอย่างน้อยต้องประกอบด้วยระบบดังต่อไปนี้ ระบบสาธารณูปโภค ระบบคมนาคมและขนส่ง ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระบบการตั้งถิ่นฐานและ

ภูมิสังคม ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมแก่การประกอบอุตสาหกรรมเป้าหมาย อุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ และการประกอบกิจการ ระบบบริหารจัดการน้ำ ระบบการควบคุมและขจัดมลภาวะ ระบบป้องกันอุบัตินภัย นอกจากนี้ได้คำนึงถึงความสัมพันธ์กับชุมชน สุขภาพของประชาชน สภาพแวดล้อม และระบบนิเวศตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนด้วย ทั้งนี้ โดยสร้างความรู้ที่ถูกต้องแก่ประชาชนในพื้นที่ และรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสีย ประชาชน และชุมชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

หมวด ๒

วัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนผัง

ข้อ ๕ แผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินและแผนผังการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคพร้อมด้วยข้อกำหนด ได้จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การสาธารณสุข การคมนาคมและการขนส่ง ทวีயการธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และรองรับการพัฒนาเมืองและชุมชนในอนาคต

ข้อ ๖ การใช้ประโยชน์ในที่ดินภายในเขตตามประกาศนี้ ให้เป็นไปตามแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน แผนผังการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค และรายการประกอบแผนผังท้ายประกาศนี้

หมวด ๓

แผนผังและข้อกำหนด

ส่วนที่ ๑

แผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ข้อ ๗ การใช้ประโยชน์ในที่ดินตามแผนผังการใช้ประโยชน์ในที่ดินท้ายประกาศนี้ให้เป็นไป ดังต่อไปนี้

(๑) ที่ดินประเภท พ. ที่กำหนดไว้เป็นสีแดง ให้เป็นที่ดินประเภทศูนย์กลางพาณิชยกรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ การค้า การบริการ และการท่องเที่ยวระดับประเทศและนานาชาติ จำแนกเป็นบริเวณ พ. - ๑ ถึง พ. - ๗

(๒) ที่ดินประเภท ม. ที่กำหนดไว้เป็นสีส้ม ให้เป็นที่ดินประเภทชุมชนเมือง มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เป็นชุมชนเมือง รองรับการพัฒนาของศูนย์กลางพาณิชยกรรมหลัก และศูนย์กลางหลักระดับอำเภอ รองรับการพัฒนาที่อยู่อาศัย พาณิชยกรรม และบริการขั้นพื้นฐาน จำแนกเป็นบริเวณ ม. - ๑ ถึง ม. - ๕๓

กรมโยธาธิการและผังเมือง
กระทรวงมหาดไทย

ข้อกำหนด/มาตรการ การใช้บังคับ แผนผังการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

แผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน
แผนผังการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค

รูปที่ 76 ข้อกำหนดมาตรการ

การกำหนดประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน 4 กลุ่ม 11 ประเภท พื้นที่พัฒนาเมือง พื้นที่พัฒนาอุตสาหกรรม พื้นที่พัฒนาเกษตรกรรม พื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- พื้นที่พัฒนาเมืองและชุมชน** เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเมืองใหม่และเมืองเดิม โดยรองรับการพัฒนาและขยายตัวของเมือง ชุมชน บริเวณพื้นที่ราบลุ่มปากแม่น้ำ ชานานไปดคมพื้นที่ชายฝั่งทะเล ตลอดแนวสองข้างของถนนสุขุมวิทที่เชื่อมโยงระหว่างพื้นที่ EEC กับภาคกลาง
  - ที่ดินประเภทศูนย์กลางพาณิชย์กรรม กำหนดไว้บริเวณที่เป็นที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจย่านธุรกิจ การค้า บริการ ที่ให้บริการในระดับประเทศ ภาค และจังหวัด ได้แก่ พัทยา ชลบุรี ศรีราชา อุดรธานี ระยอง ฉะเชิงเทรา
  - ที่ดินประเภทชุมชนเมือง กำหนดไว้บริเวณที่เป็นพื้นที่อยู่อาศัยหลักและแหล่งงาน ซึ่งกำหนดบริเวณที่เป็นเมืองเดิม และพื้นที่ที่มีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นเมืองในอนาคต
  - ที่ดินประเภทรองรับการพัฒนาเมือง กำหนดไว้บริเวณที่ต่อเนื่องกับพื้นที่เมือง เพื่อรองรับการขยายตัวของเมือง
  - ที่ดินประเภทเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษเพื่อการพัฒนาพิเศษ 5 แห่ง คือ EECd EECg EECa EECb และ EECmd

แผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน และแผนผังการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

	เขตสีแดง ประเภท 1 (ที่ดินประเภทศูนย์กลางพาณิชย์กรรม)	
	FAR	10
	พื้นที่ว่างต่อพื้นที่ดิน	30 %

*หากผังเมืองจังหวัดไม่ได้รับไว้ จะใช้ความ FAR ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 33 พ.ศ. 2535 ข้อ 5 ซึ่งระบุให้อาคารสูงและอาคารขนาดใหญ่พิเศษ ต้องมีพื้นที่อาคารรวมไม่เกิน 10 ต่อ 1 อย่างไรก็ตามอาคารในต่างจังหวัดมักไม่พัฒนาเต็มศักยภาพพื้นที่ FAR เนื่องจากไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน

รูปที่ 77 แผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน

แผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน และแผนผังพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

 เขตสีแดง ประเภท 1 (ที่ดินประเภทศูนย์กลางพาณิชย์กรรม)	
FAR	10
พื้นที่ว่างต่อพื้นที่ดิน	30 %

*หากผังเมืองจังหวัดไม่ได้รับไว้ จะใช้ความ FAR ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 33 พ.ศ. 2535 ข้อ 5 ซึ่งระบุให้อาคารสูงและอาคารขนาดใหญ่พิเศษ ต้องมีพื้นที่อาคารรวมไม่เกิน 10 ต่อ 1 อย่างไรก็ตามอาคารในต่างจังหวัดมักไม่พัฒนาเต็มศักยภาพพื้นที่ FAR เนื่องจากไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน

ข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ในที่ดิน

ข้อ ๘ ที่ดินประเภท พ. เป็นที่ดินประเภทศูนย์กลางพาณิชย์กรรม ให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อพาณิชย์กรรม การอยู่อาศัย สถาบันราชการ สาธารณูปโภค สาธารณูปการและกิจกรรมอื่น นอกจาก**ข้อห้าม ดังต่อไปนี้**

(๑) โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน เว้นแต่โรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมบริการหรืออุตสาหกรรมที่ให้บริการแก่ชุมชนตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งไม่ใช่โรงงานลำดับที่ ๑๐๖

(๒) คลังน้ำมันและสถานที่เก็บรักษาน้ำมัน ลักษณะที่สาม ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุม น้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อการจำหน่าย

(๓) คลังก๊าซปิโตรเลียมเหลว สถานที่บรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทโรงบรรจุ สถานที่บรรจุ ก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทห้องบรรจุ และสถานที่เก็บรักษาก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภท โรงเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง

(๔) เลี้ยงสัตว์ทุกชนิดเพื่อการค้าที่อาจก่อเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

(๕) จัดสรรที่ดินเพื่อประกอบอุตสาหกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน

(๖) จัดสรรที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน

- 9 -

รูปที่ 78 ข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ในที่ดิน

ที่ดินประเภทศูนย์กลางพาณิชย์กรรม (พ.)

ให้ใช้ประโยชน์เป็นศูนย์กลางพาณิชย์กรรมหลัก เพื่อส่งเสริมความเป็นศูนย์กลางธุรกิจ การค้า การบริการ นันทนาการและการท่องเที่ยวระดับประเทศ ภาค และนานาชาติ

ให้ใช้ประโยชน์ในที่ดิน

ข้อห้ามดังต่อไปนี้

๑. โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

เว้นแต่โรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมบริการหรืออุตสาหกรรมที่ให้บริการแก่ชุมชนตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

โรงงานกลุ่ม ก.
ที่ดำเนินการเพื่ออำนวยความสะดวกโดยตรงแก่ประชาชนทั่วไป

โรงงานกลุ่ม ข.
ที่ดำเนินการเพื่อเป็นบริการสาธารณะหรือเพื่อสนับสนุนการอุปโภคบริโภคหรือการท่องเที่ยวของชุมชน

ซึ่งไม่ใช่

โรงงานลำดับที่ ๑๐๖

การนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ไม่ใช่ชิ้นส่วนหรือของเสียจากโรงงานมาเป็นวัตถุดิบหรือผลิตภัณฑ์ใหม่โดยผ่านกรรมวิธีการผลิตทางอุตสาหกรรม

๒. คลังน้ำมันและสถานที่เก็บรักษาน้ำมัน ลักษณะที่สาม

เกิน 500,000 ลิตร

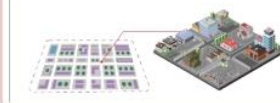
๓. คลังก๊าซ สถานที่บรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทโรงบรรจุ/ห้องบรรจุ/โรงเก็บ

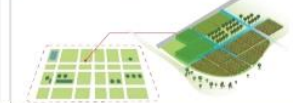
๔. เลี้ยงสัตว์ทุกชนิดเพื่อการค้าที่อาจก่อเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

๕. จัดสรรที่ดินเพื่อประกอบอุตสาหกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน

๖. จัดสรรที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน

- 10 -

รูปที่ 79 ข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ในที่ดิน

การสาธารณูปโภค

บริการสาธารณะที่จัดทำ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน
ในสิ่งอุปโภคที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต

เช่น

การไฟฟ้า

การประปา

การเดินรถประจำทาง

โทรศัพท์

รูปที่ 80 การสาธารณูปโภค

การสาธารณูปการ

การบริการที่เป็นสาธารณะและอำนวยความสะดวกให้แก่
ประชาชนทั่วไป ทั้งนี้ ไม่ว่าจะดำเนินการโดยภาครัฐหรือเอกชน

เช่น

โรงพยาบาล

โรงเรียน

สถานีตำรวจ

สถานีดับเพลิง

สวนสาธารณะ

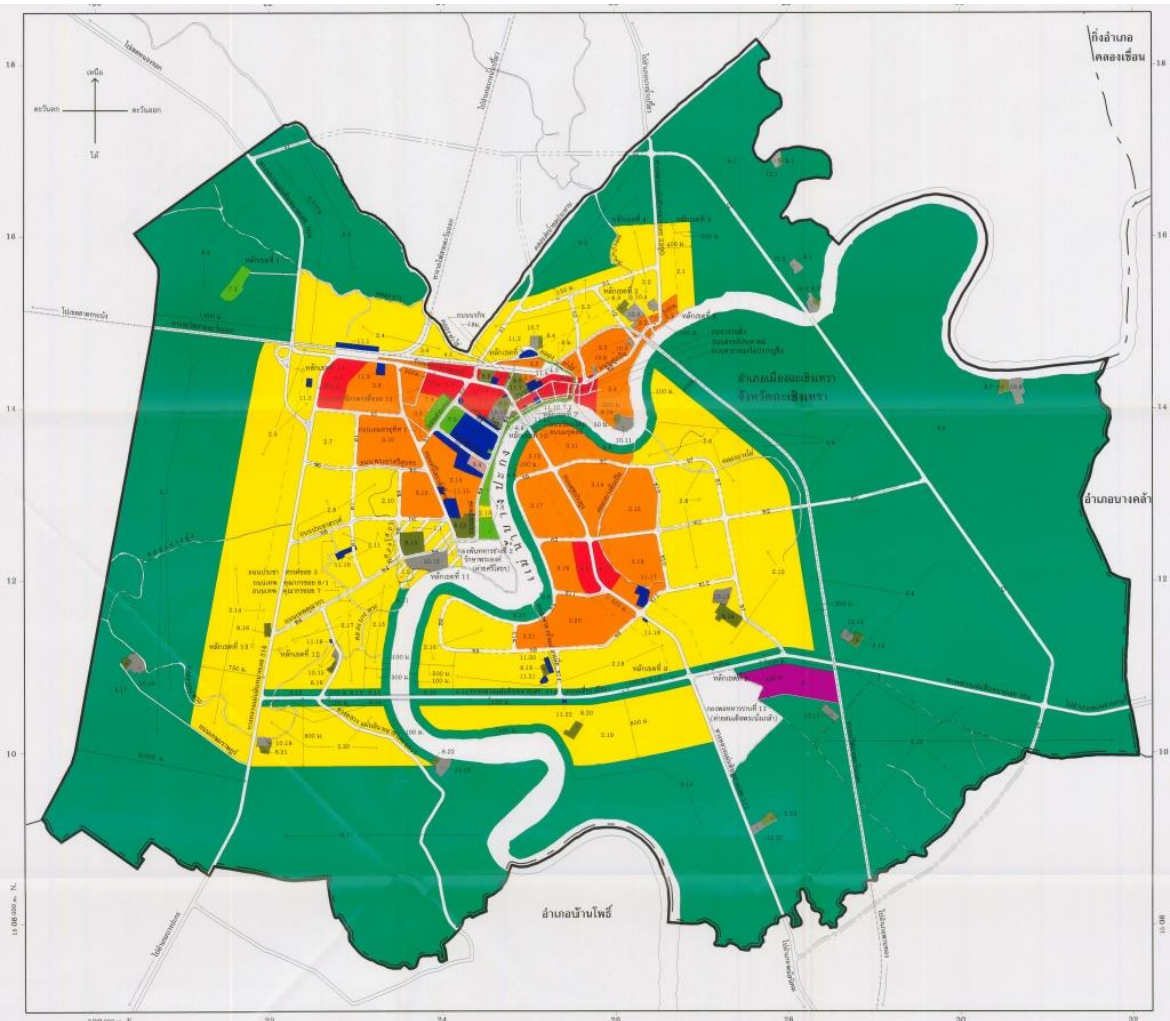
ห้องสมุด

ไปรษณีย์

พิพิธภัณฑ์

รูปที่ 82 แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน

รูปที่ 83 แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน

รูปที่ 84 แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน

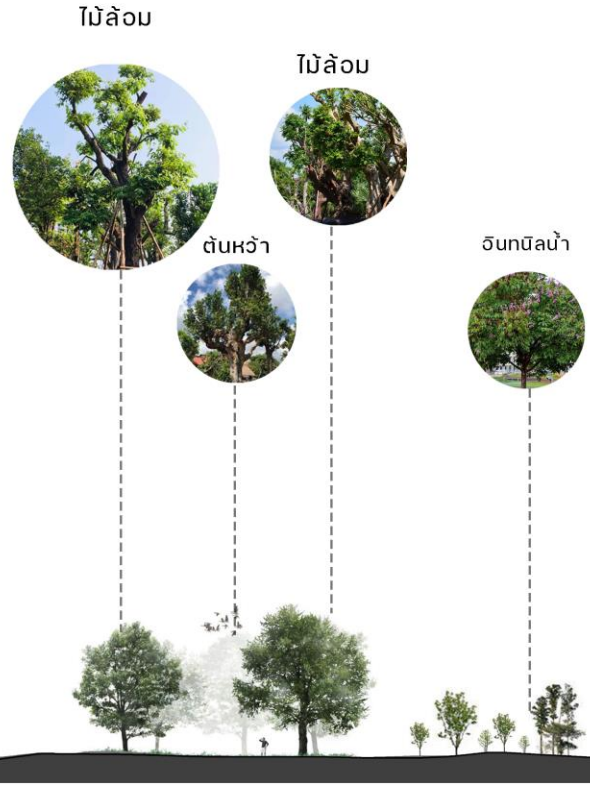
Natural Physical Features

โดยส่วนใหญ่จะเป็นไม้ยืนต้น

Scale
1:1000

รูปที่ 85 Natural Physical Features

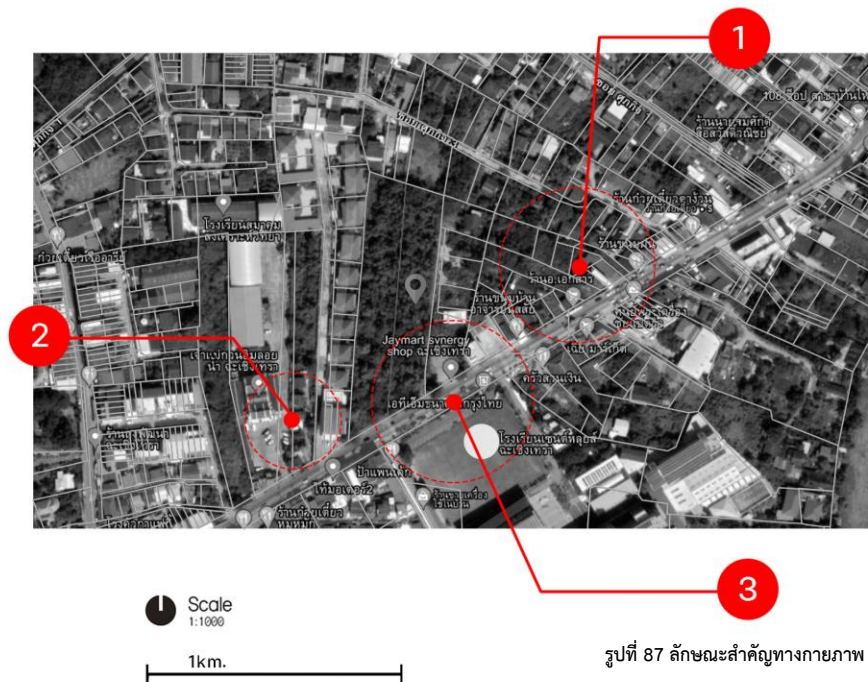

section

A

รูปที่ 86 Natural Physical Features

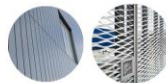
ลักษณะสำคัญทางกายภาพ ที่มนุษย์สร้างขึ้น(Man-Maid Features)

รูปที่ 87 ลักษณะสำคัญทางกายภาพ

TEXTURE AND MATERIALS

1. Commercial + Public Facilities

Panel Cladding
Steel Wire Mesh

2. Residential

Red Brick Wzall
Wood
Grass

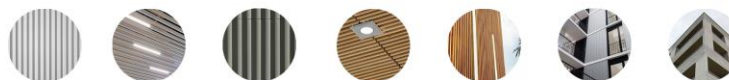
3. Archaeological site

Concrete
Stone
Ceramic Tiles

PATTERNS

Facode Patterns - Lines

Facode Patterns - Geometry

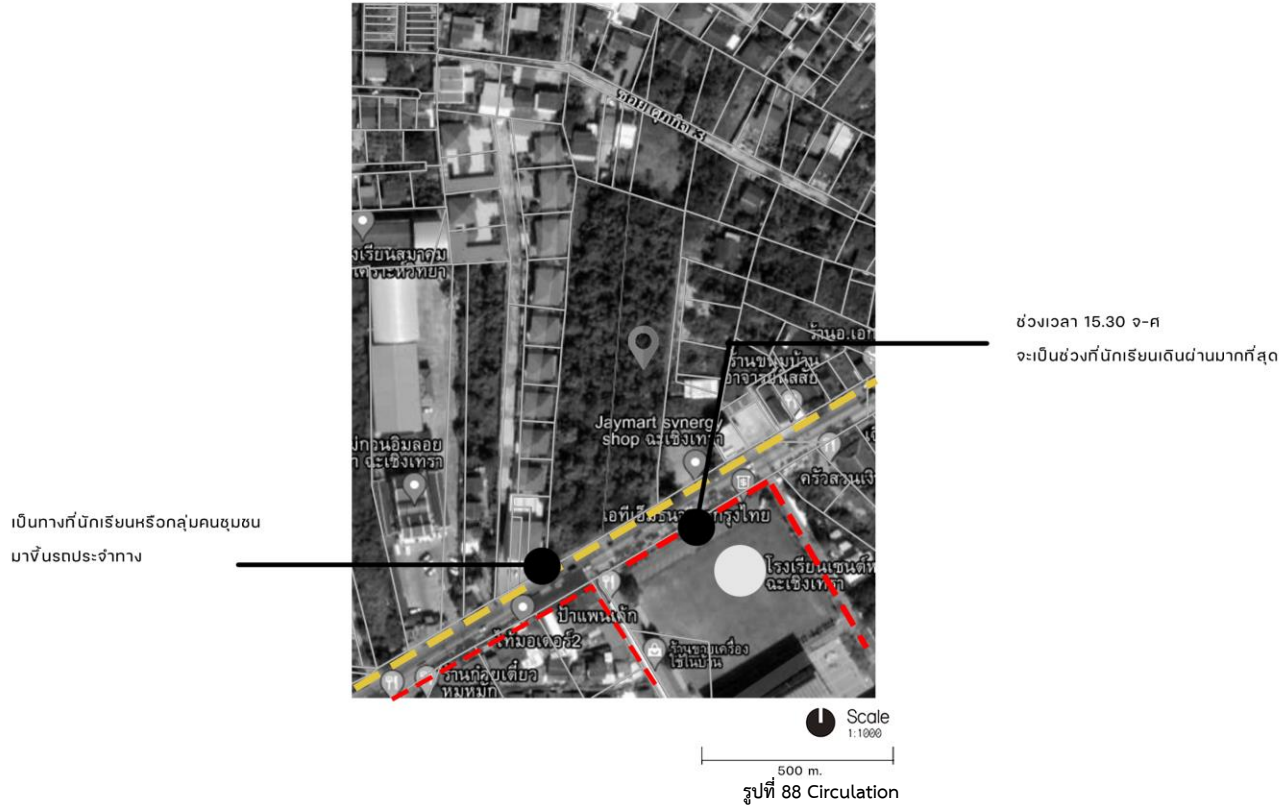

Ground Patterns

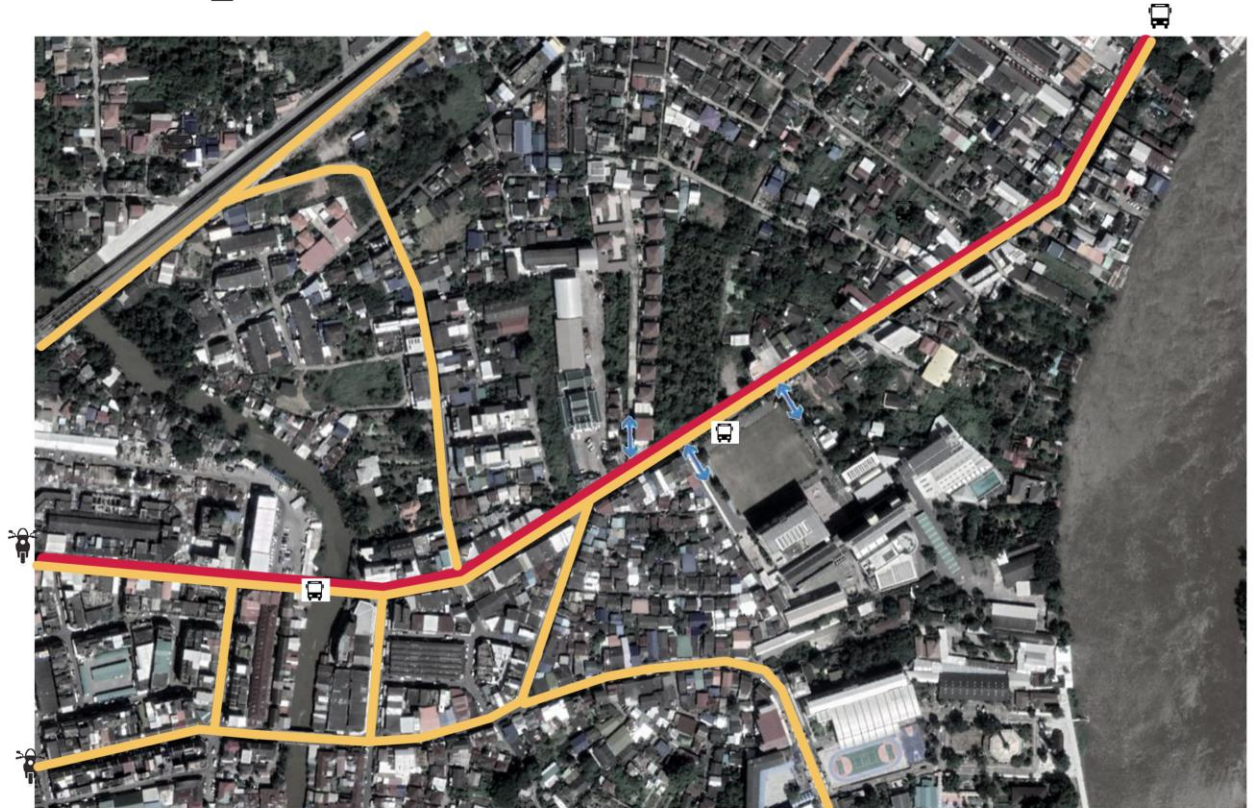

Circulation

Pedestrian

ทางสัญจร (Circulation)

- ทางสัญจร
- ถนนเส้นหลัก รถประจำทาง
  - ถนนเส้นรอง คนในพื้นที่
  - ทางเข้า - ออก ระหว่างพื้นที่โดยรอบ
  - พื้นที่ใกล้คลังขบวนรถ Site
-
- รถโดยสารประจำทาง
  - รถส่วนตัว
  - รถจักรยานยนต์

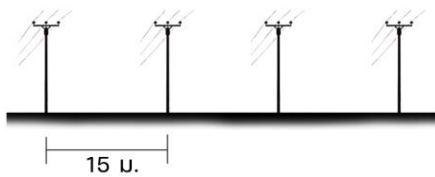

Scale
1:1000

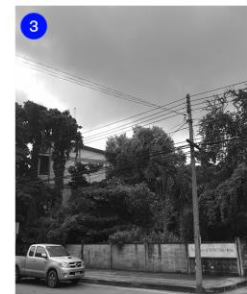
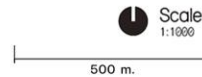
รูปที่ 89 ทางสัญจร

Utilities

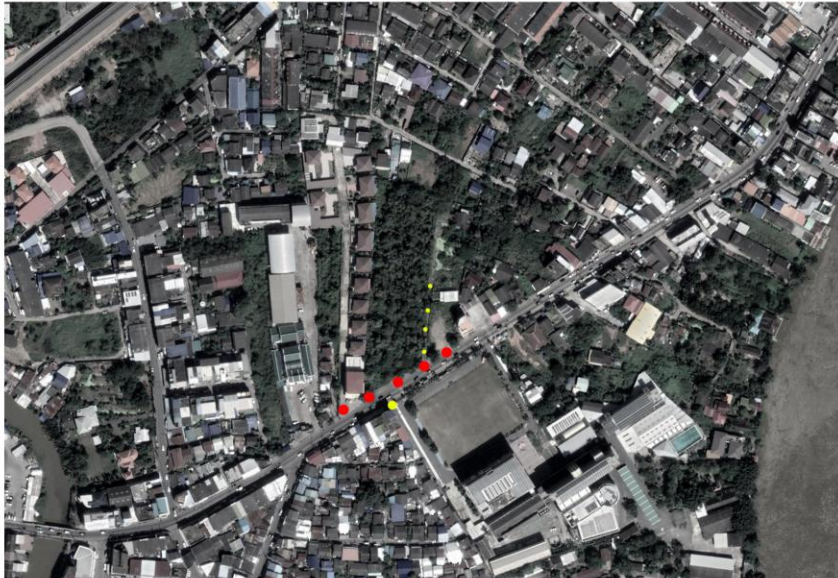
Power and telephone

รูปที่ 90 Power and telephone

Water and sewer

● sewer

● water

Scale
1:1000

500 m.

รูปที่ 100 Water and sewer

SENSORY Views into the site

รูปที่ 101 Sensory

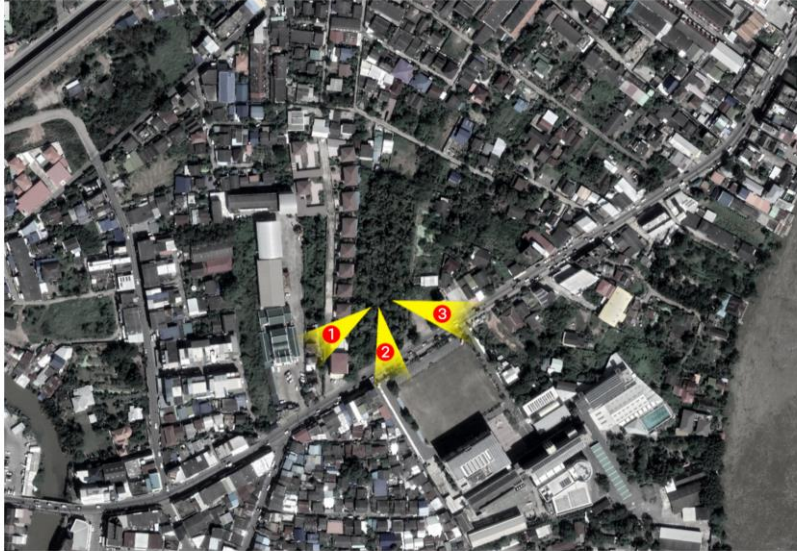
ระยะถนนรอบพื้นที่

รูปที่ 103 Sensory

รูปที่ 102 Sensory

Views from the site

รูปที่ 104 views of site

รูปที่ 105 views of site

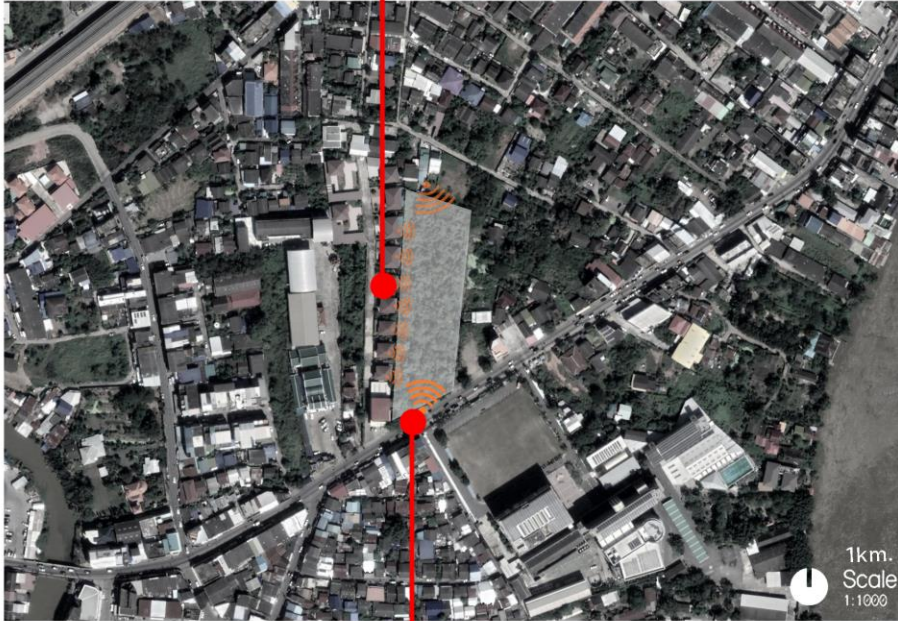

รูปที่ 106 views of site

Noise

เสียงรบกวนของพื้นที่ข้างๆ

เสียงรถที่สัญจรไป - มา ด้านหน้าของSite

รูปที่ 107 Noise site

การดูดซับเสียง

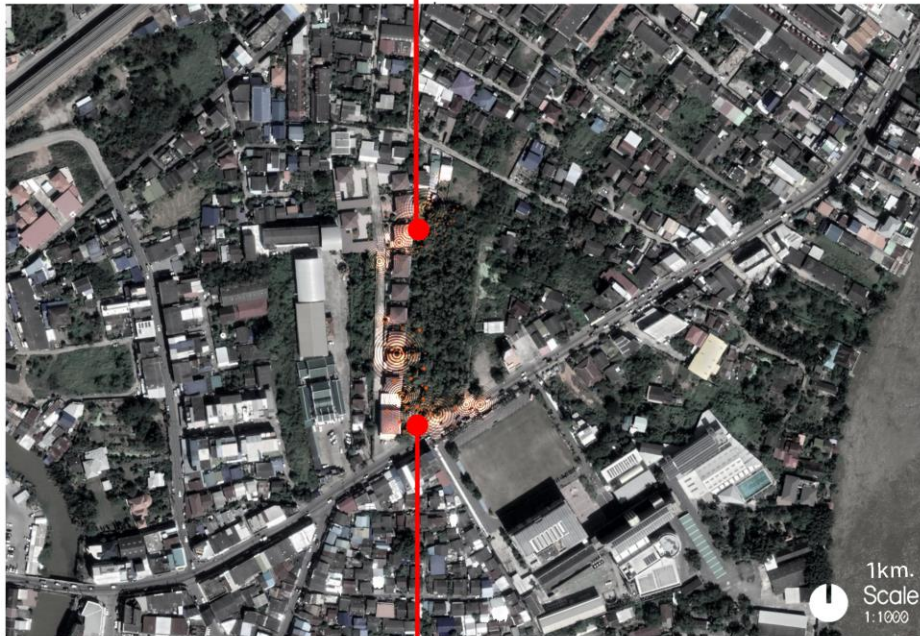
การใช้ต้นไม้ในการดูดซับ

การใช้กระจกหรือผนังในการดูดซับ

Airborne pollutants

ฝุ่นควัน ที่อาจจะเข้ามารอบ Site

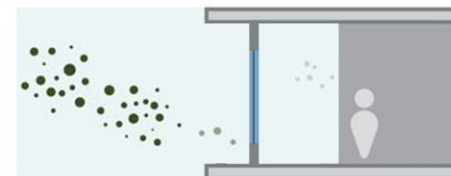
ฝุ่นควันที่อาจจะเข้ามาด้านหน้า Site
เพราะเป็นทางสัญจรของรถ

รูปที่ 108 Airborne site

Air Quality

การใช้ต้นไม้ในการดูดซับ

การใช้กระจกหรือผนัง
ในการดูดซับ

มนุษย์และวัฒนธรรม(Human and Cultural)

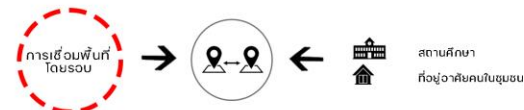
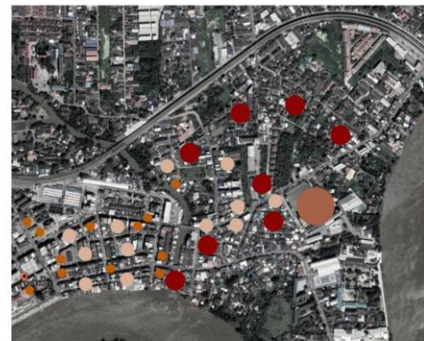

ประเพณีแห่หลวงพ่อพุทธโธ

รูปที่ 109 Human and Cultural site

ด้านหน้าของ Site

รูปที่ 110 Human and Cultural site

รูปที่ 111 Human and Cultural site

Activity

- วัน ออกกำลังกาย พิธีกรรมทางศาสนา
- ขับจักรยาน ก่อตั้งชมรมตามสถานที่ต่างๆ
- ถ่ายรูป เสน่ห์

Attitudes about the project and neighborhood

Scale
1:1000

500 m.

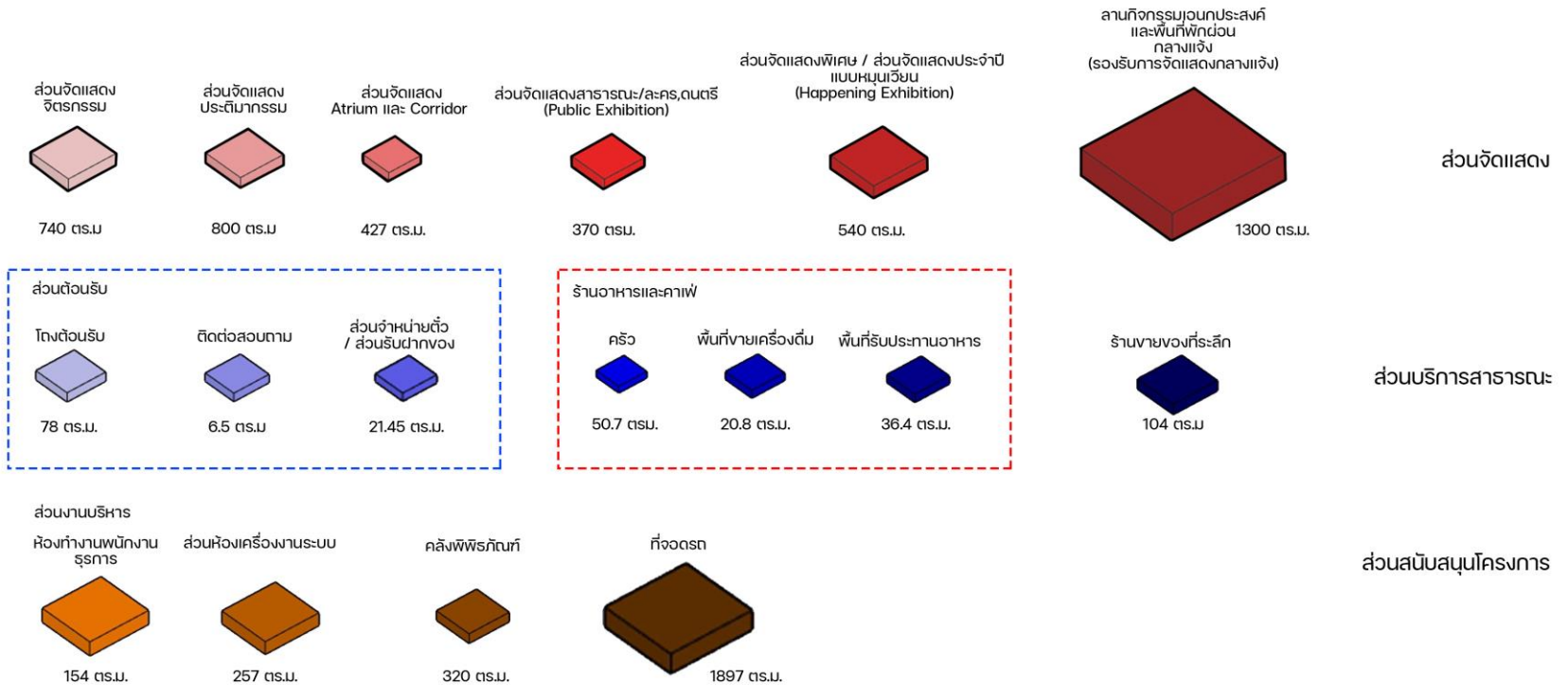
↑ มีกิจกรรมในบางโอกาส
ที่จะสามารถจัดแสดง หรือสามารถ
ในคนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมได้

↑
ปรับระบบของการจัดตลาด
ในมีความน่าสนใจมากขึ้น
อาจจะมีส่วนที่ให้มีการโชว์ งานศิลปะ
หรือขายของทางวัฒนธรรม

รูปที่ 112 Attitudes about neighborhood site

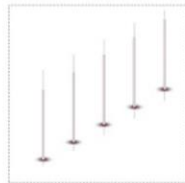
รูปที่ 113 พื้นที่

Concept of Architecture

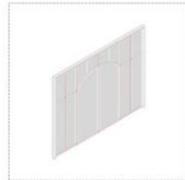
แนวความคิดในการออกแบบ

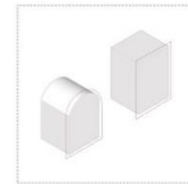
Rhythm

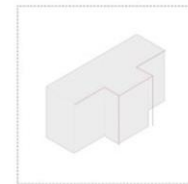
Line

Out Line

Depress

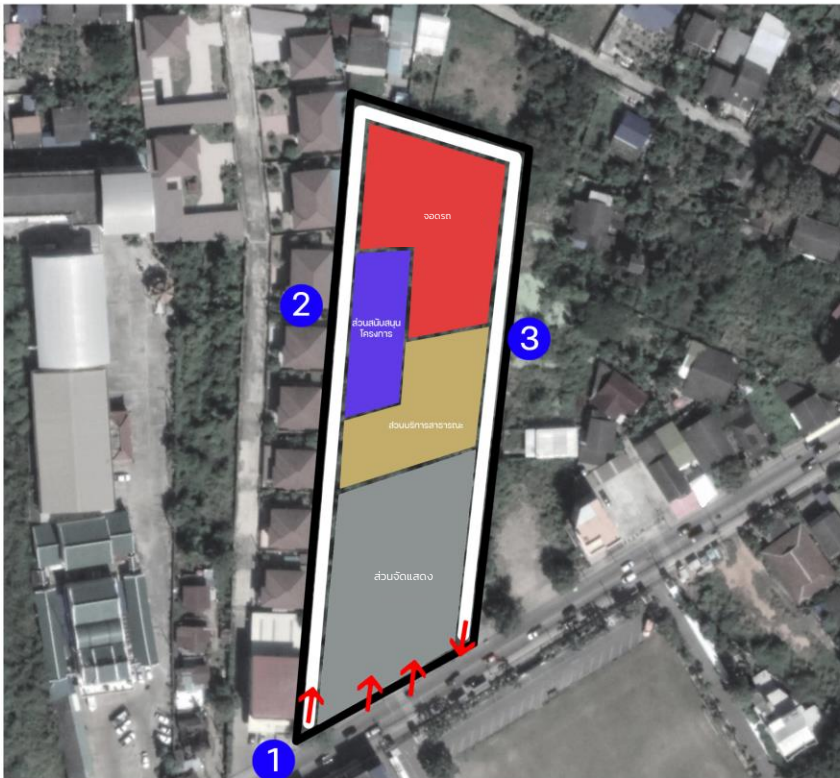

ARCHITECTURE

เป็นเขตตั้งเมืองของจังหวัดฉะเชิงเทรา อาคารส่วนใหญ่เป็น
เมืองมีความเป็นเอกลักษณ์ สืบเนื่องจากได้รับ
อิทธิพลมาจากวัฒนธรรมที่เข้ามาับบทบาทในประวัติศาสตร์

รูปที่ 118 Concept of Architecture

การออกแบบผังขั้นต้น

รูปที่ 115 Zoning โครงการ

1

เข้าถึงง่ายจากทิศทางการเดินทางของนักเรียน หรือคนในพื้นที่ที่เดินทางจากจุดกระจุกตัวของคน เช่น โรงเรียน ตลาด สถานที่ท่องเที่ยว เหมาะกับการเป็นทางเข้า หรือ พื้นที่เปิดสำหรับการจัดกิจกรรมที่จะสามารถดึงคนเข้ามาในโครงการได้

2

อยู่ติดกับอาคารข้างเคียงอย่างประชิด และไม่มีมุมมองเปิดสู่วิว เหมาะกับเป็นโซนของห้องจากระบบ และโซน SERVICE โครงการ

3

ไม่มีอาคารประชิดและปิดมุมมองจากภายนอก เหมาะกับโซนที่ต้องการเปิดมุมมองของอาคารจากภายในสู่ภายนอก

Function of Site

ส่วนบริการสาธารณะ

ส่วนจัดแสดง

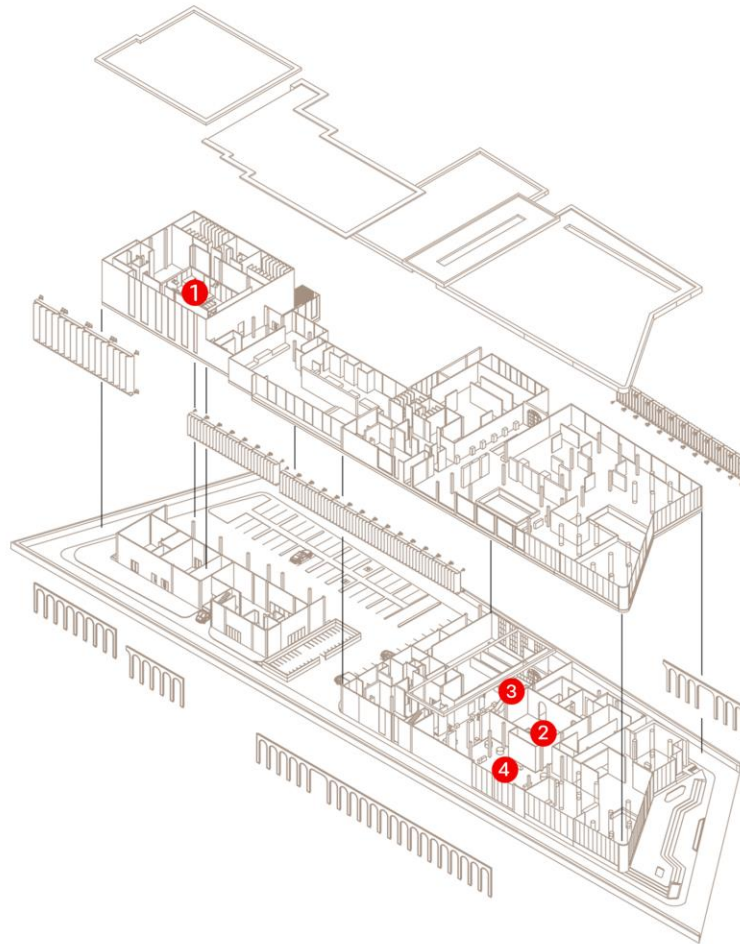
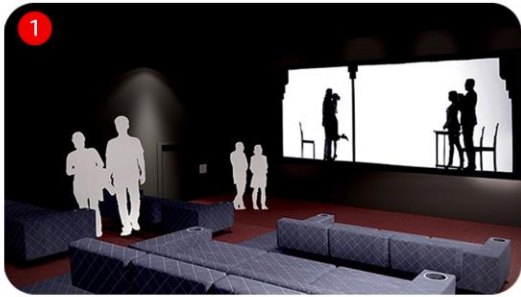
ส่วนสนับสนุนโครงการ

รูปที่ 117 Function of site

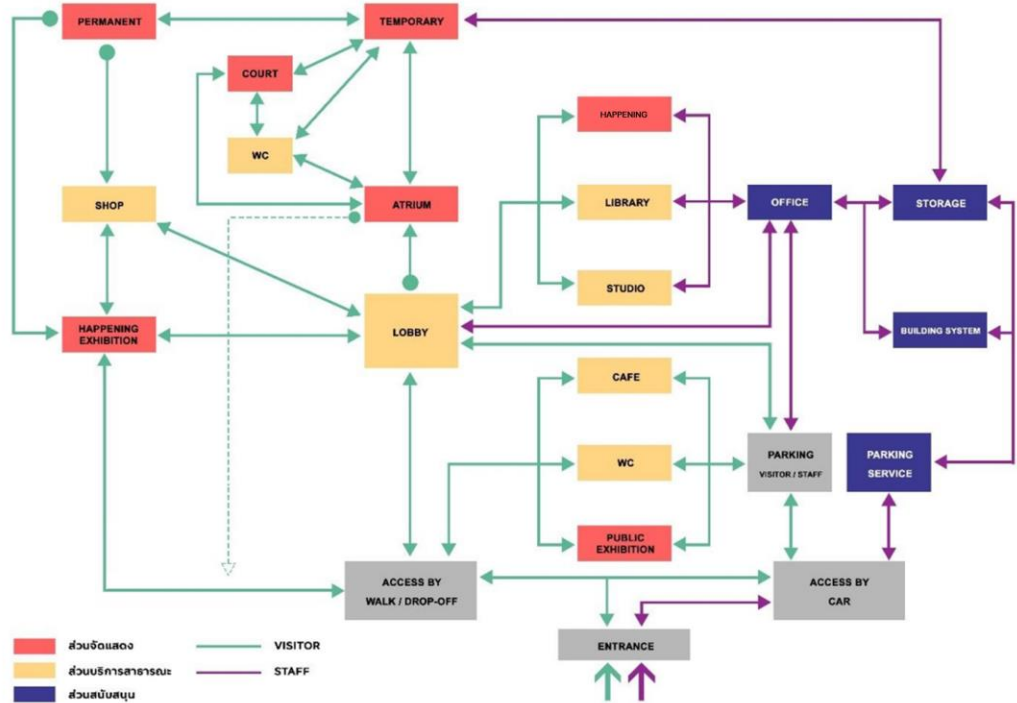
Zoning

รูปที่ 114 Zoning

Circulation

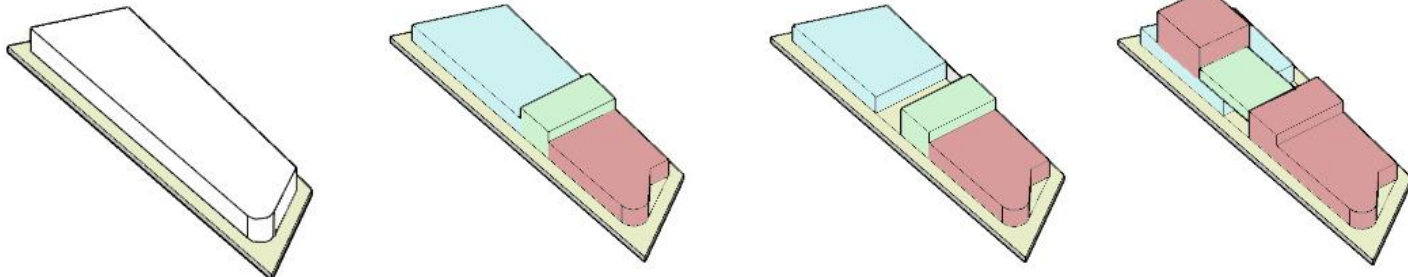
- เส้นทางเดินเข้า-ออก ภายในโครงการ
จำเป็นต้องผ่าน LOBBY ก่อน
เพื่อจะเข้าถึงฟังก์ชันต่อไปได้
เป็นลำดับของการเล่าเรื่องในงานของศิลปะ
ในการจัดวางมีการออกแบบ CIRCULATION
ในการกระจายไปสู่ FUNCTION ต่างๆ
เพื่อความเป็นระบบ ของสถาปัตยกรรมแบ่ง ZONE
ได้อย่างชัดเจน
- เราได้มีการแบ่งที่เดินของ VISITOR กับ STAFF
ไว้อย่างชัดเจน

รูปที่ 116 Circulation

Mass Develop

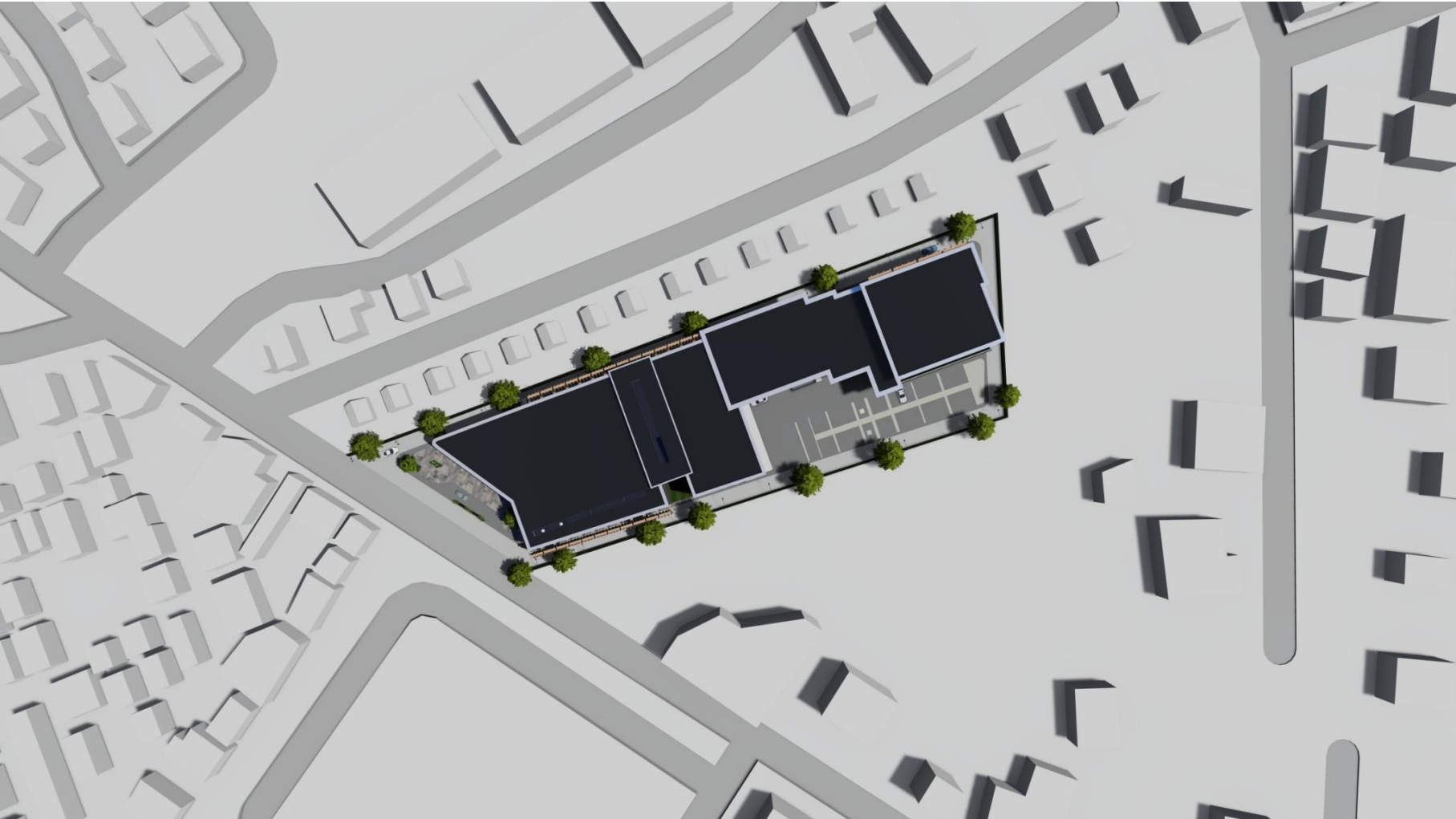
การพัฒนาแบบราง

- พื้นที่จัดแสดง
- พื้นที่บริการสาธารณะ
- พื้นที่สนับสนุนโครงการ
- ถนนโครงการ

รูปที่ 119 Mass Develop

การพัฒนาแบบขั้นสุดท้าย

รูปที่ 120 Lay out

รูปที่ 121 isometric

รูปที่ 122 PERSPECTIVE 1

Elevation 1
มาตราส่วน 1:350

รูปที่ 123 Elevation 1

Elevation 2
 1:350

รูปที่ 124 Elevation 2

 Elevation 3
 มาตรฐาน 1:350

รูปที่ 125 Elevation 3

3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21

5.12 | 8.65 | 4.82 | 6.12 | 4.99 | 5.51 | 5.51 | 4.99 | 7.03 | 4.98 | 4.49 | 138.24 | 9.50 | 23.16 | 3.76 | 7.48 | 3.78 | 5.61 | 7.51 | 7.51 | 7.60

Elevation 4
มาตราส่วน 1:350

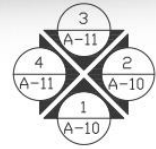
รูปที่ 126 Elevation 4

รูปที่ 127 Section 1

section B
 มาตรฐาน 1:350

รูปที่ 128 Section 2

รูปที่ 129 PERSPECTIVE 2

- 1 ส่วนจัดแสดงศิลปะ / ส่วนจัดแสดงประจำปี แบบหมุนเวียน
- 2 โถงต้อนรับ, ส่วนจำหน่ายตั๋ว/ ส่วนวินาทีชอง
- 3 ส่วนจัดแสดงจิตรกรรม
- 4 ส่วนจัดแสดงประติมากรรม
- 5 ส่วนจัดแสดงสถาปัตยกรรม
- 6 ลานกิจกรรมเล่นกีฬาสองฝั่งและพื้นที่พักผ่อนกลางแจ้ง
- 7 ส่วนจัดแสดงแบบ Court
- 8 ส่วนจัดแสดงAtrium and Corridor
- 9 ห้องนิรภัย
- 10 พื้นที่ทำงาน
- 11 ส่วนห้องเครื่องจากระบบ
- 12 คลับฟิตเนส/ยิม
- 13 ห้องตรวจผู้พิการ
- 14 ห้องตรวจจักรยานยนต์
- 15 ห้องตรวจรถคัน

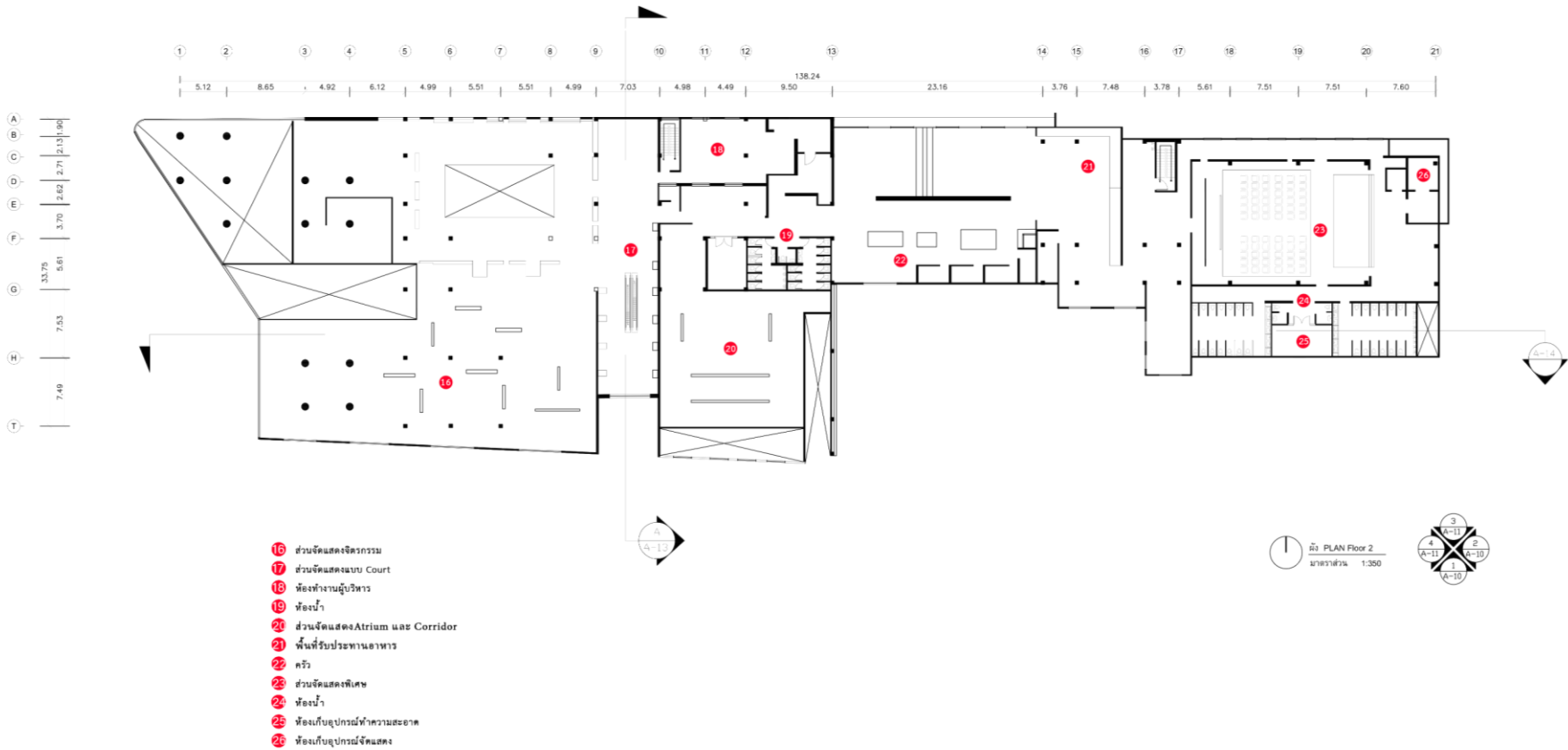
รูป PLAN Floor 1
 1:500

A-14

A
A-13

รูปที่ 130 Plan 1

รูปที่ 132 Plan 2

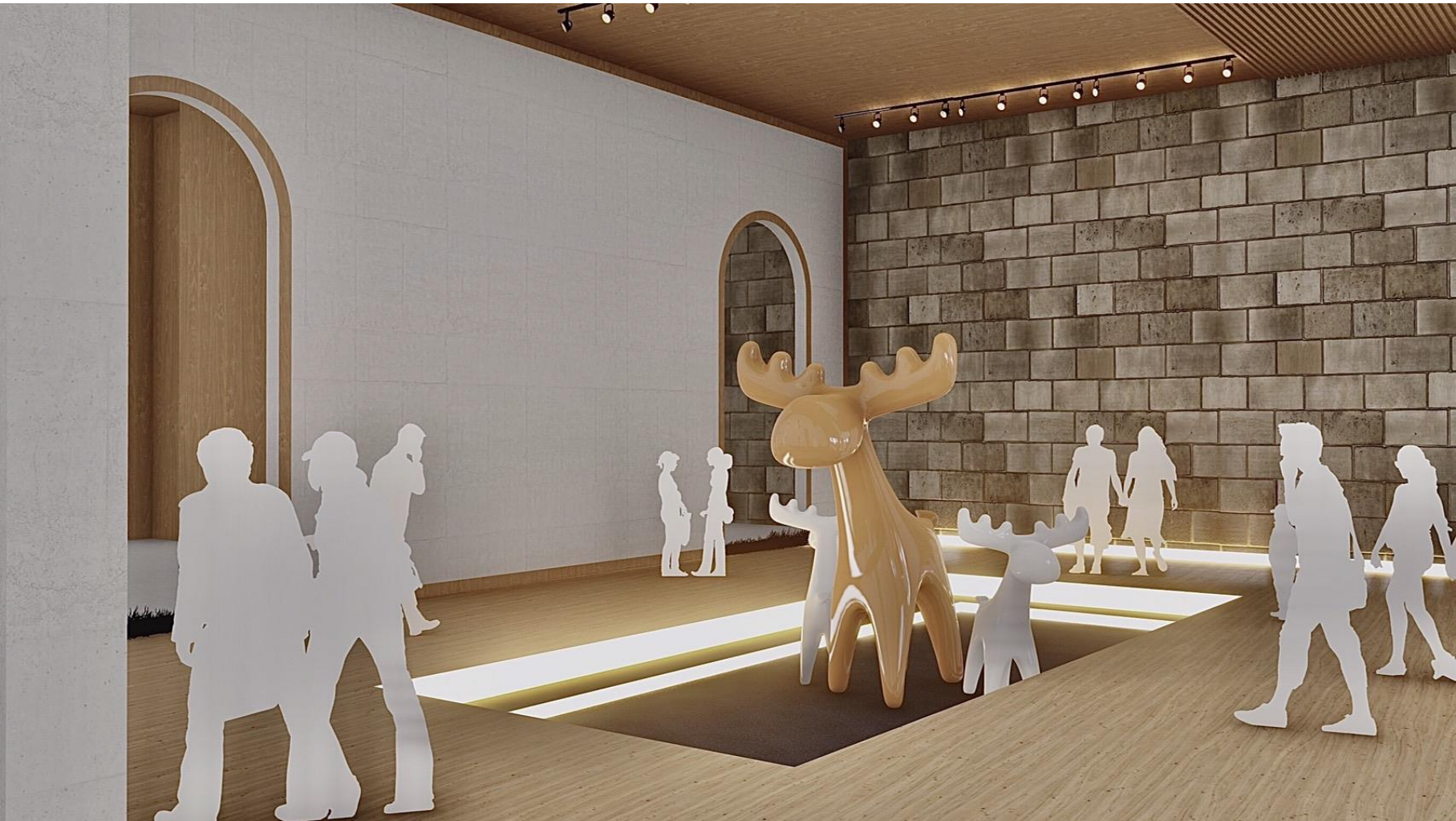

รูปที่ 133 INTERIOR 1

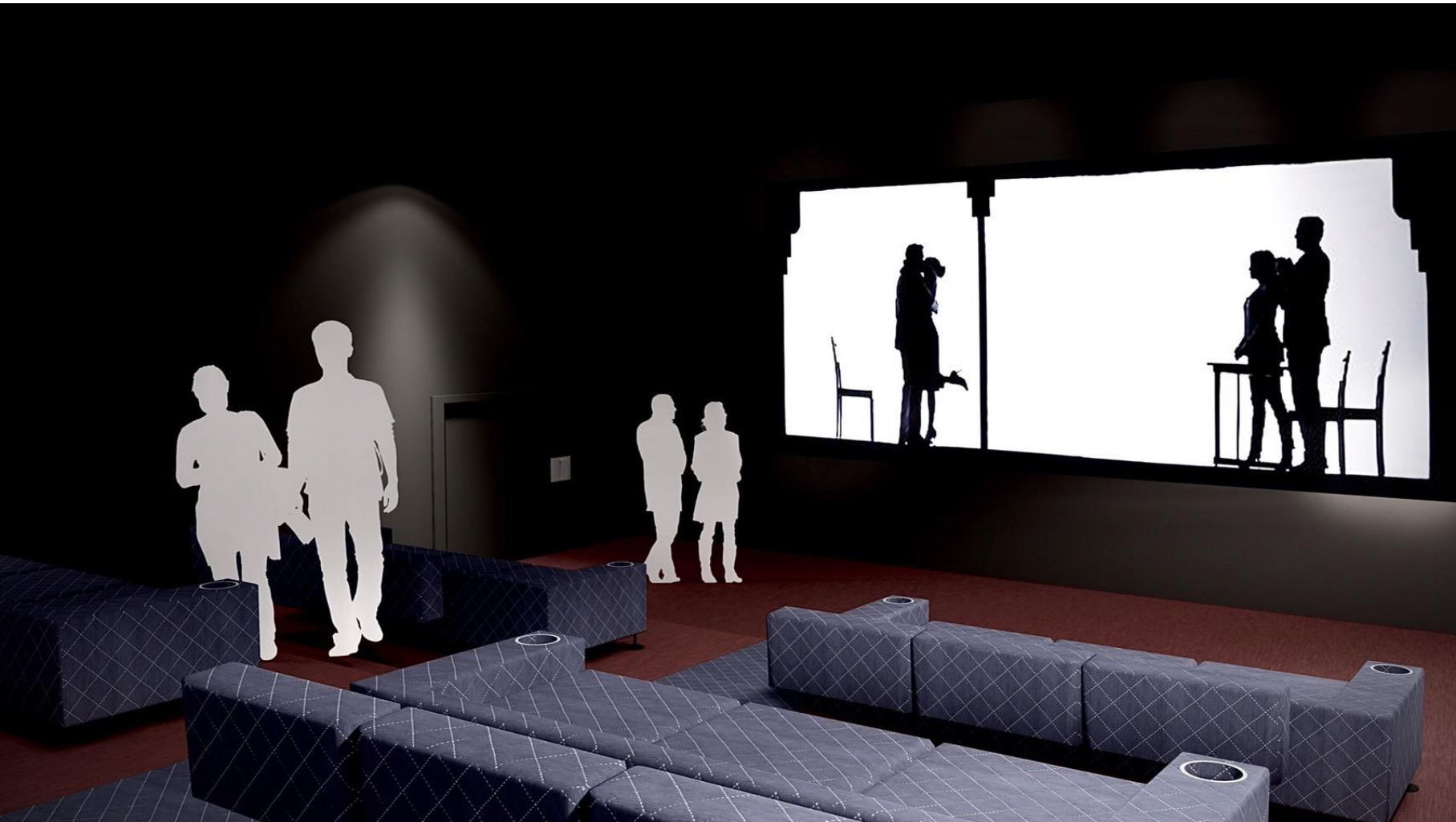

รูปที่ 134 INTERIOR 2

รูปที่ 135 INTERIOR 3

รูปที่ 136 INTERIOR 4

รูปที่ 138 PERSPECTIVE 3

รูปที่ 139 PERSPECTIVE 4

รูปที่ 140 PERSPECTIVE 5

รูปที่ 141 PERSPECTIVE 6

รูปที่ 141 PERSPECTIVE 6

รูปที่ 142 PERSPECTIVE 7

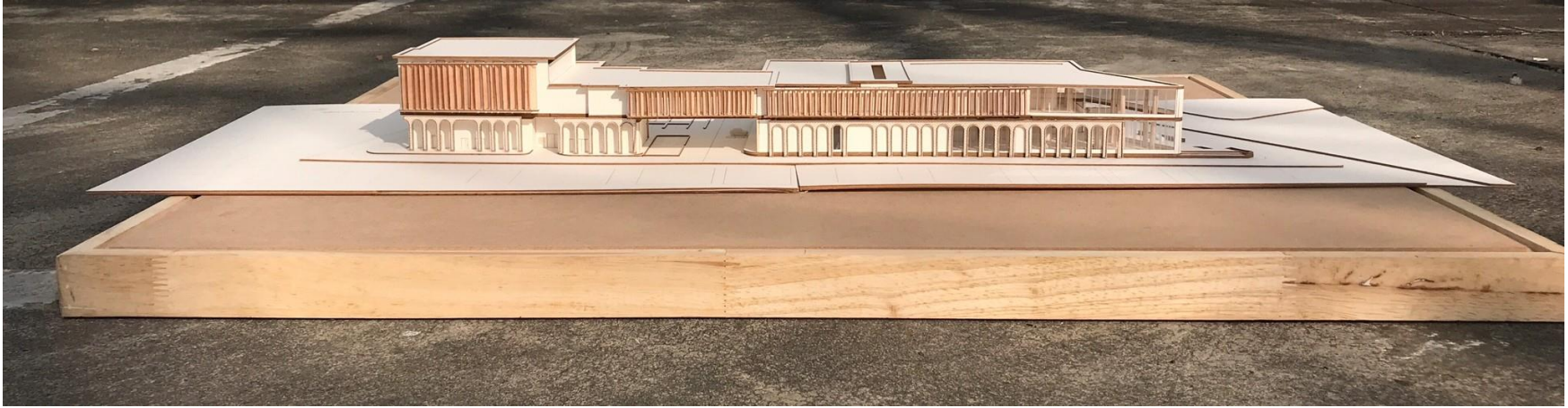

รูปที่ 143 PERSPECTIVE 8

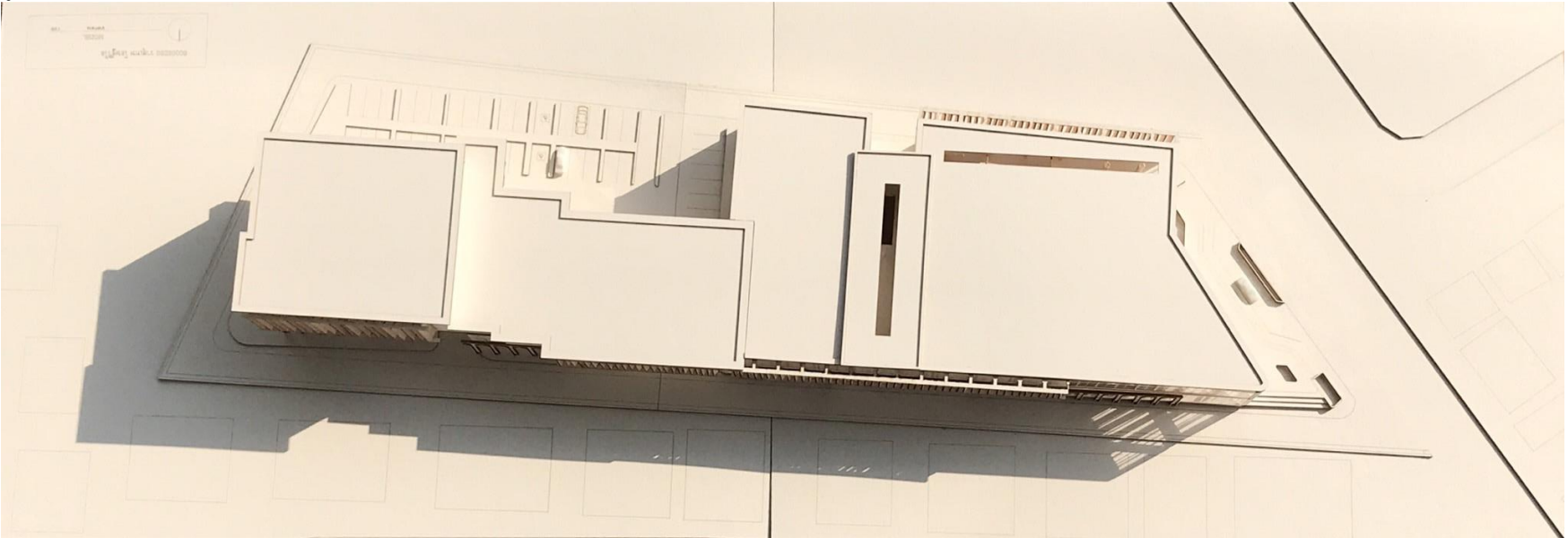

รูปที่ 144 PERSPECTIVE 9

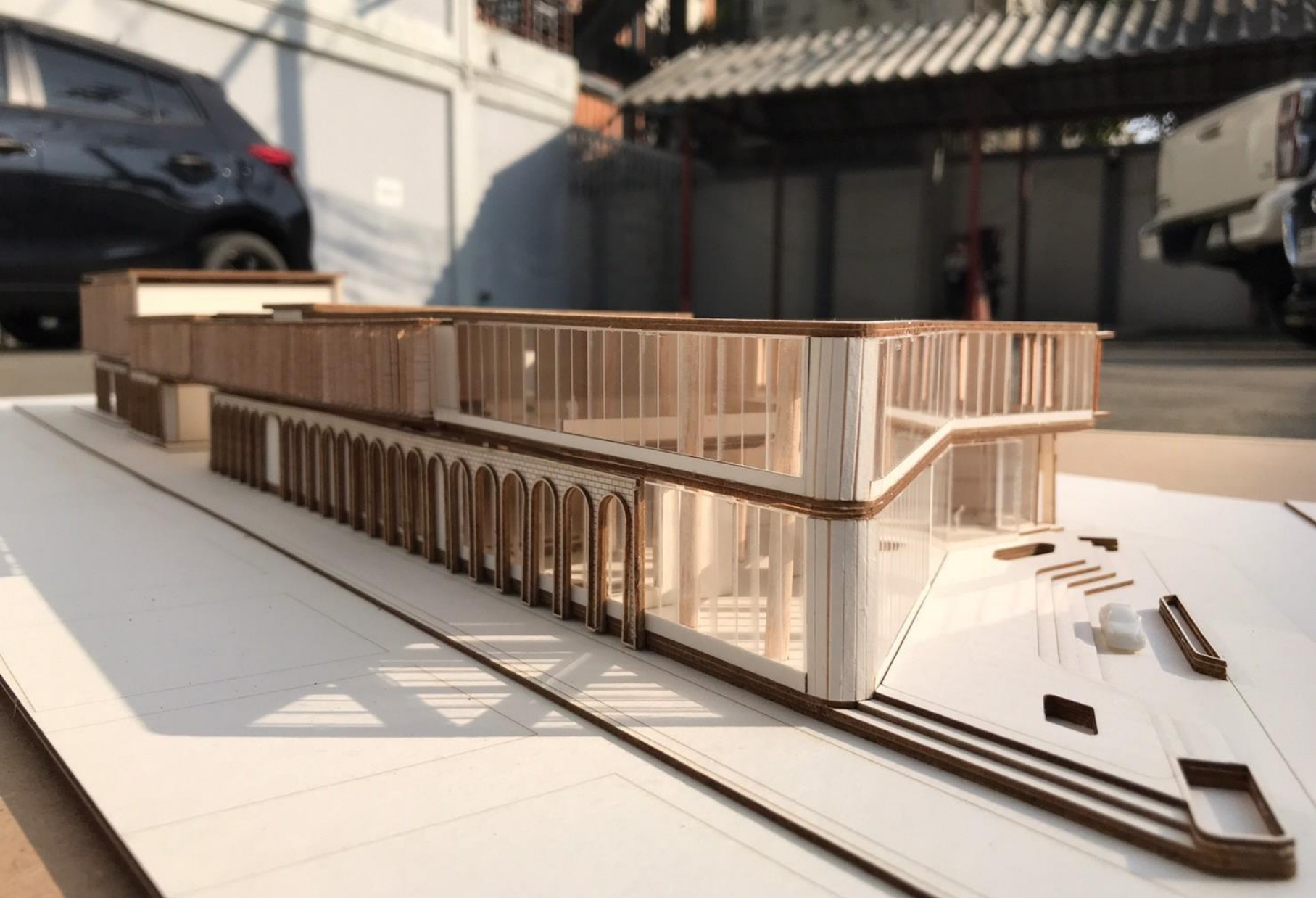
Model FINAL

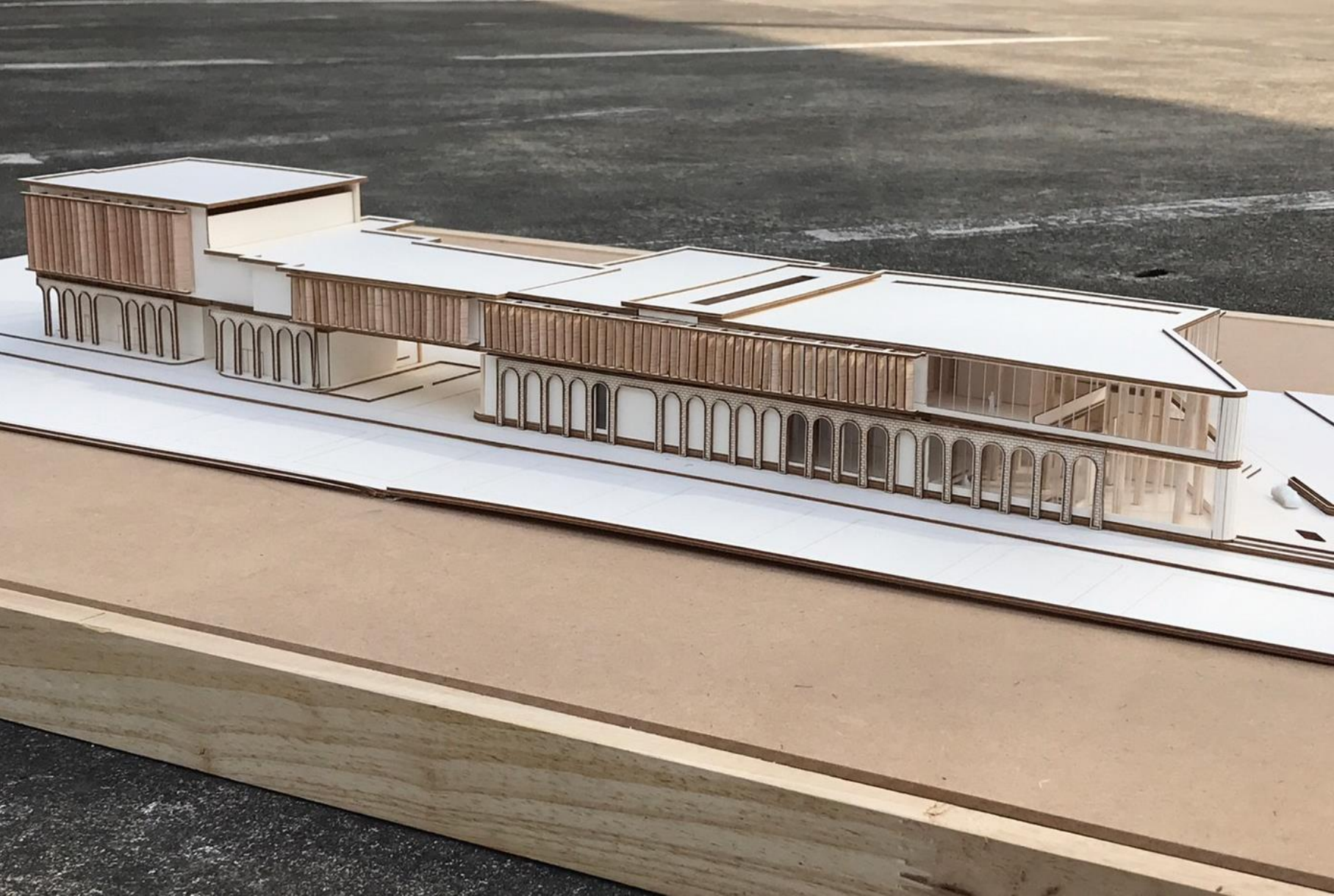

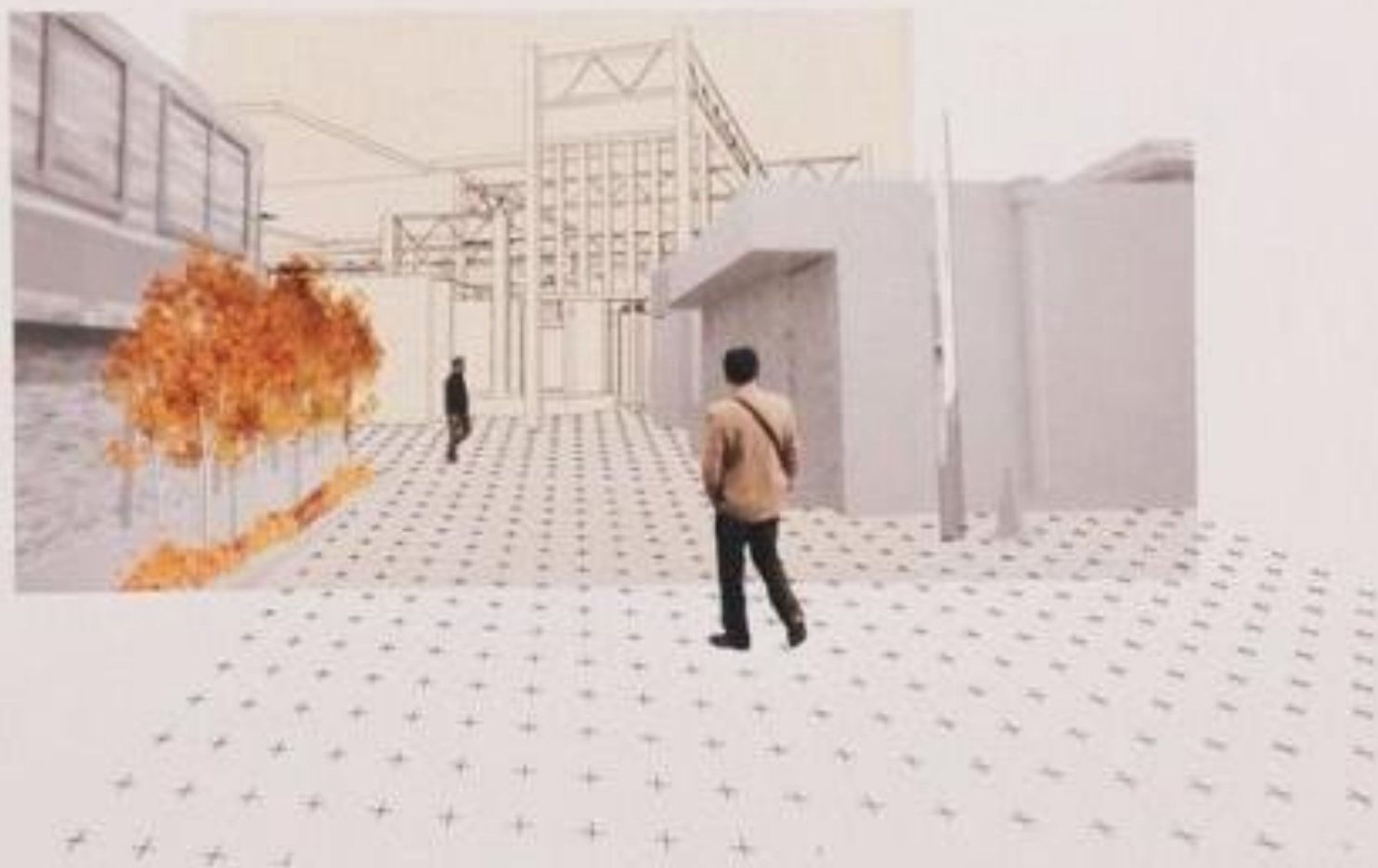
รูปที่ 145 Model 1

รูปที่ 146 Model 2

5

CONCLUSION

บทสรุป

บทสรุปโครงการ

ศิลปะร่วมสมัย เป็นหนึ่งเครื่องมือที่มีความสามารถในการสื่อสารสถานการณ์หรือสภาพสังคมตามยุคสมัย และเนื่องจากทำให้ความสนใจเรื่องความหลากหลายทางสังคมในปัจจุบัน ส่งผลให้ศิลปินที่สร้างงานศิลปะ หยิบเอา ประเด็นเรื่องความหลากหลายทางสังคม มาเป็นแนวคิดหรือแรงบันดาลใจในการสร้างผลงานศิลปะอยู่บ่อยครั้งและ กว้างขวางมากขึ้น จากการศึกษาประวัติการจัดแสดงผลงานศิลปะในปัจจุบันสังเกตได้ว่าในแต่ละเดือนจะมีนิทรรศการ ศิลปะที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทางสังคมจัดแสดงขึ้นในทุกๆ เดือน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความนิยมทางศิลปะในปัจจุบันนิยมหยิบ ยกเรื่องทางสังคมมาสื่อสาร และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอนาคต

โครงการหอศิลป์ร่วมสมัยฉะเชิงเทรา จึงเกิดขึ้นด้วยวัตถุประสงค์เพื่อให้งานศิลปะทางสังคม มีโอกาสได้จัดแสดง และเผยแพร่สู่ผู้สนใจในส่วนภูมิภาค เป็นสถานที่ให้เสรีภาพในการแสดงออกและเรียนรู้ความแตกต่าง ผ่านสื่อกลาง ทางศิลปะบนพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางสังคม เป็นการเปิดโอกาสให้กลุ่มศิลปิน และนักเรียนนักศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้มีพื้นที่แสดงงานศิลปะที่มีความพร้อมด้านเทคนิคการจัดแสดง นอกจากนี้ยังเป็นการกระจายแหล่งเรียนรู้ทาง ศิลปะไปยังกลุ่มคนที่สนใจในส่วนภูมิภาค และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศิลปะในจังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งมีแนวคิดให้โครงการ เป็นพื้นที่กลางในการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนทางความหลากหลายในสังคมผ่านสื่อกลาง คือ ศิลปะร่วมสมัย

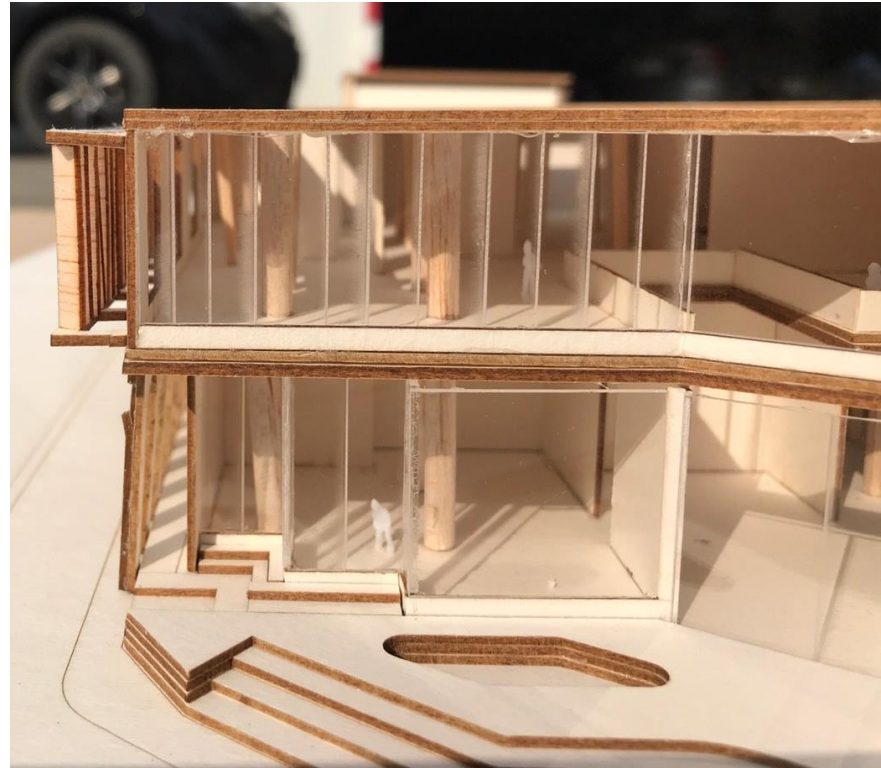
การนำไปประยุกต์สำหรับออกแบบ

ลักษณะสถาปัตยกรรมจะออกแบบในรูปแบบสมัยใหม่ เน้นรูปลักษณ์อาคารที่เรียบง่าย ตามรูปทรงเรขาคณิต ไม่เน้นการตกแต่ง ออกแบบในแนวคิดที่ต้องการให้การเข้าหอศิลป์ ไม่ถูกตัดขาดจากภายนอก ทั้งสภาพอากาศและ สภาพสังคม และ สภาพความหลากหลายทางสังคมในจังหวัด ฉะเชิงเทราที่มีความโดดเด่นเฉพาะตัว ทั้งด้านเชื้อชาติ วัฒนธรรม ความเชื่อ และ ลักษณะเฉพาะตัวของผู้คนในสังคม นอกจากนี้โครงการหอศิลป์ร่วมสมัยฉะเชิงเทรา ยังคำนึงถึงเรื่องความเป็นสาธารณะ เพื่อให้ “ทุกคน” มีโอกาสได้เข้าถึงงานศิลปะได้อย่างเท่าเทียม ทั้งในบทบาทของผู้เข้าชมและผู้จัดแสดง ผ่านพื้นที่ที่ ออกแบบให้ทุกคนสามารถเป็นศิลปินผู้จัดแสดงงาน และเป็นผู้ชมงานศิลปะได้อย่าง

ข้อเสนอแนะ

ศึกษาการวางผังชั้น ลำดับการเข้าถึงเพิ่ม จะทำให้โปรแกรมมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น ควรมีspace outdoor เพื่อนำเสนองาน ประติมากรรมได้มากกว่านี้ การแบ่งสัดส่วนพื้นที่ใช้สอย หลีกเลี่ยงการวางเสาและผนังบริเวณทางเดิน concept ไม่พัฒนาต่อเป็นเนื้อเดียวกันกับงานสถาปัตยกรรม สีของตัวอาคารควรเป็นสีโมโนโทน เนื่องจากหัวใจหลักของหอศิลป์คืองานศิลปะไม่ใช่ตัวอาคารวิเคราะห์เรื่องการเปิดทางเข้าใหม่ การวาง mass ไม่ส่งเสริมให้เกิด space design การวางอาคารไม่ตอบรับกับทิศทางของแสงอาทิตย์ Design ลานด้านหน้าเพื่อส่งเสริมให้เป็นที่รวมพล เพิ่ม design lighting เพื่อส่งเสริมงานศิลปะภายในอาคาร

บรรณานุกรม

กรมศิลปากร. (2531). **วิทยาศาสตร์กับการอนุรักษ์มรดกไทย**. นิทรรศการเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี: พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนคร.

ฉัตรวิไล พุ่มสั้ม. (2557). การออกแบบพื้นที่ใช้งานภายในหอศิลป์ที่สอดคล้องกับหลักการออกแบบสากล. สืบค้น 12 มิถุนายน 2564, จาก www.dspace.bu.ac.th/handle/123456789/1110

ธนกร จุฑาศรี. (2558). แนวทางการออกแบบพื้นที่สาธารณะที่ตอบรับกับพฤติกรรมของคนรุ่นใหม่. สืบค้น 12 มิถุนายน 2564, จาก www.ithesis-ir.su.ac.th/dspace/handle/123456789/710

Osawa Kumi. (2561). 21st Century Museum Of Contemporary Art. สืบค้น 13 มิถุนายน 2564, จาก www.matcha-jp.com/th/5541

Archdaily. (2559). MMCA Museum of Modern and Contemporary Art. สืบค้น 14 มิถุนายน 2564, จาก www.archdaily.com/775738/museum-of-modern-and-contemporary-art-mp-artarchitects-plus-siaplan-consortiu

หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร. **สถาปัตยกรรมหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร**. สืบค้น 14 มิถุนายน 2564, จาก www.bacc.or.th

สารบัญตาราง LIST OF TABLES

ตารางที่ 1 ผู้ให้บริการ	57
ตารางที่ 2 ผู้จัดนิทรรศการ	58
ตารางที่ 3 ผู้จัดนิทรรศการ	59
ตารางที่ 4 การเลือกจังหวัด	62
ตารางที่ 5 กระบวนการและเกณฑ์ในการเลือกจังหวัดที่ตั้งโครงการ	63
ตารางที่ 6 แสดงการวิเคราะห์และค่าคะแนนย่าน A	72
ตารางที่ 7 แสดงการวิเคราะห์และค่าคะแนนย่าน B	73
ตารางที่ 8 แสดงการวิเคราะห์และค่าคะแนนย่าน C	74
ตารางที่ 9 พื้นที่ใช้สอยจัดแสดง	76
ตารางที่ 10 พื้นที่ใช้สอยบริการสาธารณะ	77
ตารางที่ 11 พื้นที่ใช้สอยบริการสาธารณะ	78
ตารางที่ 12 พื้นที่ใช้สอยสนับสนุนโครงการ	79
ตารางที่ 13 พื้นที่ใช้สอยสนับสนุนโครงการ	80

สารบัญรูป LIST OF FIGURES

รูปที่ 1 ที่มาและความสำคัญ	1
รูปที่ 2 นิทรรศการทางศิลปะ	2
รูปที่ 3 นิทรรศการทางศิลปะ	2
รูปที่ 4 ความหลากหลาย การแสดงออก ทางศิลปะ	3
รูปที่ 5 โครงการมีองค์ประกอบ	4
รูปที่ 6 ลักษณะทางสังคมที่มีความหลากหลาย สอดคล้องกับที่มาและความสำคัญของโครงการ	9
รูปที่ 7 การจัดแสดงงานศิลปะ	10
รูปที่ 8 การจัดแสดงงานศิลปะ	10
รูปที่ 9 แสดงลักษณะผังแบบ Open Plan	11
รูปที่ 10 แสดงลักษณะผังแบบ Core and Satellites/ Enfilade	12
รูปที่ 11 แสดงลักษณะผังแบบ Linear Procession	13
รูปที่ 12 แสดงลักษณะผังแบบ Loop	14
รูปที่ 13 แสดงลักษณะผังแบบ Complex	15
รูปที่ 14 งานจิตรกรรม	16
รูปที่ 15 งานจิตรกรรม	16
รูปที่ 16 งานประติมากรรม	19
รูปที่ 17 งานประติมากรรม	20
รูปที่ 18 งานประติมากรรม	21
รูปที่ 19 งานประติมากรรม	22
รูปที่ 20 งานประติมากรรม	25

สารบัญรูป LIST OF FLGURES

รูปที่ 21	สภาวะแวดล้อมและอุณหภูมิ	26
รูปที่ 22	ความรู้สึกของมนุษย์ต่อสีต่างๆ	28
รูปที่ 23	การใช้สีภายในการจัดแสดง	29
รูปที่ 24	ลักษณะของแสงภายในสถานที่จัดแสดงงานศิลปะ 1	31
รูปที่ 25	ลักษณะของแสงภายในสถานที่จัดแสดงงานศิลปะ 2	32
รูปที่ 26	ลักษณะของแสงภายในสถานที่ แสงธรรมชาติ 1	33
รูปที่ 27	ลักษณะของแสงภายในสถานที่ แสงประดิษฐ์ 2	34
รูปที่ 28	ลักษณะของแสงภายในสถานที่ แสงผสม 1	35
รูปที่ 29	ลักษณะของแสงภายในสถานที่ แสงผสม 2	35
รูปที่ 30	สีแดงจะทำให้มีความรู้สึกว่ามีขนาดเล็กลง	36
รูปที่ 31	สีฟ้าสามารถทำให้ห้องรู้สึกว่ามีขนาดกว้างขึ้น	36
รูปที่ 32	การกำหนดความแรงของแสงสว่าง 1	37
รูปที่ 33	การกำหนดความแรงของแสงสว่าง 2	38
รูปที่ 34	พื้นที่สาธารณะของชุมชนเมือง 1	41
รูปที่ 36	พื้นที่สาธารณะของชุมชนเมือง 2	42
รูปที่ 37	พื้นที่สาธารณะของชุมชนเมือง 3	43
รูปที่ 38	พื้นที่สาธารณะของชุมชนเมือง 4	43
รูปที่ 39	พื้นที่สาธารณะของชุมชนเมือง 5	44

สารบัญรูป LIST OF FIGURES

รูปที่ 40 พื้นที่สาธารณะ 1	46
รูปที่ 41 พื้นที่สาธารณะ 2	49
รูปที่ 42 พื้นที่สาธารณะ 3	49
รูปที่ 43 พื้นที่สาธารณะ 4	54
รูปที่ 44 พื้นที่สาธารณะ 5	55
รูปที่ 45 พื้นที่สาธารณะ 6	56
รูปที่ 46 user and activities	60
รูปที่ 47 ความสัมพันธ์ของพื้นที่	65
รูปที่ 48 zone A	67
รูปที่ 47 zone B	68
รูปที่ 48 zone C	69
รูปที่ 49 zone D	70
รูปที่ 50 ท่าเลที่ตั้ง 1	81
รูปที่ 51 ท่าเลที่ตั้ง 2	82
รูปที่ 52 ท่าเลที่ตั้ง 3	83
รูปที่ 53 ท่าเลที่ตั้ง 4	84
รูปที่ 54 ท่าเลที่ตั้ง 5	85
รูปที่ 55 บริบทชุมชน 1	86
รูปที่ 56 บริบทชุมชน 2	86

สารบัญรูป LIST OF FIGURES

รูปที่ 57 บริบทชุมชน 3	87
รูปที่ 58 บริบทชุมชน 4	88
รูปที่ 59 บริบทชุมชน 5	89
รูปที่ 60 บริบทชุมชน 6	90
รูปที่ 61 บริบทชุมชน 7	91
รูปที่ 62 บริบทชุมชน 8	92
รูปที่ 63 บริบทชุมชน 9	93
รูปที่ 64 บริบทชุมชน 10	94
รูปที่ 65 บริบทชุมชน 11	95
รูปที่ 66 บริบทชุมชน 12	96
รูปที่ 67 บริบทชุมชน 13	97
รูปที่ 68 วัดหลวงพ่อโสธร	97
รูปที่ 69 sun – shadow patterns 1	98
รูปที่ 70 sun – shadow patterns 2	70
รูปที่ 71 size and zoning 1	99
รูปที่ 72 size and zoning 2	100
รูปที่ 73 size and zoning 3	101
รูปที่ 74 size and zoning 4	102
รูปที่ 75 size and zoning 5	103

สารบัญรูป LIST OF FIGURES

รูปที่ 76	ข้อกำหนดมาตรการ	106
รูปที่ 77	แผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน	107
รูปที่ 78	ข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน 1	108
รูปที่ 79	ข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน 2	108
รูปที่ 80	การสาธารณสุขโรค	109
รูปที่ 81	การสาธารณสุขการ	109
รูปที่ 82	แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน 3	110
รูปที่ 83	แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน 4	110
รูปที่ 84	แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน 5	110
รูปที่ 85	Natural Physical Features 1	111
รูปที่ 86	Natural Physical Features 2	111
รูปที่ 87	ลักษณะสำคัญทางกายภาพ	112
รูปที่ 88	Circulation	113
รูปที่ 89	ทางสัญจร	114
รูปที่ 90	Power and telephone	115
รูปที่ 100	Water and sewer	116
รูปที่ 101	Sensory 1	117
รูปที่ 102	Sensory 2	117
รูปที่ 103	Sensory 3	117

สารบัญรูป LIST OF FIGURES

รูปที่ 104	views of site 1	118
รูปที่ 105	views of site 2	118
รูปที่ 106	views of site 3	118
รูปที่ 107	Noise site	119
รูปที่ 108	Airborne site	120
รูปที่ 109	Human and Cultural site 1	121
รูปที่ 110	Human and Cultural site 2	121
รูปที่ 111	Human and Cultural site 3	121
รูปที่ 112	Attitudes about neighborhood site	122
รูปที่ 113	พื้นที่	125
รูปที่ 114	Zoning	126
รูปที่ 115	Zoning โครงการ	127
รูปที่ 116	Circulation	128
รูปที่ 117	Function of site	129
รูปที่ 118	Concept of Architecture	130
รูปที่ 119	Mass Develop	131
รูปที่ 120	Lay out	132
รูปที่ 121	isometric	133

สารบัญรูป LIST OF FIGURES

รูปที่ 122 PERSPECTIVE 1	134
รูปที่ 123 Elevation 1	135
รูปที่ 124 Elevation 2	136
รูปที่ 125 Elevation 3	137
รูปที่ 126 Elevation 4	138
รูปที่ 127 Section 1	139
รูปที่ 128 Section 2	140
รูปที่ 129 PERSPECTIVE 2	141
รูปที่ 130 Plan 1	142
รูปที่ 132 Plan 2	143
รูปที่ 133 INTERIOR 1	144
รูปที่ 134 INTERIOR 2	145
รูปที่ 135 INTERIOR 3	146
รูปที่ 136 INTERIOR 4	147
รูปที่ 137 INTERIOR 5	148
รูปที่ 138 PERSPECTIVE 3	149
รูปที่ 139 PERSPECTIVE 4	150
รูปที่ 140 PERSPECTIVE 5	151
รูปที่ 141 PERSPECTIVE 6	152

สารบัญรูป LIST OF FIGURES

รูปที่ 142 PERSPECTIVE 7	153
รูปที่ 143 PERSPECTIVE 8	154
รูปที่ 144 PERSPECTIVE 9	155
รูปที่ 145 PERSPECTIVE 10	156
รูปที่ 145 Model 1	157
รูปที่ 146 Model 2	157
รูปที่ 147 Model 3	158
รูปที่ 148 Model 4	159

ภาคผนวก

APPENDIX

ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์

CURRICULUM VITAE

นายวาสุเทพ โอบอฐวิไล

เกิดวันที่ 24 เดือนธันวาคม พุทธศักราช 2541

สถานที่เกิด จังหวัดฉะเชิงเทรา

ประวัติการศึกษา

- ปี 2556 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา
- ปี 2559 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา
- ปี 2560 ศึกษาต่อระดับปริญญาตรี สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม กรุงเทพมหานคร

ที่อยู่ปัจจุบัน ตึกเสนาเรลิเดิน ถนนเสนานิคม ซอย 2 แยก 3 แขวง จันทระเกษม

เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

หมายเลขโทรศัพท์ 0888571837

Email jamekiki55@gmail.com

Facebook James Wst

วาสุเทพ โอษฐ์วิไล

ออกแบบภายใน

การศึกษา

01/2560 - present . SPU Sripatum University, Faculty of Architecture

ภาษา

- ไทย
- อังกฤษ

ทักษะระดับมืออาชีพ

- สามารถจัดระเบียบภาระงานของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- เรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ และพัฒนาตลาดให้ทัน
- มีใจรักในการบริการลูกค้าและมอบข้อคิดเห็นได้อย่างรวดเร็ว
- สามารถจัดการหลายโครงการในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
- ปรับตัวได้ดี และสามารถรับมือกับปัญหาได้อย่างรวดเร็ว
- มีความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ

ทักษะส่วนตัว

- ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์และการสื่อสาร
- ทำงานเพื่อไปสู่วาระเวลาอันสั้น
- นับใจเป็นมิตรและเข้ากับคนง่าย
- สามารถตอบโต้กับเพื่อนนักพัฒนาและลูกค้าได้อย่างง่ายดาย

ประสบการณ์การทำงาน

- ออกแบบปรับปรุงภายใน
- ออกแบบโลโก้

ติดต่อ

088-857-1837
l2arch.studio@gmail.com
James Wst
bangkok

ทักษะพิเศษ

Lumion, AutoCAD, SketchUp, Microsoft, procreate, Photoshop

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

2410/2 ถ.พหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900 Tel: (662) 579 1111, (662) 561 222